

על שפי'לם יזהירו בזהר הרקיע

ספר

זהר תורה

המפאר

על התורה

פרשת

כי תצא

יצא לאור בפעם הראשונה ע"י הגה"ק
רבי יהודה יודל ראזענבערג זצ"ל
שנת תנא"ל מזהר"ה (תרס"ז) לפ"ק - בווארשא יצ"ו
ועכשיו יוצא לאור במהדורה חדשה ומפוארת
מחולק לקטעים, וכותרת המבארת את תוכן הענין
ע"י חברה מזכי הרבים העולמי
בשנת רבי שמעון זיע"א (תשס"ז) לפ"ק
עיה"ק בית שמש טובב"א

הוצאת:

"חברה מזכיי הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

**מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א**

CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI

MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS

**Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin**

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הזוהר תורה

**בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל – להציל את עם ישראל מן הערב רב
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים**

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין

רחוב נחל לכיש 24/3 רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/3

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

011-972-548-436-784

ספר

זהר תורה

הוא פירוש הזהר הקדוש על התורה

מאת התנא רבי שמעון בר יוחאי ז"ל

מסודר על כל פסוק הפירושים והענינים השייכים לו. וגם הפירושים והענינים של הפסוקים הנמצאים בשאר מקומות הזהר נלקטו ונקבצו ונסדרו במקומם בלשון הזהר עם העתקת לשון הקודש שורה לעומת שורה. ועל ידי זה יוכלו כל באי שערי זהר תורה לכנוס ולמיייל בפרס הזהר ויתקיים מה שאמר אליהו לבר יוחאי שספר הזהר יתגליא לתתאי בסוף יומיא ובניניה ושבתם איש אל אחותו וגו'.

וכדי להקל על המעיין הצנתי הפירוש

זו הזהר

על פי דרך המקובלים המפורסמים מפורשי הזהר.

כל זה הכינותי בעזרת השם יתברך אני הקטן

יהודה יודל ראזענפערג במהר"י ישראל יצחק ז"ל

מנזר ר' יהודה חסיד ז"ל.

מלפנים רב בווארשא, לאדו, מדינת פולין, אה"כ ראב"ד בערי מוראנטא ומאנמריאל, מדינת קאנאדא, מחבר הספרים — ידות נדרים, רפאל המלאך, ילקוט אליהו הנביא, קריאת הקדושה, מקוה יהודה, ועוד ספרים בכתובים.

בראשית

יצא לאור בפעם הראשונה בשנת "תנאל מהרה"

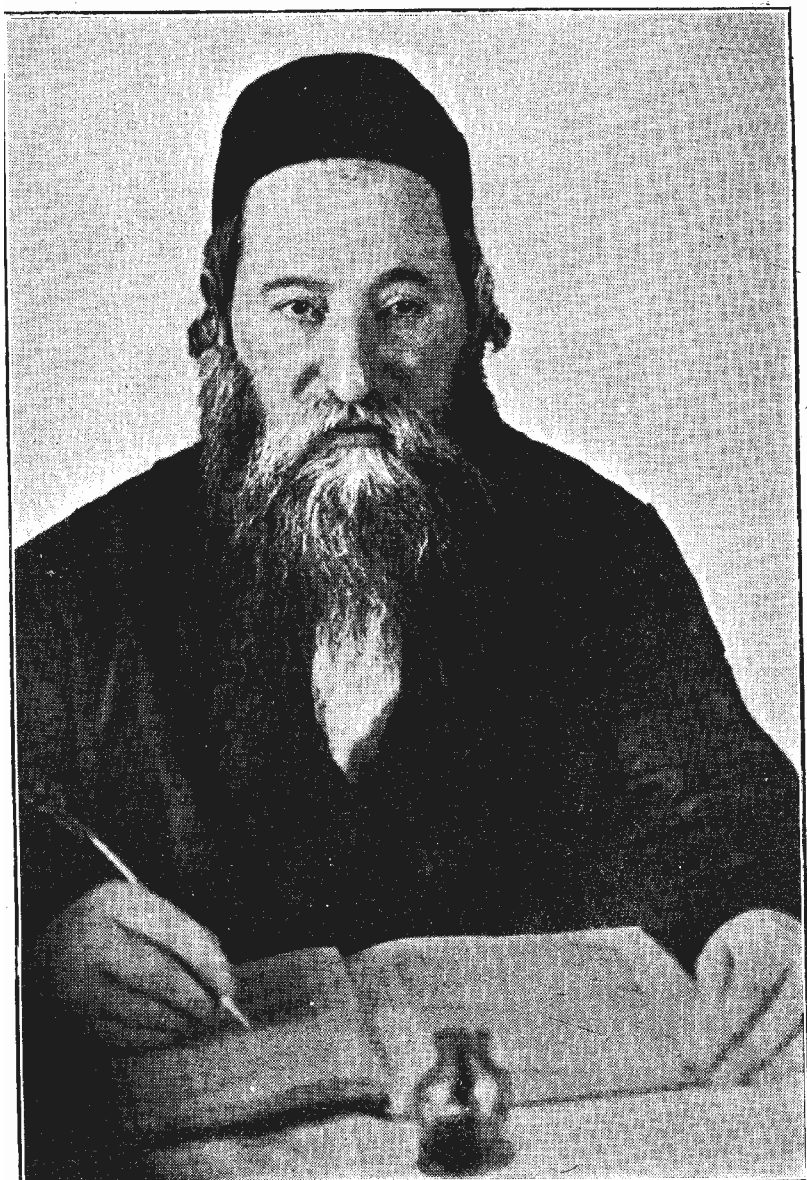
הוצאה שניה

נדפס בשנת "ובא לציון גואלנו משיח בן דוד" לפ"ק

יצא לאור ע"י

צבי יצחק גלאסס, נכד המחבר

שער ישן

תמונת הגאון הגדול המקובל
מרן רבי יהודה יודל ראזענבערג זצ"ל

תוכן הענינים

זוהר חלק ב' פרשת יתרו - דף פ"ז עמוד ב' יג

א. בודאי מי שנושא אשה זו בן סורר ומורה יולד ממנה
יג

ב. אשרי חלקו של האיש ההוא שיורש נחלת ברית
הקדוש ושומר אותה יד

זוהר חלק ה' פרשת ואתחנן דף רס"ו עמוד א' טו

ג. אותי עזבו, זה הוא מי שמשקר באות הרושם
הקדוש טו

ד. מי שמשקר ברושם הקדוש נדבק בצד ההוא
בבארות נשברים, ומי שזוכה לנטור אותו זוכה לינוק
מגביעת מעין ההוא בעולם הז' ובעולם הבא טו

ה. הוא בזמן שהאדם עומד בבחרותו, יעסוק להוליד
בנים, לפי שיוכל ללמדם דרכי הקדוש ברוך הוא,
ויהיה לו שכר טוב בעולם הבא יז

זוהר חלק ג' פרשת ויקרא דף כ"ד עמוד א' יט

ו. מי שלוקח אשת יפת תואר במלחמה ומתאוה לה,
לבסוף יוצא ממנה בן סורר ומורה יט

זוהר חלק ג' פרשת אמור דף פ"ח עמוד ב' כ

ז. לאחר שיצאה הנפש מן הגוף, ונשאר הגוף בלי רוח
אסור להניחו בלי קבורה כ

ח. כשהנשמה נפרדה מן הגוף ומבקשת לעלות לעולם
ההוא, אינה נכנסת עד שנותנים לה גוף אחר מן אור
כא כא

ט. כל זמן שהגוף אינו נקבר יש צער לנשמה כא

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קמ"א עמוד א'.....כב

י. מי שנשמתו יצאה בארץ הקדושה אם נקבר באותו היום
אין שולט עליו רוח הטומאה כלל.....כב

זוהר חלק ג' פרשת נשא דף קמ"ג עמוד ב'.....כב

יא. מי שנקרא אדם ונשמתו יצאה ממנו ומת, אסור להלינו
בבית לעשות לו לינה על הארץ, מפני כבודו של גוף הזה
שלא יהיה נראה בו בזיון.....כב

זוהר חלק ב' פרשת יתרו דף צ"ג עמוד א'.....כד

יב. כיבוד אב ואם ומצות שילוח הקן – סוד של זכור ושמור
ביחד.....כד

זוהר חלק ב' פרשת יתרו - דף פ"ה עמוד ב'.....כה

יג. לא יעשה האדם עונות למטה, לפי שגורם להעביר האם
מעל הבנים.....כה

זוהר חלק ג' פרשת פנחס - דף רנ"ג עמוד ב'.....כו

יד. צפור ההיא זו השכינה, קן שלה זה בית המקדש, וישראל
הם האפרוחים שהאם יושבת עליהם.....כו

זוהר חלק ג' פרשת פנחס - דף רנ"ב עמוד א'.....כז

טו. כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, אלו בעלי מקרא, בכל עץ,
אלו בעלי משנה, על הארץ, אלו בעלי תורה, אפרוחים,
אלו פרחי כהונה.....כז

זוהר חלק ב' פרשת שמות - דף ח' עמוד א'.....כח

טז. בזמן שיתעורר מלך המשיח כמה אותות ומופתים
אחרים יתעורר בעולם.....כט

יז. מלך המשיח נכנס למקום שהוא נושא עינינו ורואה
האבות שנכנסים בחרבן בית אלקים, עד שרואה לרחל
שדמענה על לחיה, והקדוש ברוך הוא מנחם לה ואינה
רוצה לקבל תנחומין.....כט

יח. ביום ההוא יתעורר בעיר רומי הגדולה שלהבת אש אחת
בהשמע קול ההוא שיתעורר בכל העולם, וישרף כמה

מגדלים וכמה היכלות, והרבה מגדלים נסיכים ושרים
יפלו ביום ההוא.....**לב**

יט. לסוף שנים עשר חודש יקום שבט מישראל, זה מלך
המשיח שיתעורר תוך הגן עדן.....**לג**

כ. הקדוש ברוך הוא יראה את מלך המשיח מלובש בבגדי
נקמה ונאזר בכלי זין, יקחהו וינשק לו על ראשו, אז
יזדעזעו שלש מאה ותשעים רקיעים.....**לו**

כא. ביום ההוא תזדעזע כל הארץ מקצה השמים עד קצה
השמים, ואז יראה כל העולם שנתגלה מלך המשיח בארץ
הגליל.....**לח**

כב. אשרי לזה שיזכה להיות בדור שמלך המשיח יבוא, זכאי
הוא בעולם הזה, וזכאי הוא בעולם הבא.....**לט**

זוהר חלק ב' פרשת שמות - דף ט"ו עמוד ב'.....**מ**

כג. ר' אבא ראה עץ אחד שמפריו נעשה עוף שפרח ממנו היה
בוכה, ואמר שאם היו האנשים יודעים על מה מרמזים,
היו מקרעים בגדיהם עד טבורם על שנשכחה החכמה
מהם.....**מ**

זוהר חלק א' פרשת ויצא - דף קנ"ו עמוד א'.....**מא**

כד. מי יכול למנות מעשי הקדוש ברוך הוא, שהרי כמה
חילות ומחנות משונים זה מן זה שאין להם מספר,
וכולם בזמן אחד כפטיש המפוצץ שמוציא נציצות לכל
צד בזמן אחד.....**מא**

כה. אין לך דבר קטון בעולם הזה שאינו תולה בכח אחר
עליון שנפקד עליו למעלה.....**מב**

זוהר חלק ב' - דף ה' עמוד ב'.....**מג**

כו. זכאים הם ישראל שהקדוש ברוך הוא בחר בהם מכל
שאר העמים והקריבם אליו.....**מג**

כז. בנים חיים ומזונות לא בזכות תולה הדבר, אלא במזל
הקדוש תולה הדבר.....**מד**

זוהר חלק ב' פרשת יתרו - דף פ"ז עמוד ב'.....**מו**

כח. אמר רבי אבא כאשר ישראל מזדווגים יחד אין בני העולם יכולים לעמוד בפניהם..... **מו**

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ו עמוד ב'..... **מז**

כט. וישראל צריכים לעורר עליהם רוח קדוש להיות קדושים, להמצא בשלום בעולם הזה ובעולם הבא.... **מז**

זוהר חלק ה' פרשת ואתחנן - דף רס"ו עמוד ב'..... **מח**

ל. מי ששם עלילות דברים על אשתו הראשונה ומוציא עליה שם רע, כאילו הוציא למעלה..... **מח**

זוהר חלק ד' פרשת נשא - דף קמ"ז עמוד א'..... **ג.**

לא. כל הדבורים שתדבר (בלעם) אהפוך להם לברכות..... **ג**

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ה עמוד א'..... **נא**

לב. אוי להם לאותן אנשים שאין יודעים ואין משגיחים ואין מבינים וכולם בוערים ואין יודעים איך שהעולם מלא מן בריות משונות שאינן נראות..... **נא**

זוהר חלק ג' - דף ע"ה עמוד א'..... **נד**

לג. בשביל ג' דברים מתעכבים ישראל בגלות, על שעושים בזיון להשכינה בגלות, היינו שמדברים שיחת חולין בבית הכנסת, ודמהדרי פנייהו מן שכינתא..... **נד**

זוהר חלק א' - דף ע"ו עמוד א'..... **נו**

לד. ולא יראה בך ערוה, אלו רשעי עולם שמתעבים ומטמאים עצמם בהדיבורים שלהם שמוציאים מפהם..... **נו**

זוהר חלק א' פרשת נח - דף נ"ט עמוד א'..... **נח**

לה. מפני שנוטרים הברית שהעולם מתקיים עליו, אלו שאין נוטרים להברית הקדוש גורמים פירוד בין ישראל לאביהם שבשמים, לפי שהפוגמו הוא כמו שמשתחוה לאל אחר, שמשקר בזה אות הברית הקדוש..... **נח**

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ט עמוד א'..... **נט**

לו. אלו שאין נוטרים לזה הברית הקדוש גורמים פירוד בין ישראל לאביהם שבשמים, לפי שזה הוא כמו המשתחוה לאל אחר, שמשקר בזה אות הברית הקדוש **נט**.....

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ד עמוד א'.....ס

לו. מי שמתדבק באשה אחרת ליהנות ממנה, ואף על גב שהיא פנויה, כאילו גוזל להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל **ס**.....

זוהר חלק ב' פרשת משפטים - דף ק"ב עמוד ב'.....סב

לח. האנשים אין יודעים ואין משגיחים כמה הם עליונים מעשיו של הקדוש ברוך הוא, וכמה הם נפלאים, וכולם בדרך האמת שאין נוטים לימין ולשמאל. אלו החוזרים בגלגול לעולם הזה והם נתגרשו בגירושין מעולם ההוא **סב**.....

לט. האיש הגורם לצד ההוא שיתרבה בעולם נקרא רע⁰ ואינו רואה פני השכינה לעולם, שכתוב לא יגורך רע, וזה הוא האיש שצריך להתגלגל בגלגול **סה**.....

זוהר חלק ב' פרשת משפטים - דף ק"ג עמוד ב'.....סח

מ. מי שיש לו בנים מאשתו הראשונה ומכניס אשה הזאת לביתו, נדבק ביום ההוא בחרב קשה המתהפכת **סח**.....

זוהר חלק א' פרשת ויחי - דף רכ"ח עמוד א'.....סט

מא. כל מי שאינו משתדל להוליד בנים בעולם הזה אינו מתקיים בעולם הבא, ואין לו חלק בעולם ההוא, נשמתו תתגרש משם ולא תמצא מנוחה במקום שבעולם **סט**.....

זוהר חלק א' פרשת ויחי - דף רכ"ט עמוד א'.....עא

מב. הקדוש ברוך הוא מזווג זווגים טרם שבאים לעולם, וכמו שזוכים האנשים לפי מעשיהם כך ינתן להם אשה, והכל נגלה לפני הקדוש ברוך הוא, ולפי מעשי הזכאים כך מזווג להם זווגים **עא**.....

זוהר חלק ד' פרשת פנחס - דף רי"ט עמוד א'.....עג

מג. הקדוש ברוך הוא ושכינתו ואביו ואמו, שאף על פי שמתו עוקר להם הקדוש ברוך הוא מגן העדן ומביאם עמו לאותה השמחה **עג**

מד. בשעה שהאדם משתף להקדוש ברוך הוא בשמחתו, נכנס הקדוש ברוך הוא לגן העדן ועוקר משם לאביו ואמו שהם שותפים עמו ומביא אותם עמו לשמחה ההיא ... **עד**

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קס"ט עמוד א' **עז**

מה. בשביל הכבוד של כל"ה עליונה ההיא נצרך לעשות חופה יפה בכל תקוני יופי, כדמיון זה בכל ברית מילה שבישראל, נצרך לתקן כסא אחד יפה לבעל הקנאה שקנא למען ברית העולם שיבא שמה **עז**

מו. סודות של השבע ברכות **עט**

מז. ברכה שניה שהכ"ל ברא לכבודו, סוד הברית הקדוש ... **פ**

זוהר חלק ג' פרשת ויקרא - דף י"ט עמוד א' **פד**

מח. סוד הזיווג **פד**

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ד עמוד ב' **פו**

מט. מי שמשלים לנפש העני, אפילו אם הגיעו ימיו להסתלק מן העולם, הקדוש ברוך הוא משלים לנפשו ונותן לו חיים יותר **פו**

זוהר חלק ב' פרשת משפטים - דף קכ"ב עמוד א' **פז**

נ. כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו ומבזה אותו נתפס במה שאין בו **פז**

זוהר חלק א' פרשת נח - דף ס"א עמוד ב' **פז**

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ו עמוד א' **פז**

נא. איש ההוא שלא רצה לישא אשה ולעסוק בפריה ורביה, ונזקן מלהוליד בנים, אין לו תקנה לעולם, מעות לא יוכל לתקן **פז**

נב. כל דרכי הקדוש ברוך הוא כולם לטוב ולתיקון העולם **פז**

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ז עמוד א' **פז**

- נג.** התיקון להצדיק שלא זכה לבנים בעולם הזה **פו**
 זוהר חלק ד' פרשת קרח - דף קע"ז עמוד א' **פו**
- נד.** סוד בדינים הנסתרים של הקדוש ברוך הוא **פו**
 זוהר חלק ד' פרשת חקת - דף ק"פ עמוד א' **פו**
- נה.** מי שמבטל דבר מן התורה כאילו החרیب עולם שלם... **פו**
- נו.** סוד מצוות יבום **פו**
 זוהר חלק ד' פרשת שלח - דף קע"ה עמוד א' **פו**
- נז.** אתם תמחו זכרוננו של עמלק למטה, ואני אמחה זכרוננו למעלה **פו**
 זוהר חלק ג' פרשת אמור - דף פ"ט עמוד א' **פו**
- נח.** עתיד הקדוש ברוך הוא ללבוש בגדי נקמה על אדום, שהחריבו ביתו ושרפו ההיכל והגלו לכנסת ישראל בית האומות **פו**
 זוהר חלק ג' - דף ער"ה עמוד ב' **פו**
- נט.** מרגלים שהוציאו שם רע על ארץ ישראל מתו, ומי שמוציא שם רע על השכינה כל שכן שלוקים בנשמותיהם, כי אלו שהוציאו שם רע על הארץ לקו בגופם, ומיתת גופם מתו אבל מי שמוציא שם רע על השכינה הנשמה שלהם תענש **פו**
 זוהר חלק ג' - דף רע"ו עמוד ב' **פו**
- ס.** בת היתה לו לאברהם ובכל שמה, ובה קיים כל התורה ואפילו ערובי תבשילין **פו**
 זוהר חלק ג' - דף רע"ז עמוד א' **פו**
- סא.** מצוה שישמח החתן עם אשתו שנה אחת, שנאמר נקי יהיה לביתו שנה אחת, ואותן י"ב חודש הן משלה **פו**
 זוהר חלק ג' - דף ר"פ עמוד ב' **פו**
- סב.** מצוה זו להכות לרשע שהוא סמא"ל, שעתיד הקדוש ברוך הוא להכותו חמשים מכות, מפני שעשה עצמו אלוה **פו**

פג.	תוספת	פו
פד.	סוד מצות יבום שהוא עושה חסד ואמת עם אחיו המת, שלא יהיה נכרת מעולם ההוא	פו
פה.	סוד למה בחורים נעקרים מן העולם בימי נעוריהם ...	פו
פז.	סודות גדולות במצות יבום.....	פו
	זוהר חלק ג' - דף רפ"א עמוד א'	פו
פז.	סוד מצות חליצה	פו
	זוהר חלק ג' - דף רפ"א עמוד ב'	פו
פח.	מצות מחיית עמלק.....	פו

בעזרת השם יתברך שמו
בזכות התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זי"ע"א

Y ספר זוהר תורה Y

W פרשת כי תצא W

זוהר חלק ב' פרשת יתרו - דף פ"ז עמוד ב'

א.

בודאי מי שנושא אשה זו בן סורר ומורה יולד ממנה

כי תצא למלחמה על אויביך וגו', וראית בשביה
אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה, רבי
אלעזר היה מהלך בדרך, והיה רבי חייא עמו, אמר רבי
חייא לרבי אלעזר, ולקחת לך לאשה, מה הטעם, הלא
כתוב לא תתחתן בם, אמר לו זהו רק בעוד שהן
ברשות הגוים עומדות, ובוא וראה אין לך אשה
בהאומות עכו"ם שתהיה צנועה כראוי, שלמדנו למה
נסמכה פרשה זו לבן סורר ומורה, אלא בודאי מי
שנושא אשה זו בן סורר ומורה יולד ממנה, מה הטעם,
לפי שקשה להעביר הזוהם ממנה, וכל שכן אותה

שהיתה נשואה בתחלה, לפי שדין בדין נדבק ונשאב בה, וקשה הזוהם שלה להעבירו ממנה, וזהו שאמר משה בנשי מדין, וכל אשה יודעת איש למשכב זכר הרוגו.

ב.

**אשרי חלקו של האיש ההוא שיורש נחלת
ברית הקדוש ושומר אותה**

אשרי חלקו של האיש ההוא שיורש נחלת ברית הקדוש ושומר אותה, כי בנחלה קדושה ההיא נדבק האדם בהקדוש ברוך הוא, כל שכן אם זוכה במצות התורה, שהרי המלך הקדוש פושט ימינו לנגדו ונדבק בגוף הקדוש. ועל כן כתוב בישראל ואתם הדבקים בה' אלהיכם, וכתוב בנים אתם לה', בנים אתם ממש, שנאמר בני בכרי ישראל, וכתוב (ישעי' מ"ט) ישראל אשר בך אתפאר.

זוהר חלק ה' פרשת ואתחנן דף רס"ו עמוד א'

ג.

אותי עזבו, זה הוא מי שמשקר באות הרושם הקדוש

אמר רבי אבא מהו שכתוב (ירמ' ב') אותי עזבו מקור מים חיים לחצב לחם בארות בארות נשברים אשר לא יכילו המים, אותי עזבו, זה הוא מי שמשקר באות הרושם הקדוש, ובמה משקר בו, במה שמכניסו ברשות אחר, כמו שכתוב (מלאכי ב') ובעל בת אל נכר, שנקרא בארות נשברים, שהרי העמים עובדי עכו"ם נקראים בארות נשברים, ושל ישראל נקרא באר מקור מים חיים, זה רשות הקדוש אמונה הקדושה, ונקראת באר מים חיים וצלולים יוצאים ונוזלים ממנה, כמו שכתוב (שיר השירים ד') ונוזלים מן לבנון, (משלי ה') ונוזלים מתוך בארך, וכתוב מעין גנים באר מים חיים, צד הטומאה נקרא בארות נשברים אשר לא יכילו המים.

ד.

**מי שמשקר ברושם הקדוש נדבק בצד
ההוא בבארות נשברים, ומי שזוכה לנטור**

אותו זוכה לינוק מגביעת מעין ההוא בעולם הזה ובעולם הבא

מהו אשר לא יכילו המים, אלא נהר ההוא שנמשך ויוצא משקה לכל הגן ומרוה לכל מקום ומקום ^(ב) עד שמגיע למקום ההוא בגן שנקרא באר מים חיים, ומשם ניזונים העליונים ותחתונים, כמו שכתוב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, וכל אותן הצדדים של צד השמאל אין יונקים מאותו המעין של מים חיים, לפי שהם מצד שאר העמים, ונקראים בארות נשברים אשר לא יכילו המים, ואין נכנסים שמה, ומי שמשקר ברושם הקדוש נדבק בצד ההוא בבארות נשברים, ומי שזוכה לנטור אותו זוכה לינוק מגביעת מעין ההוא בעולם הזה ובעולם הבא, וזוכה שתתמלא באר עליונה ההיא להמשיך ברכות למעלה ולמטה, זכאי הוא בעולם הזה ובעולם הבא, ועליו כתוב (ישעי' נ"ח) והיית כגן רזה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו, וי למי שמשקר ברושם הקדוש, שהרי משקר בשם העליון, ולא עוד אלא שגורם לבאר ההיא שלא תתברך, וקוראים עליו כי הוציא שם רע על בתולת

(ב) היינו הבינה משפיע שפע לכל הספירות עד שמגיעת השפע למלכות שנקראת באר מים חיים.

ישראל, בתולת ישראל דוקא^(א) וביארו רבי שמעון במקומו כי מי שישים עלילות דברים על אשתו הראשונה ומוציא עליה שם רע, כאילו הוציא למעלה, שנאמר כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, סתם.

זוהר חלק א' פרשת וישב דף קפ"ח עמוד א'

ה.

**הוא בזמן שהאדם עומד בבחרותו, יעסוק
להוליד בנים, לפי שיוכל ללמד דרכי
הקדוש ברוך הוא, ויהיה לו שכר טוב
בעולם הבא**

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה וגו', רבי חייא פתח (קהלת י"א) בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ידך וגו', מקרא זה נתבאר, בבקר, זה הוא בזמן שהאדם עומד בכחו והוא בבחרותו, אז יעסוק להוליד בנים באשה הראויה לו, שהרי אז הוא הזמן לזה, כמו שכתוב (תהלים קכ"ו) כחצים ביד גבור כן בני הנעורים, לפי שיוכל ללמד דרכי הקדוש ברוך הוא, ויהיה לו שכר

(ג) סתם בתולת ישראל נדרש בתרי אפי, כמשמעו למטה, וגם למעלה על השכינה הקדושה שעליה נאמר גן נעול אחותי כלה.

טוב בעולם הבא, שכתוב אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו את אויבים בשער, לא יבושו בעולם ההוא בזמן ששרי הדין יבואו לקטרג עליו, שאין לך שכר טוב בעולם ההוא כזה שמלמד לבנו יראת רבונו עם דרכי התורה, בוא וראה מה שנאמר באברהם, שכתוב כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, ועל כן אותה הזכות עמדה לו בעולם ההוא לנגד כל שרי הדין, ולפיכך בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ירך, אפילו בימי הזקנה שנזקן האדם אל יניח מלהוליד בעולם הזה, מה הטעם, לפי שלא תדע איזה יכשר לפני האלהים הזה או זה, לפי שיעמדו לזכותו בעולם ההוא, ועל זה כתוב (ש) הנה נחלת ה' בנים, נחלת ה', זה מקום צרור הנשמה צד של עולם הבא, ולנחלה ההיא מי מזכה לו לאדם ליכנס באותה נחלת ה', בנים, אותן בנים הטובים מזכים לו לנחלת ה' ההיא, ועל כן אשרי לו לאיש שזוכה להם ומלמדם דרכי התורה.

זוהר חלק ג' פרשת ויקרא דף כ"ד עמוד א'

ו.

מי שלוקח אשת יפת תואר במלחמה ומתאוה לה, לבסוף יוצא ממנה בן סורר ומורה

אמר רבי יהודה כשחטא דוד כתוב בו (שמואל ב' י"ב)
הנני מקים עליך רעה מביתך, מפני מה ענש הקדוש
ברוך הוא לדוד על ידי בנו, אמר רבי יוסי הרי ביארנו
לפי שאם יקים עליו איש אחר לא ירחם עליו, אמר לו
והלא אבשלום רצה להרוג את אביו בכמה עצות רעות
עליו יותר מאיש אחר, אמר לו לא שמעתי, אמר לו
אני שמעתי, דוד חטא בבת שבע סתם^(ד) אמר הקדוש
ברוך הוא יבוא בן של בת אל נכר וינקם נקמה, ומי
הוא, זה אבשלום שבנו של יפת תואר ממלחמה היה,
מכאן למדנו מי שלוקח אשת יפת תואר במלחמה
ומתאוה לה, לבסוף יוצא ממנה בן סורר ומורה, מה
הטעם, לפי שעד עתה לא פסק ממנה הזוהם, וזה
נתבאר.

g G

(ד) סתם בת שבע נדרש בתרי אפי', כמשמעו למטה,
וגם למעלה על מדת המלכות.

זוהר חלק ג' פרשת אמור דף פ"ח עמוד ב'

ז.

לאחר שיצאה הנפש מן הגוף, ונשאר הגוף בלי רוח אסור להניחו בלי קבורה

לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא, אמר רבי יהודה מכאן נשמע שלאחר שיצאה הנפש מן הגוף, ונשאר הגוף בלי רוח אסור להניחו בלי קבורה, שנאמר לא תלין נבלתו וגו', לפי שהמת שנשתהה כ"ד שעות, שהן יום ולילה בלי קבורה, גורם רפיון באברי המרכבה, ומעכב מעשה הקדוש ברוך הוא מלהעשות, שאפשר שהקדוש ברוך הוא גזר עליו למען יבוא בגלגול אחר מיד באותו היום שנפטר להטיב לו, וכל זמן שלא נקבר הגוף אין הנשמה נכנסת לפני הקדוש ברוך הוא, ואין יכולה לבוא בגוף אחר בגלגול שני, כי אין נותנים לנשמה גוף אחר עד שנקבר גוף הראשון, וזה דומה לאדם שמתה אשתו, אין ראוי לו לקחת אשה אחרת עד שיקבור הראשונה, ובשביל זה אמרה התורה לא תלין נבלתו על העץ.

ח.

כשהנשמה נפרדה מן הגוף ומבקשת לעלות לעולם ההוא, אינה נכנסת עד שנותנים לה גוף אחר מן אור

דבר אחר כאשר נפרדה הנשמה מן הגוף ומבקשת לעלות לעולם ההוא, אינה נכנסת לעולם ההוא עד שנותנים לה גוף אחר מן אור, ואחר כך יכולה ליכנס, ומן אליהו נודע שהיו לו שני גופים, אחד שבו נתגלה למטה לאנשים, ואחד שבו נראה למעלה בין מלאכים עליונים קדושים.

ט.

כל זמן שהגוף אינו נקבר יש צער לנשמה

וכל זמן שהגוף אינו נקבר יש צער לנשמה, ורוח טמא נזדמן לשרות עליו ולטמא לגוף הזה, ולפי שרוח טמא ההוא נזדמן לא נצרך לו לאדם להלין גוף הזה אפילו לילה אחד, לפי שרוח הטומאה נמצא בלילה, ומתפשט בכל הארץ למצא גוף בלי נפש לטמא אותו ונטמא יותר, ועל כן הזהיר לכהנים ואמר לנפש לא יטמא בעמיו, לפי שהם קדושים ואל ישרה עליהם רוח טמא ולא יטמאו.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קמ"א עמוד
א'

י.

מי שנשמתו יצאה בארץ הקדושה אם נקבר באותו היום אין שולט עליו רוח הטומאה כלל

רבי אבא אמר אשרי חלקו מי שנשמתו יצאה
ברשות הקדושה בפתח ההוא [שנמצא למעלה ממעל]
של ארץ הקדושה, מי שנשמתו יצאה בארץ הקדושה
אם נקבר באותו היום אין שולט עליו רוח הטומאה
כלל, ועל כן נאמר בתלוי כי קבר תקברנו ביום ההוא
וגו', ולא תטמא את אדמתך, לפי שבליילה ניתנה
רשות לרוח הטומאה לשוטט, ואע"פ שניתנה להם
רשות אין נכנסים בארץ הקדושה, מלבד אם נמצא שם
כלי ליכנס בו.

g G

זוהר חלק ג' פרשת נשא דף קמ"ג עמוד ב'

יא.

מי שנקרא אדם ונשמתו יצאה ממנו ומת,
אסור להלינו בבית לעשות לו לינה על

הארץ, מפני כבודו של גוף הזה שלא יהיה נראה בו בזיון

אמר רבי שמעון למדנו מי שנקרא אדם ונשמתו יצאה ממנו ומת, אסור להלינו בבית לעשות לו לינה על הארץ, מפני כבודו של גוף הזה שלא יהיה נראה בו בזיון, שכתוב (תהלים מ"ט) אדם ביקר בל ילין, אדם שהוא מכובד מכל נכבד בל ילין, מפני מה, לפי שאם יעשו כך, נמשל כבהמות נדמו, מה בהמות לא היו בכלל של אדם ולא נראה בהם רוח קדושה, אף כך גוף בלי רוח כבהמה הוא, וזה הגוף שהוא נכבד מהכל אל יתראה בו בזיון, ולמדנו בספר צניעותא דספרא, כל מי שעושה לינה לזה הגוף הקדוש שהוא בלי רוח, גורם פגם בהגוף של העולמות ^(ה) שהרי בעבור זה נאסר לעשות לינה בארץ הקדושה, בארץ שצדק ילין בה, לפי שזה הגוף נקרא מכובד צלם דמות המלך, ואם עושה בו לינה הרי נעשה כמו בהמה, זה שכתוב נמשל כבהמות נדמו.

g G

זוהר חלק ב' פרשת יתרו דף צ"ג עמוד א'

יב.

כיבוד אב ואם ומצות שילוח הקן – סוד של זכור ושמור ביחד

כי יקרא קן צפור לפניך בדרך וגו', שלח תשלח את האם וגו' למען ייטב לך והארכת ימים, אמר רבי שמעון מפני מה נשתנו שתי אלה מצות התורה שכתוב בהן למען יאריכון ימך, כאן ובכבוד אב ואם, אלא שתי מצות האלה כולן מרמזות למעלה, אב ואם סוד של זכור ושמור ביחד ⁽ⁱ⁾ ולפיכך כתוב למען יאריכון ימך, ושילוח הקן סוד של עולם העליון שלא ניתנה בו רשות להסתכל, ונצרך לשלחו מן הרעיון לבלתי לשאול ולהסתכל בו ⁽ⁱⁱ⁾ ואת הבנים תקח לך, כמו שכתוב (דברים ד') כי שאל נא לימים ראשונים וגו' מקצה השמי"ם ועד קצה השמי"ם ⁽ⁱⁱⁱ⁾ אבל למעלה

(i) היינו ספירות תפארת ומלכות, סוד עלמא דזכורא ועלמא דנוקבא, וזהו שאמר למען יאריכון ימך, ולא כתוב למען האריך ימים, אלא המכוון שהם תפארת ומלכות יאריכו ימך.

(ii) פירוש בעולם הבינה אסור העיון והחקירה, רק הבנים היינו ו' הספירות של ימי הבנין תקח לך, פירוש לעיין בהם ולהבין בהם.

(iii) פירוש מן חסד ועד מלכות.

מקצה השמי"ם שלח תשלח מרעיונך לשאול, ובזה כתוב למען ייטב לך והארכת ימים, למען איטיב לך לא כתוב, אלא למען ייטב לך, ויאריכון ימיך לא כתוב, אלא והארכת ימים, למען ייטב לך, זה מקום ההוא המטיב לכל, והוא עולם הנסתר והנעלם ^(ט) והארכת ימים, כמו שכתוב ואת הבנים תקח לך ^(י) כי הם ברשות האדם.

g G

זוהר חלק ב' פרשת יתרו - דף פ"ה עמוד ב'

יג.

לא יעשה האדם עונות למטה, לפי שגורם להעביר האם מעל הבנים

עוד למדנו לא תקח האם על הבנים, לא יעשה האדם עונות למטה, לפי שגורם להעביר האם מעל הבנים, אם יושבת האם יושבים גם הבנים, ואז כל

(ט) היינו עולם הבינה ייטב לך בשביל שתנהג בו כבוד במניעת העיון והחקירה בו.

(י) פירוש שמותר לך להאריך בעיון והבנה בהימים, שהם ז' ספירות של ימי הבנין, והיינו ואת הבנים תקח לך, כי אותן ז' הספירות נקראין בנים להבינה האם העליונה.

העולמות בשמחה בשלמות, ועל זה כתוב אם הבנים שמחה, מתרחקת האם מתרחקים גם הבנים ממקומם.

g G

זוהר חלק ג' פרשת פנחס - דף רנ"ג עמוד ב'

יד.

**צפור ההיא זו השכינה, קן שלה זה בית
המקדש, וישראל הם האפרוחים
שהאם יושבת עליהם**

רועה הנאמן (רעיא מהימנא)

כי יקרא קן צפור לפניך וגו', אמר רועה הנאמן ודאי צפור ההיא זו השכינה, קן שלה זה בית המקדש, וישראל הם האפרוחים שהאם יושבת עליהם, זה שכתוב והאם רובצת על האפרוחים, אלו בעלי משנה שפורחים במצות שלה, והם מצד האות ו. כלל של ששה סדרי משנה, או בצים, אלו בעלי מקרא שנדרש עליהם בן חמש שנים למקרא, וזו אות ה. בנים שמצד בן יה אלו בעלי קבלה הם בעלי תלמוד, עליהם נאמר לא תקח האם על הבנים, ובזמן שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש מה כתוב, שלח תשלח את האם, זה שכתוב (ישעי' ג') ובפשעיכם שלחה אמכם, ואת הבנים

תקח לך, אלו בעלי ששה סדרי משנה, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים, הם בעלי שש תבות של קריאת שמע, וקושרים אותן בקשרים של תפלין על הראש ועל הזרוע, ואחר כך מתפללים בלחש התפלה שבלחש, גם עליהם כתוב ואת הבנים תקח לך.

זוהר חלק ג' פרשת פנחס - דף רנ"ב עמוד א'

טו.

כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, אלו בעלי מקרא, בכל עץ, אלו בעלי משנה, על הארץ, אלו בעלי תורה, אפרוחים, אלו פרחי כהונה

ועוד כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, אלו בעלי מקרא, בכל עץ, אלו בעלי משנה, שהם כאפרוחים שמקננים בענפי העץ, יש אומרים בכל עץ, אלו ישראל, שנאמר בהם (ישעי' ס"ה) כי כימי העץ ימי עמי, או על הארץ, אלו בעלי תורה, שנדרש בהם על הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, אפרוחים, אלו פרחי כהונה, או ביצים, אלו שזן אותם הקדוש ברוך הוא מקרני ראמים ועד ביצי כנים, והאם רובצת

על האפרוחים, בזמן שהו מקריבים קרבנות, מה כתוב, לא תקח האם על הבנים, חרב בית המקדש ובטלו הקרבנות מה כתוב, שלח תשלח את האם, וגלו הבנים, והיינו ואת הבנים תקח לך, שהם מצד האות ו. שהוא עולם ארוך, שנאמר בו למען ייטב לך והארכת ימים, לעולם שכלו ארוך, ותחת הקרבנות תקנו תפלות, ומצפצפים בקולות של שירים ובהקול של קריאת שמע - עד כאן רעיא מהימנא.

g G

זוהר חלק ב' פרשת שמות - דף ח' עמוד א'

טז.

התגלות מלך המשיח

בזמן שיתעורר מלך המשיח כמה אותות ומופתים אחרים יתעורר בעולם

פתח רבי שמעון ואמר, כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ וגו' שלח תשלח את האם וגו', מקרא זה הרי ביארנו אותו, והוא אחד מן המקראות שיש בהם מצות התורה הנסתרות, ואנו יש לנו בו סודות התורה הנסתרים, נתיבות ודרכים ידועים להחברים באותן שלשים ושתיים נתיבות התורה, אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, אלעזר בזמן שיתעורר מלך המשיח כמה אותות ומופתים אחרים יתעורר בעולם, בוא וראה בגן עדן שלמטה יש מקום אחד נסתר ונעלם שאינו ידוע, והוא מצויר בכמה גונים, ובו גנוזים אלף היכלות הנכספים, ואין מי שיכנס בהם מלבד המשיח, שהוא עומד תמיד בגן העדן, וכל הגן מסובב בהרבה מרכבות של צדיקים, והמשיח עומד עליהם ועל הרבה חילות ומחנות של נשמות הצדיקים הנמצאים שם, ובראשי חדשים ובמועדים ובשבתות נכנס המשיח במקום ההוא להשתעשע בכל אותן היכלות.

יז.

**מלך המשיח נכנס למקום ההוא נושא
עיניו ורואה האבות שנכנסים בחרבן בית**

אלקים, עד שרואה לרחל שדמעתה על לחיה, והקדוש ברוך הוא מנחם לה ואינה רוצה לקבל תנחומין

לפנים מכל אותן היכלות יש מקום אחר נסתר ונעלם שאינו ידוע כלל, ונקרא עדן, ואין מי שיוכל לדעת אותו, והמשיח מתגלה מבחוץ מסביב למקום ההוא, עד שנתגלה לו מקום אחר שנקרא ק"ן צפון"ר, והוא המקום שמכריז עליו צפון"ר ההיא שנתעוררת בגן העדן בכל יום ^(יא) ובמקום ההוא מצויות תמונות של כל שאר עמים שנאספו על ישראל להרע להם, המשיח נכנס למקום ההוא נושא עיניו ורואה האבות שנכנסים בחרבן בית אלהים, עד שרואה לרחל שדמעתה על לחיה, והקדוש ברוך הוא מנחם לה ואינה רוצה לקבל תנחומין, כמו שכתוב (ירמ' ל"א) מאנה להנחם על בניה, אז המשיח מרים קולו ובוכה, כל הגן עדן מזדעזע, וכל אותן הצדיקים אשר שם גועים ובוכים עמו, גועים ובוכים פעם שנית ומזדעזע רקיע ההוא שעל גבי הגן, עם אלף וחמש מאה רבבות מחנות עליונים, עד שמגיע הקול לתוך כסא העליון, אז מרמז הקדוש ברוך הוא לצפון"ר ההיא ונכנסת לאותו הקן שלה, ויושבת אצל המשיח וקורא מה

(יא) זו השכינה הקדושה אימא תתאה, ויש מפורשים דהיינו אימא עלאה.

שקורא ונתעורר מה שנתעורר, עד שמתוך כסא הקדוש נקראים שלשה פעמים ק"ן צפ"ר ההוא והמשיח, ועולים כולם למעלה, ונשבע להם הקדוש ברוך הוא להעביר מלכות הרשעה מן העולם על ידי המשיח ולנקום נקמות ישראל, ומראה לו כל אותן הטובות שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות עמו, וחוזר ק"ן צפ"ר ההוא עם המשיח למקומו, וחוזר המשיח ומסתתר תוך המקום ההוא כמקדם, ובזמן שיתעורר הקדוש ברוך הוא לתקן העולם ותאורנה האותיות של שמו בשלמות, יו"ד בה"א וא"ו בה"א להיות הכל בשלמות אחת, אז יתעורר כוכב נורא אחד באמצע הרקיע במראה ארגמן, ויהיה לזהט ונוצץ ביום לעיני כל העולם, ותקים שלהבת אש אחת מצד הצפון תוך הרקיע, ויעמדו זה כנגד זה ארבעים יום, ויהיו נבהלים כל בני העולם.

יח.

**ביום ההוא יתעורר בעיר רומי הגדולה
שלהבת אש אחת בהשמע קול ההוא
שיתעורר בכל העולם, וישרף כמה מגדלים
וכמה היכלות, והרבה מגדלים נסיכים
ושרים יפלו ביום ההוא**

לסוף מ' יום יתגרו מלחמה הכוכב והשלהבת
לעיני כל, ותתפשט שלהבת ההיא ביקידת אש מצד
הצפון תוך הרקיע, וירצה לבלוע את כוכב ההוא,
וכמה שרים ומלכים ואומות ועמים יבהלו מזה, אז
יתעלה כוכב ההוא לצד דרום וישלוט על אותה
השלהבת, ושלהבת ההיא תבולע מעט מעט ברקיע
מלפני כוכב ההוא עד שלא תתראה כלל, אז כוכב
ההוא יעשה נתיבות ברקיע בשנים עשר גבולים,
ויעמדו אותן המאורות ברקיע י"ב ימים אחרים, לאחר
י"ב ימים האחרים יזדעזעו כל בני העולם ויחשך
השמש בחצי היום, כמו שנחשך ביום שנחרב בית
המקדש, עד שלא יתראו שמים וארץ, ויתעורר קול
אחד ברעם וברקים, ותתחלחל הארץ מקול ההוא,
וכמה חילות ומחנות ימיתו ממנו, וביום ההוא יתעורר
בעיר רומי הגדולה שלהבת אש אחת בהשמע קול
ההוא שיתעורר בכל העולם, וישרף כמה מגדלים

וכמה היכלות, והרבה מגדלים יפלו, והרבה נסיכים ושרים יפלו ביום ההוא, וכולם יתאספו עליה לרעה, וכל בני העולם לא יכלו להנצל, מן היום ההוא עד שנים עשר חודש יתעצו כל המלכים ויגזרו כמה גזרות וכמה שמדות על ישראל ויצלחו בזה, כמו שאמרו אשרי האיש שיהיה נמצא שם, ואשרי האיש שלא יהיה נמצא שם, וכל העולם ימצא בבלבול הדעת מאד.

יט.

לסוף שנים עשר חודש יקום שבט מישראל, זה מלך המשיח שיתעורר תוך הגן עדן

ולסוף שנים עשר חודש יקום שבט מישראל, זה מלך המשיח שיתעורר תוך הגן עדן ^(ב) וכל אותן

(יב) בספר אור החמה מהרב הגאון וצדיק ר' אברהם אזולאי זצ"ל מביא כאן בשם ה"ר"ו זצ"ל, וזה לשונו, תמיהה גדולה אם נאמר שאז יהיה שינוי כזה שהמשיח לא יהיה נולד מאיש ואשה אלא שביום ההוא יצא מן גן עדן, והנה מצינו שאמר הכתוב אני היום ילדתיך, ונלע"ד כי המשיח יהיה בודאי אדם צדיק נולד מאיש ואשה ויגדל בצדקתו עד קץ הימין ויזכה במעשיו לנפש רוח ונשמה קדושה, ואז ביום ההוא של הקץ תבא נשמה של נשמה שלו הנתונה בגן עדן ותנתן לאיש הצדיק ההוא ואז יזכה להיות גואל, והוא על דרך משה רבינו עליו

הצדיקים יעטרוהו שם ויחגרו לו כלי זיין באותיות

השלום שהיה ילוד אשה והגדיל מעט מעט עד שהשליט בג' אותיות **לב**ת מן הב"ל וש"ת ואז זכה להיות גואל, ובזה השלים חלקי נשמתו כי שם בהסנה השלימה לגמרי בסוד לב"ת אש מתוך הסנה כמבואר אצלנו, ובזה יתקיים המקרא אני היום ילדתיך, דקאי על חלק נשמה לנשמה שתולד אז ותצא מן גן עדן ביום ההוא, וזה מוכרח ופשוט, וזהו שאומר ויתער בארעא דגליל, כאילו מתחלה היה ישן וכאשר תבא לו הנשמה של נשמה יתער ויתוסף לו כח נבואה ויתער משנתו, והבן זה. וכבר ידעת כי מ' יום הם קודם יצירת הולד ולכן ישתהי שם בההוא עמודא מ' יום דוגמת משה רבינו ע"ה, ואחרי מ' יום יזכה המשיח לאותה הנשמה ותתגלה [ותתגלגל] בו ואז יכיר בעצמו שהוא המשיח מה שלא היה ניכר קודם, אך שאר אנשים לא יכירוהו עוד, ואל תתמה אם נשמה זו תבא מכוסה בתוך עמוד הענן כנזכר כאן, כי כן אירע לרבי אלעזר באותו יום שזכה אל נשמתו כנזכר במדרש הנעלם, וכן מובא ענין זה בזוהר משפטים צ"ג א' על הפסוק ויבא משה בתוך הענן, ועוד מובא בזהר על כל הנשמות שהן באות כעמוד ענן ביום וכעמוד אש לילה בהיותן נולדות בבטן אמותיהן ככתוב בהלו נרו עלי ראשי וגו', וכמו שמצינו במשה שעלה לרקיע בגוף ונפש ויהי שם מ' יום, כן זה המשיח אחר שיזכה לאותה נשמה ויכיר בעצמו שהוא המשיח, וזהו שאמר ומשיח יתגלי [כלומר יכיר בעצמו] אך לא יכירוהו עדיין שאר אנשים, ואחר כך יתגנז המשיח בגוף ונפש בההוא עמודא, עד"ר ויבא משה בתוך הענן, שנה אחת, ואז יסלקו אותו לרקיע כמו שעלה משה לרקיע, ואחר כך יתגלה המשיח לגמרי ויכירוהו כל ישראל ויתקבצו אליו, ע"כ מהרח"ו צ"ל.

נרשמות מהשם הקדוש, וקול יתפוצץ בענפי העצים שבגן, יקרא בכח ויאמר התעוררו קדושים עליונים, תקומו מלפני המשיח, הגיע התורה שתתחבר האשה עם בעלה ^(יג) ובעלה מבקש לנקום לה נקמות העולם, ולהקימה ולנעור אותה מן העפר, אז יקומו כולם ויחגרו להמשיח כמקדם בכלי זיין, אברהם מימינו, יצחק משמאלו, יעקב מלפניו, משה רועה הנאמן על כל אותן הצדיקים ילך וירקד תוך הגן עדן, כאשר יתתקן המשיח על ידי הצדיקים בגן העדן, יכנוס במקום ההוא שנקרא ק"ן צפ"ר כמקדם, ורואה שם תמונה ההיא של חרבן בית המקדש וכל הצדיקים שנהרגו בו, אז יקח המשיח משם בגדים, והם עשרה מלבושי קנאה, ויסתתר שם ארבעים יום שלא יתגלה כלל.

(יג) היינו כנסת ישראל עם קודשא בריך הוא.

כ.

**הקדוש ברוך הוא יראה את מלך המשיח
מלובש בבגדי נקמה ונאזר בכלי זיין,
יקחהו וינשק לו על ראשו, אז יזדעזעו
שלש מאה ותשעים רקיעים**

לסוף ארבעים יום קול אחד יתעורר, ויקרא מתוך
כסא העליון לק"ן צפ"ר ההוא עם מלך המשיח
שהסתתר בו, ואז יעלו אליו למעלה, והקדוש ברוך
הוא יראה את מלך המשיח מלובש בבגדי נקמה ונאזר
בכלי זיין, יקחהו וינשק לו על ראשו, אז יזדעזעו שלש
מאה ותשעים רקיעים, וירמז הקדוש ברוך הוא לרקיע
אחד מאותן שהם גנוזים משה ימי בראשית, ויוציא
מהיכל אחד שברקיע ההוא כתר מפותח וחקוק עם
שמות קדושים, באותו הכתר התעטר הקדוש ברוך
הוא כאשר עברו ישראל את הים, לקחת נקמה מכל
מרכבות פרעה ופרשיו, ויעטר בו למלך המשיח,
כאשר יתעטר ויתתקן בכל תקונים האלה יקחהו
הקדוש ברוך הוא וינשק אותו כמקדם, מי יוכל לראות
את המרכבות הקדושות ומחנות עליונים אשר
יסובבוהו, ויתנו לו מתנות וסגולת גדולות ויתעטר
מכולן, אז יכנס שם בהיכל אחד ויראה כל אותן
מלאכים העליונים שנקראים אבלי ציון, הם הבוכים

על חרבן בית המקדש ובוכים תמיד, והם יתנו לו אדרת אדומה אחת לעשות נקמות, אז יגנוז הקדוש ברוך הוא להמשיח בק"ן צפ"ר ההוא ויסתתר שם שלשים יום, לאחר שלשים יום ירד המשיח בק"ן צפ"ר ההוא מעוטר בכל אותן התקונים מלמעלה ומלמטה, הרבה מחנות קדושים סביביו, וירעה כל העולם מאור אחד תולה מן הרקיע לארץ, ויעמד כך ז' ימים, וכל בני העולם יתפלאו ויבהלו ולא יבינו כלל, מלבד אותן החכמים המבינים בסודות האלה, אשרי חלקם, וכל אותן שבעת הימים יתיצב בארץ בק"ן צפ"ר ההוא, באיזה מקום, בדרך, זו קבורת רחל שהיא עומדת בפרשת דרכים, ויבשר לה וינחם לה, ואז תקבל תנחומות ותקום ותנשק לו, אחר כך יסתלק אותו המאור מן המקום ההוא ויניח ביריחו עיר התמרים, בכל עץ, זו יריחו, או על הארץ, זו ירושלים, ויהיה גנוז באותו המאור על ק"ן צפ"ר י"ב חודש, לאחר י"ב חודש יתנשא מאור ההוא בין שמים וארץ ויניח בארץ הגליל, כי שם היתה תחלת גלותם של ישראל, ושם יתגלה המשיח מאותו המאור של ק"ן צפ"ר וישוב המאור למקומו.

כא.

ביום ההוא תזדעזע כל הארץ מקצה השמים עד קצה השמים, ואז יראה כל העולם שנתגלה מלך המשיח בארץ הגליל

ביום ההוא תזדעזע כל הארץ כמקדם מקצה השמים עד קצה השמים, ואז יראה כל העולם שנתגלה מלך המשיח בארץ הגליל, ויתקבצו אליו כל אותן העמלים בתורה, והם יהיו מועטים בעולם, ובזכות התינוקות של בית רבם יתחזק כחו להתגבר, וזהו הסוד של אפרוחים, ואם גם אלה לא יהיו נמצאים, הרי הילדים היושבים בחיק אמותם ויונקים, כמו שכתוב (ישעי' כ"ח) גמולי מחלב עתיקי משדים, וזהו או ביצים, שבזכות אלה שורה השכינה עם ישראל בגלות, שהרי חכמים מועטים הם שיהיו נמצאים בזמן ההוא, וזהו והאם רובצת על האפרחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים, ויתעכב עוד הקץ עד י"ב חודש אחרים, אחר כך יבוא בעלה ויקים לה לכנסת ישראל מן העפר, כמו שכתוב (עמוס ט') אקים את סכת דוד הנופלת, ביום ההוא מלך המשיח ישכן בארץ ויקבץ הגלות מקצה העולם עד קצהו, כמו שכתוב אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו', מיום ההוא והלאה כל האותות והמופתים והגבורות שעשה

הקדוש ברוך הוא במצרים יעשה אותם לישראל כמו שכתוב (מיכה ז') כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

כב.

אשרי לזה שיזכה להיות בדור שמלך המשיח יבוא, זכאי הוא בעולם הזה, וזכאי הוא בעולם הבא

אמר רבי שמעון, אלעזר בני כל אותן הענינים תמצא בסוד שלשים ושתים נתיבות אשר בהשם הקדוש, ועד שהמופתים האלה לא יתעוררו בעולם, לא ישתלם הסוד של השם הקדוש ולא תתעורר האהבה, כמו שכתוב (שיר השירים ב') השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה, בצבאות, זה מלך [המשיח] שנקרא צבאות, או באילות השדה, אלו שאר חילות ומחנות שלמטה, אם תעירו ואם תעוררו את האהבה, זו ימינו של הקדוש ברוך הוא שנקראת אהב"ה, עד שתחפץ, זו השוכבת לעפר ויהיה רצון המלך בה, אשרי לזה שיזכה להיות בדור ההוא, זכאי הוא בעולם הזה וזכאי הוא בעולם הבא.

זוהר חלק ב' פרשת שמות - דף ט"ו עמוד ב'

כג.

**ר' אבא ראה עץ אחד שמפריו נעשה עוף
שפרח ממנו היה בוכה, ואמר שאם היו
האנשים יודעים על מה מרמזים, היו
מקרעים בגדיהם עד טבורם על שנשכחה
החכמה מהם**

לא תזרע כרמך כלאים וגו', אמר רבי יהודה מה
זה שכתוב (קהלת ז') גם את זה לעומת זה עשה
האלהים, אלא כדמיון הרקיע עשה הקדוש ברוך הוא
בארץ, והכל מרמז למה שלמעלה, שכאשר היה רואה
ר' אבא עץ אחד שמפריו נעשה עוף שפרח ממנו היה
בוכה, ואמר שאם היו האנשים יודעים על מה
מרמזים, היו מקרעים בגדיהם עד טבורם על שנשכחה
החכמה מהם, כל שכן בשאר מה שעשה הקדוש ברוך
הוא בארץ, כמו שאמר ר' יוסי שאותן העצים שנראה
מהם חכמה, כמו חרוב דקל פסתוקא וכדומה להם,
כולם בשורש אחד נשרשים, כל העצים שעושים
פירות, מלבד תפוחים, מסוד אחד נשתלשלו, אלא
שנתיבות עושים הפרש ביניהם, כל עצים שאין עושים
פירות והם גדולים, מלבד ערבי נחל שיש להם סוד
מיוחד כדמיון שלמעלה, מן יניקה אחת יונקים, וכל

אותן העצים שהם קטנים, מלבד האזוב מאם אחת נולדו, כל עשבי הארץ שנתמנו עליהם שרים תקיפים בשמים, כל עשב ועשב יש לו סוד בלבדו בדמיון שלמעלה, ולפיכך כתוב (ויקרא י"ט) שדך לא תזרע כלאים, וכתוב לא תזרע כרמך כלאים, כי כל אחד ואחד נכנס בלבדו ויוצא בלבדו, זה שכתוב (איוב ל"ח) הידעת חקותך שמים אם תשים משטרו בארץ, וכתוב (ישעי' מ') לכולם בשם יקרא וגו'.

זוהר חלק א' פרשת ויצא - דף קנ"ו עמוד א'

כד.

**מי יכול למנות מעשי הקדוש ברוך הוא,
שהרי כמה חילות ומחנות משונים זה מן
זה שאין להם מספר, וכולם בזמן אחד
כפטיש המפוצץ שמוציא נציצות לכל צד
בזמן אחד**

(ויצא קנו.) רבי יצחק פתח ואמר, מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך, מקרא זה נתבאר בכמה מקומות, אלא מי יכול למנות מעשי הקדוש ברוך הוא, שהרי כמה חילות ומחנות משונים

זה מן זה שאין להם מספר, וכולם בזמן אחד כפטיש המפוצץ שמוציא נציצות לכל צד בזמן אחד, כך הקדוש ברוך הוא הוציא כמה מינים ומחנות משונים זה מן זה שאין להם מספר, וכולם בזמן אחד, בוא וראה בדבור וברוח יחד נעשה העולם, שכתוב בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם, בדבר ה' זה דבור, וברוח פיו זה רוח, זה בלי זה אין הולך, ונכלל זה בזה ויוצא מהם כמה חילות לחילות ומחנות למחנות, והכל בזמן אחד.

כה.

אין לך דבר קטון בעולם הזה שאינו תולה בכח אחר עליון שנפקד עליו למעלה

בוא וראה כאשר רצה הקדוש ברוך הוא לברוא העולם הוציא מאור אחד נסתר, מן המאור ההוא יוצאים ומאירים כל אותן מאורות הנגלים, ומן המאור ההוא יצאו ונתפשטו ונעשו שאר המאורות, והוא עולם העליון, עוד נתפשט מאור העליון ההוא ועשה אומנות המאור שאינו מאיר, ועשה עולם התחתון, ולפי שהוא מאור שאינו מאיר צריך להתקשר למעלה וצריך להתקשר למטה, ועל ידי הקשר שלמטה נתקשר להיות נואר בהקשר שלמעלה, וזה המאור שאינו מאיר הוציא כל החילות והמחנות של הרבה

מינים, זה שכתוב מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית וגו', וכל מה אשר בארץ יש כמו כן למעלה, ואין לך דבר קטון בעולם הזה שאינו תולה בכח אחר עליון שנפקד עליו למעלה, לפיכך כשנתעורר דבר זה למטה נתעורר אותו הכח שנפקד עליו למעלה, שהכל נאחז זה בזה.

זוהר חלק ב' - דף ה' עמוד ב'

כו.

זכאים הם ישראל שהקדוש ברוך הוא בחר בהם מכל שאר העמים והקריבם אליו

(שמות ה.) לא תחרש בשור ובחמר יחדו, רבי אבא פתח (ישעי' ל"ב) אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור, זכאים הם ישראל שהקדוש ברוך הוא בחר בהם מכל שאר העמים והקריבם אליו, שנאמר (דברים י"ד) ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה וגו', ונאמר (שם ל"ב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, ישראל מדובקים בו בהקדוש ברוך הוא, שנאמר ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום, ולכך זכאים הם לפניו לפי שהם זורעים על כל מים, מהו על כל מים, שזורעים

לצדקה, ומי שזורע לצדקה כתוב בו (תהלים ק"ח) כי גדול מעל שמים חסדך, מכל שמים על כל מים הוא ^(יד) ומי הוא מעל שמים, זה עולם הבא ^(טו) וישראל זורעים זרע על כל מים.

כז.

בנים חיים ומזונות לא בזכות תולה הדבר, אלא במזל הקדוש תולה הדבר

בספרו של רב ייבא הזקן כך נאמר, כתוב (דניאל ד') בגזרת עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא, כל הדינים של עולם הזה וכל הגזרות וכל הקושיות כולם בהיכל אחד קיימים, אשר שם ע"ב סנהדרין מעיינים בדיני העולם, והיכל ההוא נקרא היכל הזכות, לפי שכאשר דנים דין מהפכים תחלה בזכות האנשים, מה שאין כן במדרגות של צד הטומאה, כי שם הוא המקום שנקרא חובה, לפי שכל מעשי מקום ההוא של הנחש אשת זנונים אין הוא אלא להפוך בחוב האנשים ולהלשין עבד לרבונו, אלו שבהיכל הזכות נקראים מים מתוקים מים צלולים, ואלו שבהיכל חובה נקראים מים מרים, מי המרים המאריים, בהיכל זכות

(יד) שמים תפארת, על שמים חסד, מעל שמים בינה.

(טו) עולם הבינה נקרא בשם עולם הבא.

ההוא אין קיימים שלש אלה בנים חיים ומזונות, ולא במקום ההוא של חובכה, לא במים מתוקים וצלולים, ולא במי המרים המאוררים, ולכך ישראל זורעים על כל מים, זרע קדוש שמולידים על כל מים הוא ^(טז) שהרי בל יכון זרע שלהם אלא למעלה, ועל זה דרשו חכמי המשנה בנים חיים ומזונות לא בזכות תולה הדבר, אלא במזל הקדוש תולה הדבר ^(יז) ומקום הזה על כל מים הוא, משלחי רגל השור והחמור, שאין להם בצד הרע ההוא כלום, משלחים מהם כל חלקים הרעים, ומתדבקים בצד הטוב ההוא של כל קדושים העליונים, שור וחמור כאשר מזדוגים יחד שני פגעים רעים הם לעולם, שור צד של דין הקשה הוא, והוא נדבק בצד הקדושה, חמור הוא מצד הטומאה וכאשר נזדווג עם השור שני פגעים רעים הם לעולם, ולכך שמעון תוקף של דין הקשה היה בו, וכאשר נזדווג עם לוי ביחד לא יכל העולם לסבול, ולפיכך לא תחרוש בשור ובחמור יחדו, ועל כן שלח יעקב לעשו ענין זה,

(טז) יש מפרשים בכח עולם הבינה, ויש מפרשים בכח מדת החסד.

(יז) יש מפרשים שמזלא היינו בינה, ונקראת על כל מים כיון שהיא ממעל לספירת חסד, ויש מפרשים שמזלא היינו יסוד, ונקרא על כל מים כיון שהוא על נצח והוד, ונתבאר הסוד בענין ערבי נחל והמבין יבין.

שנאמר ויהי לי שור וחמור, ואם לא היה משפיל עצמו היה פחד גדול נפל על עשו.

g G

זוהר חלק ב' פרשת יתרו - דף פ"ז עמוד ב'

כח.

אמר רבי אבא כאשר ישראל מזדווגים יחד אין בני העולם יכולים לעמוד בפניהם

(בשלח פד.) רבי יוסי פתח אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור, הם שני כתרים של צד שמאל שנאחזים בהם עמים עכו"ם, ונקראים שור וחמור, וזהו שכתוב ויהיה לי שור וחמור, לפי שלבן חכם היה בכשפים ובאותן כתרים תחתונים ובכחם בקש להאביד ליעקב, כמו שנאמר ארמי אובד אבי, וזה נתבאר, וכאשר ישראל זכאים הם משלחים להם ואין יכולים לשלוט עליהם, זה שכתוב משלחי רגל השור והחמור, שאין שולטים בהם, אמר רבי אבא כאשר מזדווגים יחד אין בני העולם יכולים לעמוד בפניהם, ועל כן כתוב לא תחרש בשור ובחמר יחדו, יחדו דוקא, ולמדנו שאין לאדם ליתן מקום למיניהם הרעים, שהרי על ידי מעשי האנשים נתעורר למעלה מה שלא נצרך, וכאשר הם מזדווגים יחד אין ביכולת

לעמוד בפניהם, מבין שני הצדדים שלהם יוצא הקליפה שנקראת כלב, וזו חצוף מכולם, זה שכתוב ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו.

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ו עמוד ב'

כט.

וישראל צריכים לעורר עליהם רוח קדוש להיות קדושים, להמצא בשלום בעולם הזה ובעולם הבא

רבי אלעזר אמר כתוב ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, ואם בשביל זה גרם אדם מיתה בעולם, מי שמראה פעולה אחרת שלא נצרך על אחת כמה וכמה, שור וחמור יוכיחו, מצד זה נקרא שור, ומצד אחר נקרא חמור, ולכך כתוב לא תחרש בשור ובחמור יחדו, אל תעשה מהם ערבוּב ביחד, לפי שעל ידי זה יתעורר צד הטומאה שיתחברו יחדו להרע לעולם, ומי שמפרידם מרבה שלום בעולם, כמו כן לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדו, מי שמפרידם באופן ההוא כמו שאמרו שלא יהיה נמצא שוע טווי ונוז ביחד, זה האיש מרבה שלום עליו ועל כל העולם, קרבן קין היה פשתים, וקרבנו של הבל היה צמר, אין זה בזה ולא זה

בזה, סוד הדבר קין כלאים היה, ערבוש שאינו נצרך, כח צד הטומאה שאינו מן המין של אדם וחיה (יח) וקרבו מן צד ההוא היה מביא, הבל היה ממין אחד של אדם וחיה, ובמעיה של חיה נתחברו שני צדדים האלה, ולפי שנתחברו יחד לא באה מהם תועלת לעולם ונאבדו, ועד יום הזה צד שלהם קיים, ומי שמראה עצמו בפעולת חבור הזה, נתעוררים עליו אותן הצדדים ביחד ויכול להנזק, ושורה עליו רוח אחר שאינו נצרך, וישראל צריכים לעורר עליהם רוח קדוש להיות קדושים, להמצא בשלום בעולם הזה ובעולם הבא.

g G

זוהר חלק ה' פרשת ואתחנן - דף רס"ו עמוד ב'

.9

**מי ששם עלילות דברים על אשתו
הראשונה ומוציא עליה שם רע, כאילו
הוציא למעלה**

כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, אמר רבי שמעון מי ששם עלילות דברים על אשתו הראשונה

ומוציא עליה שם רע, כאילו הוציא למעלה, שנאמר כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, סתם^(יט) וזה מתאים עם מה שאמר רבי חייא אמר רבי יוסי, בתולה יורשת שבע ברכות שמתברכת בשבע, לפי שבתול"ת ישראל יורשת שבע ברכות^(כ) ולכך נקראת בת שבע, ואשה אחרת שאינה בתולה איזו הן ברכותיה, ברכת בעז ורות, ככתוב (רות ד') ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך ברחל וכלאה וגו', שבודאי רק בתולה בשבע ברכות מתברכת^(כא) אבל אשה אחרת אינה בסוד הזה.

(יט) סתם בתולת ישראל יפורש בתרי אפי, כמשמעו למטה, ועל השכינה למעלה.

(כ) פירוש לפי שהשכינה ומדת המלכות יורשת ז' ברכות של ז' ספירות מן בינה עד מלכות.

(כא) באבן עזר לא נפסק כן.

זוהר חלק ד' פרשת נשא - דף קמ"ז עמוד א'

לא.

כל הדבורים שתדבר (בלעם) אהפוך להם לברכות

ולא אבה ה' אלהיך לשמע אל בלעם וגו', אמר רבי יוסי לשמע את בלעם, אל בלק היה צריך לומר, שהרי בלק עשה הכל, מהו אל בלעם, אלא לפי שהיה בלעם סותם עיניו כדי שלא יתברכו ישראל, והיה תולה דבריו בעין רעה ההיא, שנאמר ונאם הגבר שתום העין, שהיה סותם עין הטובה מהם כדי שלא יתברכו ולא יתקיימו הברכות, למדנו שאמר רבי יוסי אמר לו הקדוש ברוך הוא לבלעם, רשע אתה סותם עינך כדי שלא יתברכו בני, אני אפתח עיני, וכל הדבורים שתדבר אהפוך להם לברכות, זה שכתוב ויהפך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ה עמוד
א'

לב.

**אוי להם לאותן אנשים שאין יודעים ואין
משגיחים ואין מבינים וכולם בוערים ואין
יודעים איך שהעולם מלא מן בריות
משונות שאינן נראות**

כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה וגו', אמר רבי שמעון אוי להם לאותן אנשים שאין יודעים ואין משגיחים ואין מבינים וכולם בוערים ואין יודעים איך שהעולם מלא מן בריות משונות שאינן נראות, ומן דברים נסתרים^(כב) שאילו ניתנה רשות לעין לראות, היו מתפלאים האנשים איך יכולים להתקיים בעולם, בוא וראה כתוב ואחות תוכל קין נעמה, נעמה ההיא אמם של השדים היתה, שאותן בני האלהים

(כב) סוד ה' ליראיו, וגם בלתי כלים מגדלי הראות ידעו ממציאות המזיקים שבאוויר והן בריות קטנות הנקראות אצל חוקרי הטבע בשם "באקצילין" שאינן נראין לעין ונושאים ארס נורא לחולל מחלות שונות, וגם שיש בריות שעירים ושדים שאינן נראין לעין מפני שאין הרכבתם מן יסוד עפר אלא מן שאר ג' יסודות אש רוח מים או רק מן ב' יסודות מהן.

עז"א ועזא"ל זנו אחריה ^(כג) ומצדה באים כל אותן השדים שמתחממים מן אנשים ולוקחים רוח התשוקה מהם, ומשחקות בהם עד שנעשים בעלי קרי, ומפני שהבעל קרי בא מצד רוח הטומאה צריך לטבול עצמו להטהר ממנו, וזה ביארו החברים, (אחרי עו.) ר' יוסי אמר עד עתה נעמה ההיא קיימת, ומדורה בין גלי ים הגדול, ויוצאת ומשחקת באנשים ומתחממת מהם בחלום בכח אותה התאוה של האיש ומתדבקת בו, כח התאוה לוקחת ולא יותר ^(כד) ומן אותו כח התאוה

(כג) כאן יש סתירה מן המדרש לזוהר, שבמד"ד בראשית פרשה כ"ז איתא: רבי שמעון בן יוחאי אומר בני אלהים אלו בני דייניא, רבי שמעון בן יוחאי מקלל לכל מאן דקרי להון בני אלהיא, ע"כ, וצריך לומר שדברי הזהר נדברו בין החבריא, אבל דברי המדרש נדברו בפני ההמון, וכאשר רבי שמעון בן יוחאי היה בזמן שהתחילה אמונת הנוצרים להתפשט שאותו איש הוא כן אלהים, לכן ראה רבי שמעון בן יוחאי לבטל דברים כאלה בפני ההמון והיה מקלל למי שמוציא מפיו דברים כאלה שעל ידיהם יוכל ההמון לטעות באמונת הנוצרים.

(כד) כאן בן החכם שואל מה זאת שאמר רבי שמעון בן יוחאי לעיל וכאן אמר רבי יוסי שהשדית היא מתחממת מן האנשים בחלום ונוטלת רק רוח תיאובתא ולא יותר ומזה מתעברת ויולדת רוחות שדים ומזיקים, האם יש איזה ממשות בכח התאוה של הזכר שתוכל השדית לקחתו, אבל דע שדברי חכמים כדרבונות וגו', סוד ה' אל יראיו, ולאט לאט מודים חוקרי הטבע לדברי חז"ל הנפלאים, והענין מובן על פי מה שהבאתי לעיל

מתעברת ויולדת מינים אחרים לעולם, ואלו הבנים שיוולדת מן האנשים נמצאים אצל הנקבות של

בפרשת ואתחנן שחוקרי הטבע מצאו שכמו שיש מציאות וממשות רוחני להבל העלקטריציטעט, שיש באפשרות לאספו במקום אחד ולנטותו ולהמשיכו למקום הנצרך למאור או לפעולה, כן יש ממשות רוחני להבל וכח הנזרם מן המוח לאברי הגוף על ידי עצבים הדקים, וזה נקרא "נרווין קראפט", והוא נובע תמיד מן המוח כעין "עלקטרי-גאלוואניזם", והוא מתפשט בהגוף וחוצה לו בכל מקום שעומד האיש, ויש באפשרות לאספו במקום אחד אפילו בכוס מים, וזה הכח הוא חלק מן כח החיים של הגוף, והרבה חידות סתומות וסודות נפלאים מובנים על ידי ענין זה, וגם יובן בזה איך יש באפשרות לכלבים שיש להם חוש הריח היותר חזק לחפש ולהכיר גנב או רוצח, כי מסתמא יש לזה ההבל של כל איש ואיש ריח אחר, וגם זה דבר המובן שבעת פעולת האיש נזרם זה הכח מן המוח יותר מבעת שהוא יושב בטל, ובפרט בפעולה התלויה בעצבי הגוף עוד יותר ויותר, ואין לך פעולה התלויה בעצבי הגוף והמוח כמו פעולת הוצאת זרע, ואם היא ביאה כראוי נשאר בהאשה זה ההבל שנזרם עם הזרע, וזה סוד הכתוב אל תתן לנשים חילך, וזה סוד הענין שנזכר בזוהר בדבר רוחא קדמאה דשבק בה בעלה, אבל אם אין היא ביאה כראוי אלא הוצאת זרע על ידי קרי בחלום נשאר זה ההבל הנזרם מן המוח עם הזרע הפקר מבחוס, וזו כוונת דברי הזוהר באמרו שהשדית נוטלת זה כח התאווה ומתעברת מזה ויולדת רוחות נגעי בני אדם, ומה שאמר הזוהר ולא יתיר, כוונתו שלא נטעה לומר שלוקחת טפות הזרע ממש, והרבה יש לדבר בזה, והמבין יבין.

האנשים, והן מתעברות מהם ויולדות רוחות, וכולם הולכים אל לילי"ת הראשונה והיא מגדלת אותם.

זוהר חלק ג' - דף ע"ה עמוד א'

ג.

**בשביל ג' דברים מתעכבים ישראל בגלות,
על שעושים בזיון להשכינה בגלות, היינו
שמדברים שיחת חולין בבית הכנסת,
ודמהדרי פנייהו מן שכינתא**

כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך וגו' והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך, אמר רבי שמעון, כי ה' אלהיך, זו השכינה שנמצאת בישראל, וכל שכן בגלות, להגן עליהם תמיד מכל הצדדים ומכל שאר העמים שלא יעשו כלה לישראל, שלמדנו אין ביכולת שונאי ישראל להרע להם, עד שישראל מחלישים כח השכינה מלפני השרים הממונים של שאר העמים, אז יכולים שונאי ישראל להרע להם, ומושלים עליהם וגוזרים עליהם כמה גזרות רעות, וכאשר ישראל חוזרים בתשובה אליה היא משברת הכח והתוקף של כל אותן השרים הממונים, ומשברת הכח והתוקף של שונאי ישראל,

ונפרע להם על הכל, ולכך והיה מחניך קדוש, שצריך האיש לבלתי יטמא בחטאיו לעבור על דברי התורה, שאם עושה כך מטמאים אותו, כמו שנאמר (ויקרא י"א) ונטמתם בם, בלי א', ולמדנו רמ"ח אברים בגוף, וכולם נטמאים כאשר יטמא האיש, כלומר כשיבקש ברצונו להטמא, ועל כן והיה מחניך קדוש, מהו מחניך, אלו הם אברי הגוף, ולא יראה בך ערות דבר, מהו ערות דבר, ערוה שנוגעת לאותו דב"ר^(כה) רמז כמו שביארנו בהכתוב ערות אש"ת אבי"ך לא תגלה, מה הטעם, מפני כי ערות אבי"ך הוא^(כז) וכן כאן מפני זה ושב מאחריך ודאי, למדנו שבשביל ג' דברים מתעכבים ישראל בגלות, על שעושים בזיון להשכינה בגלות^(כז) ועל שמחזירים פניהם מן השכינה, ועל

(כה) על ידי דבר ערוה של זנות פגם ביותר במדה המלכות עלמא דנוקבא שנקראת דבר על שהיא מקור כח הדבור.

(כו) פירוש שזה הפגם שגורם במדת המלכות הוא בזיון גם לאביך, פירוש לעלמא דדכורא.

(כז) במקדש מלך מפרש דעבדין קלנא בשכינתא, היינו שמדברים שיחת חולין בבית הכנסת, ודמהדרי פנייהו מן שכינתא, היינו הפוסק באמצע לסוד התורה או באמצע התפלה לעמוק בצורכי עצמו, ועל דמסאבי גרמייתו קמי שכינתא, אפשר דהיינו בהוצאת שז"ל או בביאות של בזיון שלא בדרך צניעות.

שמטמאים עצמם לפני השכינה, וכולם ביארנו
במשניות שלנו.

g G

זוהר חלק א' - דף ע"ו עמוד א'

פד.

ולא יראה בך ערוה, אלו רשעי עולם שמתעבים ומטמאים עצמם בהדיבורים שלהם שמוציאים מפיהם

פתח רבי יוסי ואמר, כי ה' אלהיך מתהלך בקרב
מחניך וגו', מתהלך, מהלך היה צריך לומר, אלא כמו
שנאמר מתהלך בגן לרוח היום, וזה הוא העץ שאכל
ממנו אדם הראשון, מתהלך בחינת נקבה ^(כח) מהלך
בחי' זכר, וזה הוא שהלך לפני ישראל כאשר הלכו
במדבר, שנאמר וה' הולך לפניו יומם וגו', והוא
המתהלך לפני האדם כשהולך בדרך, שכתוב (תהלים
פ"ה) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו, וזה הוא
המתהלך לפני האדם בשעה שהוא זכאי, ולמה,
להצילך ולתת אויביך לפניך, שינצל האיש בדרך ואל

(כח) היינו אור מדת המלכות והשכינה הקדושה,
ודורש מתהלך כמו מהלכת.

ישלוט בו אחר, ולפיכך צריך האיש להשמר מחטאיו ולטהר עצמו, מה זו הטהרה, שנאמר והיה מחניך קדוש, מהו קדוש, קדושים היה צריך לומר, אלא מחניך קדוש אלו אברי הגוף, שהגוף מתחבר ומתתקן בהם, ולפיכך והיה מחניך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר, איזו ערות דבר, זה דבר ערוה, שזה הוא ענין שהקדוש ברוך הוא ממאס יותר מהכל, וכיון שאמר ולא יראה בך ערוה למה אמר דבר, אלא אלו רשעי עולם שמתעבים ומטמאים עצמם בהדיבורים שלהם שמוציאים מפיהם, וזה הוא ערות דב"ר, וכל כך למה, לפי שהוא הולך לפניך, ואם אתה עושה כן, מיד ושב מאחריך, שלא ילך עמך וישוב מאחריך.

זוהר חלק א' פרשת נח - דף ג"ט עמוד א'

לה.

**מפני שנוטרים הברית שהעולם מתקיים
עליו, אלו שאין נוטרים להברית הקדוש
גורמים פירוד בין ישראל לאביהם
שבשמים, לפי שהפוגמו הוא כמו
שמשתחוה לאל אחר, שמשקר בזה אות
הברית הקדוש**

לא תהיה קדשה מבנות ישראל וגו', רבי חייא
פתח, ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי
מעשה ידי להתפאר, זכאים הם ישראל העוסקים
בתורה ויודעים דרכי התורה, שבעבורה יזכו לעולם
הבא, בוא וראה כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא,
מפני מה, מפני שנוטרים הברית שהעולם מתקיים
עליו, כמו שכתוב (ירמי' ל"ג) אם לא בריתי יומם
ולילה חקות שמים וארץ לא שמת, ועל כן ישראל
הנוטרים זה הברית וקבלו אותו יש להם חלק בעולם
הבא, ולא עוד אלא שבעבור זה נקראים צדיקים,
מכאן למדנו כל מי שנוטר זה הברית שהעולם מתקיים
עליו נקרא צדיק, מניין, מיוסף כי לבעבור שנוטר
לאותו ברית עולם זכה שנקרא צדיק, ולכך ועמך כולם
צדיקים לעולם יירשו ארץ.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ט עמוד א'

לנ.

**אלו שאין נוטרים לזה הברית הקדוש
גורמים פירוד בין ישראל לאביהם
שבשמים, לפי שזה הוא כמו המשתחוה
לאל אחר, שמשקר בזה אות הברית
הקדוש**

ובוא וראה בזמן שהקדוש ברוך הוא משגיח על העולם לדון אותו ומוצא רשעים בעולם, מה כתוב ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יכולה, ואז ואבדתם מהרה, שהרי בשביל חטאי האנשים שמים וארץ נעצרים, ואין שומרים תפקידם כראוי, ובוא וראה אלו שאין נוטרים לזה הברית הקדוש גורמים פירוד בין ישראל לאביהם שבשמים, לפי שזה הוא כמו המשתחוה לאל אחר, שמשקר בזה אות הברית הקדוש, ועל כן נאמר וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחוויתם להם וגו', ועצר את השמים ולא יהיה מטר, וכאשר הברית הקדוש נשמר בעולם כראוי, אז נותן הקדוש ברוך הוא ברכות למעלה להשפיע בעולם, כמו שכתוב (תהלים ס"ח)

גשם נדבות תניף אלהים נחלתך ונלאה אתה כוננת, גשם נדבות, זה גשם הרצון כאשר הקדוש ברוך הוא רוצה בכנסת ישראל, ומבקש להשפיע לה ברכות, אז נחלתך ונלאה אתה כוננת, נחלתך, אלו ישראל שהם נחלתו של הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב יעקב חבל נחלתו, ונלאה, זו השכינה שהיא נלאה בארץ אחרת, שהיא צמאה לשתות ואז היא נלאה, וכאשר אותו גשם הרצון ניתן אז אתה כוננת, ועל כן שמים וארץ וכל חיליהם כולם מתקיימים על ברית הזוה, שכתוב (ירמי' נ"ב) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת, ולפיכך נצרך להזהר בזה, וכבר נתבאר.

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ד עמוד א'

ז.

**מי שמתדבק באשה אחרת ליהנות ממנה,
ואף על גב שהיא פנויה, כאילו גוזל
להקדוש
ברוך הוא וכנסת ישראל**

ובוא וראה כתוב (משלי כ"ח) גוזל אביו ואמו
ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית, אביו, זה
הקדוש ברוך הוא, אמו, זו השכינה הקדושה מה גוזל,

כמו שכתוב (ישעי' ג') גזלת העני בבתיכם, ומי הוא, זה החומד אשה אחרת שאינה בת זוגו, שם למדנו כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גוזל להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, שכתוב גוזל אביו ואמו וגו', כל הנהנה מן העולם הזה, היינו כלל, זו היא אשה, מי שמתדבק באשה אחרת ליהנות ממנה, ואף על גב שהיא פנויה, והוא נהנה ממנה בלא ברכה, כאילו גוזל להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, מה הטעם, לפי שהזיוג שלהם בשבע ברכות הוא, ומה על פנויה כך, מי שמתדבק באשה אחרת העומדת כדמיון שלמעלה בזיוג של שבע ברכות, על אחת כמה וכמה, חבר הוא לאיש משחית, זה ירבעם, כמו שביארו, ואומר אין פשע, שאומר הרי פנויה היא ולמה אסורה, ולפיכך גוזל אביו ואמו הוא, ולא עוד אלא שחבר הוא לאיש משחית, מי הוא איש משחית, זה שפוגם הצורה והתקון שלמעלה, כל שכן מי שחומד אשת חברו ומתדבק בה, שזה פוגם יותר, ובשביל זה נפגם הוא לעולם ונקרא איש משחית, שנפגם למעלה ונפגם למטה שפגם את נפשו, ככתוב (משלי ו') משחית נפשו הוא יעשנה.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים - דף ק"ב עמוד
ב'

לח.

**האנשים אין יודעים ואין משגיחים כמה
הם עליונים מעשיו של הקדוש ברוך הוא,
וכמה הם נפלאים, וכולם בדרך האמת שאין
נוטים לימין ולשמאל. אלו החוזרים בגלגול
לעולם הזה והם נתגרשו בגירושין מעולם
ההוא**

ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר ושנאה
האיש האחרון וגו', לא יוכל בעלה הראשון אחר
שלחה לשוב לקחתה וגו', אמר רב ייבא סבא השתא
עכשיו יש לגלות דרכים נסתרים של רבון העולם,
שאינן האנשים יודעים אותם, וכולם הולכים בדרך
האמת, כמו שכתוב (הושע י"ד) כי ישרים דרכי ה'
וגו', והאנשים אין יודעים ואין משגיחים כמה הם
עליונים מעשיו של הקדוש ברוך הוא, וכמה הם
נפלאים, וכולם בדרך האמת שאין נוטים לימין
ולשמאל. אלו החוזרים בגלגול לעולם הזה והם
נתגרשו בגירושין מעולם ההוא, ואין להם מתולדה
בת זוג, ומזדווגים בעולם הזה עם בת זוג, מי הן אותן
הנשים שנזדווגות עמהם בעולם הזה, שהרי לכל

האנשים יש להם בת זוג מתולדה מלבד זה הבא בגלגול, ראו עתה כמה הן גדולות ונפלאות גבורותיו של הקדוש ברוך הוא, למדנו מי שמגרש אשתו הראשונה מזבח מוריד עליו דמעות, מפני מה מזבח, אלא הרי אמרתי שכל הנשים שבעולם בצורת מזבח הזה קיימות ולכך הן יורשות שבע ברכות שכולן מן השכינה הן ואם הוא מגרשה גורם פגם בבנין מזבח העליון^(כט) מפני מה, לפי שעל ידי זה יתחברו שני מיני גירושין להיות יחד^(ל) וזה הסוד שנאמר ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר, ממשמע שאמר והלכה והיתה לאיש האם אין מובן שאין זה אותו שגירשה, ולמה נכתב אחר, אלא כמו שאמרתי, אחר למדנו, אחר כתוב, ואחר קוראים לו שכתוב (איוב ח') ומעפר אחר יצמחו^(לא) שני מיני גירושין מתחברים יחד, גירושין של עולם ההוא וגירושין של עולם הזה, ומה שהיתה אשה זו בצורה עליונה נשפלה לצורה תחתונה

(כט) זו מדת המלכות.

(ל) ב' מיני גירושין הם כי זה האיש שלא הוליד עוד בנים ולא השיג זיוג אחר בנקל, אלא שבא לישא אשה גרושה מוכח שזה האיש הוא גלגול נשמה שנתגרשה מעולם העליון על שלא הניח זרע ויצא משם בגפו בלי הזדווגות נשמת נקבה לבא בגלגול לתקן חטאו, וכשיזדווג עם גרושה היינו שני מיני גירושין.
(לא) זה רמז על הבא בגלגול פעם אחר.

(לב) קוראים לו אחר וקוראים לו אחרון, אחרון מניין, שכתוב (איוב י"ט) ואחרון על עפר יקום, כאן כתוב ושנאה האיש האחרון או כי ימות האיש האחרון, האחרון השני היה צריך לומר, ואפשר תאמר שלא תנשא לאיש אחר זה, לא כן, האם רק לבעל הזה תנשא ואחריו לא תנשא לאחר, אם כן מהו האחרון, אלא זה הוא אותו אחר שאמרנו (לג) הוא אחר והוא אחרון, עכשיו האבן מתגלגלת בכף הקלע (לד) אחר, מפני מה נקרא כך, הרי כל הבנין נפל וחזר לעפר, והוא הלא הוא זה שהיה ולא אחר (לה) ומפני מה קוראים לו אחר, כמו כן למה נקרא אחרון, וכי אחרון הוא (לו) והלא אם יתתקן הרי טוב, ואם לא, יחזור ויתגלגל וינטע כמקדם, ולמה נקרא אחרון, אבל בוא וראה כתוב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, מהו טוב מאד, למדנו טוב זה מלאך הטוב, מאד זה מלאך המות, ולכל הכין הקדוש ברוך הוא תקון.

(לב) שמתחלה היה נשרש בעלמא דדכורא, ומפני שלא הניח זרע נשפלה נשמתו לעלמא דנוקבא.
 (לג) שנשאית לאיש הבא בגלגול פעם אחר.
 (לד) זה משל על שבא בדבריו לקלוע למטרה להבין טעם הדבר.
 (לה) קשיתו שהלא הנשמה היא מה שהיתה ואינה אחרת.
 (לו) וכי זה גלגול האחרון הלא כתוב הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר.

ט.

**האיש הגורם לצד ההוא שיתרבה בעולם
נקרא רע^(ל) ואינו רואה פני השכינה לעולם,
שכתוב לא יגורך רע, וזה הוא האיש
שצריך להתגלגל בגלגול**

ובוא וראה כתוב ונהר יוצא מעדן להשקות את
הגן, נהר זה אינו שוקט לעולם מלהפרות ולהרבות
ולעשות פירות^(לח) ואל אחר נסתרס ואין לו תאווה
לעולם, אינו מפרה ואינו עושה פירות, שאלמלי יעשה
פירות היה נמחק כל העולם^(לט) ולפיכך זה האיש
הגורם לצד ההוא שיתרבה בעולם נקרא רע^(מ) ואינו
רואה פני השכינה לעולם, שכתוב לא יגורך רע, וזה
הוא האיש שצריך להתגלגל בגלגול, שהרי הוא עבר
והתדבק באל אחר ההוא שאינו עושה פירות ואינו

(לז) זה שאינו רוצה להוליד הוא גורם המעטת צלם
ודמות דקדושה, ועל ידי זה נעשה התערבות כצד
הטומאה.

(לח) זה היסוד.

(לט) פירוש שנסתרס לענין הוצאת פירות חדשים
שאין לו כח להוציא עוד נשמות טמאות חדשות מלבד
אותן המוכנות לו מששת ימי בראשית.

(מ) זה שאינו רוצה להוליד הוא גורם המעטת צלם
ודמות דקדושה, ועל ידי זה נעשה התערבות בצד
הטומאה.

מפרה בעולם, ולפיכך נקרא איש הזה אח"ר, השם של אל אחר גרם לו זה, הוא מה שהיה ואף על פי כן נקרא אחר, אחר ודאי, ונקרא אחרו"ן, מן גלגול הראשון והלאה קוראים לו אחרון, אף אם הוא פעם השנית בעולם נקרא מיד אחרון, וכך הקדוש ברוך הוא קוראהו אחרון, בשביל שיתתקן להיותו בזה העולם פעם האחרון, ואל יחזור להתגלגל כמקדם, וכך נצרך שיקרא אחרון, שאלמלי נקרא שני היה זה פתחון פה שיחזור להתגלגל כמקדם, וזה הבנין יתבטל, מניין, מן בית שני שנקרא אחרון, שכתוב בו גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון, שמהראשון והלאה נקרא אחרון, כדי שלא יהיה פתחון פה שזה הבנין יפול ויחזור כמקדם, כמו כן כאן אחרון אנו קוראים לזה, ולפיכך כתוב לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה, לא יוכל, לא יקחנה היה צריך לומר, מהו לא יוכל, אלא כיון שאשה זו נדבקה בזה שנקרא אחר, וירדה להכנע במדרגה התחתונה, לא רצה הקדוש ברוך הוא שבעלה הראשון יחזור וירד ממדרגתו לתת זרע ולהתדבק במדרגה ההיא שאינה שלו ^(מא) ובוא וראה אם אשה זו לא נישאת, אפילו תזנה בכל גברים שבעולם, אם ירצה בעלה מותר לו

(מא) כיון שנשאב בקרבה רוח של אותו האחר עתה ישתתף הוא בזה.

לשוב אליה^(מב) אבל אם נדבקה בנשואין לאחר, אז לא יוכל בעלה לשוב אליה להיות עמה במדרגה הראשונה שהיה עמה בתחלה, לא יוכל בודאי לחזור למדרגה ההיא לעולם, אחרי אשר הטמאה, למדנו שהוטמאה בלבו, אבל אם כן אפילו אם תתרחק ותזנה בלי נשואין, אלא כיון שנדבקה לזה שנקרא אחר, הרי קבלה בקרבה חלק של צד הרע ההוא, ובעלה הראשון שהוא מצד אחר הטוב מן צד הטוב, אל יהי לו חלק בצד הרע [על ידי ההשתתפות] לעולם, ואל יפרה כלל למקום ההוא, ולכך אם שלחה האיש האחרון או כי ימות האיש האחרון, לבעלה הראשון אסורה, אבל לשאר אנשים מותרת, אפשר שתמצא אח"ר כמקדם, ואחרו"ן יקום ויזדווג עמה.

(מב) יש לומר שדוקא על ידי נשואין כדת משה וישראל נקשר בקרבה רוח של אותו אחר בהביאה, אבל לא על ידי זנות, וזה דלא כשיטת הרמב"ן.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים - דף ק"ג עמוד ב'

מ.

מי שיש לו בנים מאשתו הראשונה ומכניס אשה הזאת לביתו, נדבק ביום ההוא בחרב קשה המתהפכת

מי שיש לו בנים מאשתו הראשונה ומכניס אשה
הזאת לביתו, נדבק ביום ההוא בחרב קשה
המתהפכת, בשביל שני צדדים, אחד, שהלא שנים
דחו אותה החוצה ועתה הוא השלישי, ועוד כי כלי
שנשתתף בו אח"ר, איך יבוא הוא לתת בה רוח שלו
וישתתף עמה וידבק בה ^(מג) הגם שאינה אסורה לו,
אבל ודאי השתתפות רעה היא אליו, רבי לויטס איש
כפר אוננו היה משחק ומתלוצץ על דבר אשה כזאת,
כאשר ראה למי שמזדווג עמה, והיה אומר (משלי
ל"א) ותשחק ליום אחרון כתוב, מי שמתדבק בו
באיש אחרון שחוק נעשה ממנו אחר כך.

g G

(מג) מובן שזה דוקא אם יש הוכחה שהשני הוא מן
המין של אחר.

זוהר חלק א' פרשת ויחי - דף רכ"ח עמוד א'

מא.

**כל מי שאינו משתדל להוליד בנים בעולם
הזה אינו מתקיים בעולם הבא, ואין לו
חלק בעולם ההוא, נשמתו תתגרש משם
ולא תמצא מנוחה במקום שבעולם**

כי יקח איש אשה חדשה וגו' נקי יהיה לביתו שנה
אחת ושמח את אשתו אשר לקח, רבי יהודה פתח
ואמר (ישעי' ל"ח) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל
אל ה', הרי ביארו שאל יתפלל אדם אלא סמוך לכותל,
ולא יהיה דבר חוצץ בינו לבין הכותל, שכתוב ויסב
חזקיהו פניו אל הקיר, אבל מה נשתנה בכולם
שהתפללו תפלה שלא כתוב בהם ויסב פניו אל הקיר,
הלא היה די לו לומר ויתפלל אל ה', שכל המתפלל
תפלה צריך לכוון דעתו כראוי, ככתוב במשה ויתפלל
משה אל ה', ויצעק משה אל ה', ולא כתוב ויסב פניו,
וכאן בחזקיהו מה הטעם של ויסב חזקיהו פניו אל
הקיר, ואחר כך ויתפלל אל ה', אלא סוד הדבר הוא
מה שלמדנו שחזקיהו בזמן ההוא עוד לא היה נשוי,
לא היה לו אשה ולא הוליד בנים, מה כתוב, ויבא
אליו ישעיהו וגו' צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה,
ולמדנו כי מת אתה בעולם הזה, ולא תחיה בעולם

הבא, מפני מה, לפי שלא הוליד בנים, שכל מי שאינו משתדל להוליד בנים בעולם הזה אינו מתקיים בעולם הבא, ואין לו חלק בעולם ההוא, נשמתו תתגרש משם ולא תמצא מנוחה במקום שבעולם, וזה הוא העונש שנאמר בתורה (ויקרא כ') ערירים ימותו, ותרגומו בלא ולד, מפני שכל מי שהוא בלא ולד כאשר הולך בעולם ההוא מת הוא שם, מת בעולם הזה ובעולם הבא, ולכך כתוב כי מת אתה ולא תחיה, ולא עוד אלא שהשכינה אינה שורה עליו כלל, זהו שכתוב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, למדנו שחשב בדעתו והיה מכוון את פניו לקחת אשה, בשביל שתשרה עליו הסוד של קיר ^(מד) לפיכך כתוב אחר כך ויתפלל אל ה', מכאן למדנו שכל מי שיש בו חטא ורוצה לבקש רחמים על עצמו, יכוון פניו ומחשבתו לתקן עצמו מאותו החטא, ואחר כך יתפלל תפלתו, כמו שכתוב (איכה ג') נחפשה דרכינו ונחקורה, ואחר כך ונשובה, אף כאן כיון שידע חזקיהו חטאו מה כתוב, ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, היה מכוון את פניו להתתקן אצל השכינה, שהרי אל מקום הזה חטא, לפי שהשכינה כל הנקבות שבעולם עומדות בצדה, מי שיש לו אשה תשרה השכינה אצלו, ומי שאין לו אשה

(מד) סוד של קיר הוא סוד השכינה שהא כנגד המתפלל, כמו שמבאר לקמן.

לא תשרה אצלו, ועל זה הכין עצמו אליה להתתקן, ולקח על עצמו לישא אשה, ואחר כך ויתפלל אל ה', קי"ר, זה הוא אדון כל הארץ, וזו השכינה, כמו שכתוב (יהושע ג') הנה ארון הברית אדון כל הארץ, קי"ר, כמו שכתוב (ישעי' כ"ב) מקרקר קיר ושוע, קרקור ונהם של קי"ר, שהוא אדון כל הארץ, כאשר נחרב בית המקדש, כמו שכתוב (ירמ' נ"א) רחל מבכה על בניה, וזה נתבאר.

זוהר חלק א' פרשת ויח - דף רכ"ט עמוד א'

מב.

**הקדוש ברוך הוא מזווג זווגים טרם
שבאים לעולם, וכמו שזוכים האנשים לפי
מעשיהם כך ינתן להם אשה, והכל נגלה
לפני הקדוש ברוך הוא, ולפי מעשי
הזכאים כך מזווג להם זווגים**

רבי חייא פתח ואמר (משלי ט') בית והון נחלת אבות ומה' אשה משכלת, נחלת אבות, וכי נחלת אבות הם, הלא הקדוש ברוך הוא נותן הכל להאנשים, אלא שהקדוש ברוך הוא נותן לאיש בית וממון, לפעמים מנחיל הכל לבנו, ותהי לו נחלת אבות, אבל

ומה' אשה משכלת, לפי שהאשה כאשר ינחל אותה האיש, מעם הקדוש ברוך הוא ינחל אותה, שהרי לא ינחילנה הקדוש ברוך הוא לאיש אלא כאשר מכריזים עליו ברקיע, כי הקדוש ברוך הוא מזווג זווגים טרם שבאים לעולם, וכמו שזוכים האנשים לפי מעשיהם כך ינתן להם אשה, והכל נגלה לפני הקדוש ברוך הוא, ולפי מעשי הזכאים כך מזווג להם זווגים, ולפעמים נסתלקים ונתפרדים בנבכי הים^(מה) שכאשר האיש ינלוז דרכו, תעלה זווגו לאחר עד שיתקן מעשיו, וכאשר יתקן מעשיו או שיגיע זמנו נדחה גבר מלפני גבר, ובא זה ולוקח את שלו, וזה קשה לפני הקדוש ברוך הוא יותר מהכל, לדחות איש מלפני גבר אחר, ולפיכך הקדוש ברוך הוא הנותן אשה לאיש וממנו באים הזווגים, ועל כן ומה' אשה משכלת, שכאשר הקדוש ברוך הוא רוצה בו באיש בשביל מעשיו הכשרים הוא מזמין לו אשה שהיא משכלת, אבל אם האיש יסיר דרכו מעם הקדוש ברוך הוא ומתקרב לצד הטומאה, משם תבוא לו מי שתבוא, ואין הזווג באה לו מעם הקדוש ברוך הוא, אלא מאותו צד הרע שנדבק בו יבואו לו כל מקטריגים וכל

(מה) זה הלשון הא כעין שנזכר בתלמוד הלשון נסתחפה שדהו.

הרעות, ולכך האשה שאינה משכלת קרא עליה שלמה ומוצא אני מר ממות את האשה.

g G

זוהר חלק ד' פרשת פנחס - דף רי"ט עמוד א'

מג.

**הקדוש ברוך הוא ושכינתו ואביו ואמו,
שאף על פי שמתו עוקר להם הקדוש ברוך
הוא מגן העדן ומביאם עמו לאותה השמחה**

פתח רבי אבא ואמר (ישעי' ע"ב) שירו לה' שיר חדש תהלתו מקצה הארץ וגו', כמה חבובים ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שהשמחה שלהם והתשבחות שלהם אין הוא אלא בהשתתפות הקדוש ברוך הוא ושכינתו, שכך למדנו כל שמחה בישראל שאין משתתפים בה להקדוש ברוך הוא ושכינתו אין היא שמחה, ונזמן סמא"ל וכל העוזרים שלו לקטרג על אותה השמחה, ונגמרת בצער ובכיה, והקדוש ברוך הוא אינו משתתף בצער ההוא, אבל מי שמשתף להקדוש ברוך הוא ושכינתו בשמחה שלו, אם יבוא מקטרג לקטרג על שמחה ההיא [ויגרום צער], הקדוש ברוך הוא ושכינתו משתתפים באותו הצער, ככתוב (שם ס"ג) בכל צרתם לו צר, וכתוב עמו אנכי בצרה,

ומניין שצריכים ישראל לשתף להקדוש ברוך הוא ושכינתו בשמחתם, שכתוב ישמח ישראל בעושיו, אותה השמחה של ישראל אין היא אלא בעושיו, בעושו צריך לומר, אלא אלו הקדוש ברוך הוא ושכינתו ואביו ואמו, שאף על פי שמתו עוקר להם הקדוש ברוך הוא מגן העדן ומביאם עמו לאותה השמחה, לקחת חלק בהשמחה עם הקדוש ברוך הוא ושכינתו, כמו שכתוב (איוב מ') העושו יגש חרבו.

מד.

בשעה שהאדם משתף להקדוש ברוך הוא בשמחתו, נכנס הקדוש ברוך הוא לגן העדן ועוקר משם לאביו ואמו שהם שותפים עמו ומביא אותם עמו לשמחה ההיא

דבר אחר בעושיו, לפי שהאיש נעשה בשותפות של אביו ואמו והקדוש ברוך הוא, ועל סוד זה כתוב נעשה אדם, בשותפות, שלמדנו שלשה אומנים עשה הקדוש ברוך הוא לברוא מהם העולם, ואלו הם, שמים ארץ ומים, וכל אחד היה משמש יום אחד וחזר לו כמקדם, יום הראשון הוציא השמים אומנות שלו, שנאמר ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, יום השני הוציאו מים האומנות לעשות, שנאמר ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו', נתעלו מחצית מים למעלה,

ומחצית מים נשארו למטה, ואלמלא שנפרדו המים לא היה העולם מתקיים, יום השלישי עשתה הארץ אומנותה והוציאה כמו שנפקדה, שנאמר ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב, ונאמר ותוצא הארץ דשא וגו', עד כאן כל אומן מאלה השלשה הוציא אומנותו ועשו כמו שנפקדו, נשארו שלשה ימים האחרים, יום הרביעי נפקד אומן הראשון לעשות אומנות שלו, שנאמר ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים, זו אומנות של השמים, יום החמישי הוציאו המים כמו שנפקדו, שהוא אומנות אחרת, שנאמר ויאמר אלהים ישרצו המים וגו', יום הששי עשתה הארץ אומנות שלה, שנאמר ויאמר אלהים תוציא הארץ נפש חיה וגו', כיון ששלשה אומנים האלה השלימו פעולותיהם, אמר להם הקדוש ברוך הוא אומנות אחת יש לי לעשות, היינו אדם, תתחברו יחד ואני עמכם נעשה אדם, גוף שלו יהא משלכם, ואני אהיה בשותפות עמכם ונעשה אדם, כמו שבתחלה נעשה כשותפות כן גם אחר כך, האב שהוא עושה מלאכת השמים ומלאכת המים, האשה היא שעושה אומנות השלישית כדמיון הארץ, והקדוש ברוך הוא שמשותף עמהם, ועל סוד זה כתוב בעושיו, ואף על פי שהאב והאם כבר נפרשו מעולם הזה, מכל מקום השמחה היא בהשתתפות כולם, שלמדנו בשעה

שהאדם משתף להקדוש ברוך הוא בשמחתו, נכנס הקדוש ברוך הוא לגן העדן ועוקר משם לאביו ואמו שהם שותפים עמו ^(מו) ומביא אותם עמו לשמחה ההיא, וכולם מזומנים שם והאנשים אין יודעים, אבל כשהאדם בצרה הקדוש ברוך הוא לבדו נזמן אליו, ואינו מודיע לאביו ולאמו, זה שכתוב (תהלים י"ח) בצר לי אקרא ה' ואל אלהי אשוע וגו'.

g G

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קס"ט עמוד

א'

מה.

בשביל הכבוד של כל"ה עליונה ההיא נצרך לעשות חופה יפה בכל תקוני יופי, כדמיון זה בכל ברית מילה שבישראל, נצרך לתקן כסא אחד יפה לבעל הקנאה שקנא למען ברית העולם שיבא שמה

פתח צעיר ההוא ואמר, כתוב ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים, כתוב כאן עומדים, וכתוב שם (ישעי' ו') שרפים עומדים ממעל לו, מה שם שרפים, אף כאן גם כן שרפים ^(מז) אלה הקרשים עמדו בתקוני הכלה מסבבים סביב החופה, למען ישכן בחופה ההיא רוח העליון ^(מח) כדמיון זה כלה שלמטה נצרך לתקן חופה לפרוס בתקוני יופי, לכבודה של כל"ה האחרת ^(מט) הבאה לשרות שם בשמחת הכלה שלמטה, ובשביל הכבוד של כל"ה עליונה ההיא נצרך

(מז) שגם בהמשכן בקדשי הקדשים היו נמצאים מלאכים שרפים.

(מח) זה הקדוש ברוך הוא הארת עלמא דדכורא.

(מט) זו השכינה הקדושה הבאה לקחת חבל בהשמחה.

לעשות חופה יפה בכל תקוני יופי, ולהזמין כל"ה העליונה בשמחה זו, כדמיון זה בכל ברית מילה שבישראל, נצרך לתקן כסא אחד יפה לבעל הקנאה שקנא למען ברית העולם שיבא שמה ^(ג) אף כך בכל חופה נצרך תקוני יופי לפרוס על החופה לכבוד של כלה סתם ^(נא) שהרי זו כדמיון זאת קיימת, זו עולה בשבע ברכות וזאת עולה בשבע ברכות, וכאשר תעלה בשבע הברכות אז נקראת כלה, ולכך אסור לשמש עמה עד שנכללת באותן שבע הברכות כדמיון כל"ה העליונה, ואותן שבע הברכות יורשת הכלה מן סוד עליון, המקום שכל הברכות נמשכות משם ^(נג) הלא שש ברכות הן שהכל"ה מתברכת מהן ואיך נאמר שהן שבע ^(נד) אלא שהשביעית היא המקיימת הכל.

(נ) זה אליהו הנביא.

(נא) כלה סתם רמז גם על השכינה ששרשה מדת המלכות שנשפע לה ז' ברכות מן ז' הספירות שהן בינה חג"ת נה"י.

(נב) מעולם הבינה.

(נג) כי הלא השפע שיוצא מן הבינה היא שפע כוללת, והתחלקות השפע לענינים שונים היא בשש ספירות הבנין, והמלכות היא המקבלת הכל, אם כן הרי היא מתברכת רק מן שש ספירות, ולמה ז' ברכות, ומתרץ שבאמת הן רק שש, וברכה ז' היא נגד מה שהמלכות מקבלת כל הברכות ומתקיימות בה למען תחלק אותן בפרטיות.

g G

מו.

סודות של השבע ברכות

רוב הברכות הן על היין, מפני מה, אלא שהוא צד
 המשמח לכל, יין ההוא, שנשמר בענביו תמיד ^(נד)
 ולפיכך ברכה הראשונה מאותן השבע הוא סוד היין
 שעושה פירות בין למעלה בין למטה, גפן נוטלת הכל

(נד) זו הבינה שהיא מלאה תמיד בשפע כוללת כל
 מיני כחות, וגם כח הגבורה נתעורר ממנה להשפיע
 למדת הגבורה, והיינו למען התעוררת כח שמחה וגבורה
 להזדווג תפארת עם מלכות, ושפע זו נקראת בשם יין,
 על דרך הכתוב ויין ישמח לבב אנוש, כי העצבות תתנגד
 להזדווג, ולכן ברכה הראשונה היא בורא פרי הגפן
 לבעבור אותה שפע היין הנשפע מן הבינה למדת
 הגבורה, יען כי התחלת ההתעוררת של שמחה הזיוג
 באה מבחי' השמאל שהיא מדת הגבורה, ואומר עוד
 שאותה שפע היין נשפע מן מדת הגבורה גם להגפן, היינו
 מדת המלכות למען תוציא פירות והספקה לעולם, וזו
 כוונת הברכה בורא פרי הגפן, ששפע יין נשפע מן בינה
 לגבורה ומן גבורה להגפן שהיא מדת המלכות שתוציא
 פירות והספקה לעולם מן השפע שתקבל בהזדווג עמה
 התפארת.

ומוציאה פירות לעולם והתעוררות של שמחה מבחינת השמאל היא, שכתוב שמאלו תחת לראשי, ואחר כך וימינו תחבקני, ועץ חיים ההוא עושה פירות ותגובה באותה הגפן בהתעוררת הזאת ^(נה) וזו היא ברכה הראשונה של כולן בורא פרי הגפן.

מז.

ברכה שניה שהכ"ל ברא לכבודו, סוד הברית הקדוש

ברכה שניה שהכ"ל ברא לכבודו, סוד הברית הקדוש, חדות היחוד, שנוטל כל הברכות מסוד בחינת הימין לעשות תנובה בגפן ההיא ^(נו) שהרי לראשונה

(נה) פירוש עץ החיים שהוא התפארת מזדווג עם המלכות שנקראת גפן להשפיע בה שפע שתעשה ממנה פירות ותנובה לחלק לעולם בפרטיות, וכל זה נעשה בכח ההתעוררת של מדת הגבורה על ידי שמקבלת שפע היין מן הבינה, מכל זה מובן הטעם שברכה הראשונה בורא פרי הגפן היא כנגד מדת גבורה.

(נו) ברכה שניה היא על כח השני שהוא שפע כח האהבה והתשוקה הנשפע מן מדת החסד בחינת ימין דרך צינורות שאר הספירות למדת היסוד שנקרא כ"ל, להעביר השפע להגפן שהיא המלכות לעשות פירות ותנובה עבור העולם, ולכך ברכה שניה היא נגד מדת חסד, וכך היא הכוונה שהכ"ל היינו היסוד, ברא הוא מלשון בריאות והתחזקות, היינו שמדת החסד שממנה נשפע כח האהבה והתשוקה, כח הזה יבריא ויגדל ויחזק

יורדת שפע ההיא מלמעלה דרך האיברים, ונמשכת לברית הקדוש להמשך משם בגפן ההיא, וזה מצד בחינת הימין, שהרי אין השפע נמצאת אלא בימין, השמאל מעורר והימין משפיע. אחר כך נצרך להכליל שמאל בימין וימין בשמאל, להיות הסוד של אד"ם^(נז) ולפיכך ברכה שלישית היא יוצר האדם, ועל כן יעקב שהוא עמוד האמצעי בצורה של אדם היה.

הרביעית היא נגד עמוד אחד של ירך ימנית^(נח).

החמישית שוש תשיש ותגל העקרה, עקרת הבית בחדוה בקבוץ ובאסיפת בניה מארבע רוחות העולם, וזה סוד של ירך האחר שמתחבר עם ירך^(נט)

להכ"ל למען יתקשר לכבד"ו, היינו מדת המלכות שנקראת על ידי זה בשם כבד"ד, להשפיע לה שפע ה' חסדים של מדת החסד, וזהו בסוד הכתוב וביד"ך לגדל ולחזק לכ"ל, והבן, וכן מובא בזוהר בראשית על הפסוק השמים מספרים כבוד אל, כד עאלת לחופה אקרי כבוד ואקרי אל, ועיין בפרדס שער ערכי הכנויים פרק י"א בכנוי כבוד.

(נז) זה התפארת, ככתוב בתפארת אדם לשבת בית, בית המלכות, וזו ספירה הכוללת ימינא ושמאלא חסד וגבורא, וזהו מה שנקרא עלמא דדכורא, ולכך ברכה שלישית היא נגד תפארת.

(נח) בנין עדי עד היינו נצח.

(נט) בית המלכות.

השמאל^(ס) ללכת ולקבץ לכל הצדדים, וקיבוץ הבנים באהבה להכניסם בין הברכים באותן השנים שהנביאים שוכנים בהם זו השמחה של עקרת הבית היא, מה הטעם, לפי שהרי שתי הערבות אין עושים תנובה ופירות^(סא) וקיבוץ הבנים אליהם הם הפירות והתנובה שלהם, ואין התעוררת קיבוץ הבנים אליה מלבד כח הנביאים.

הששית, שמח תשמח רעים האהובים, זה המקום שרצון וחדוה ואחזה נמצא, הוא העמוד של כל העולם שנקרא צדי"ק^(סב) וצדי"ק וצד"ק רעים האהובים הם, שאין נפרדים זה מן זה, עד כאן שש ברכות שהכל"ה נתברכת מהן.

(ס) מדת הנצח מתחברת עם מדת ההוד, והן תרין סמכי קשוט.

(סא) כי התנובה והפירות מוכנות ונעשות בשתי בחינות השניות, שגם כן באותן השמות נקראות, וקיבוץ הבנים היינו שפע שאר הספירות בהן נמצאות, ויניקת הנביאים מהן באות, והמבין יבין להשמר מן הטעות, נמצא שברכה החמישית היא נגד הוד.

(סב) ברכה הששית היא נגד יסוד צדיק, צדי"ק וצד"ק היינו יסוד ומלכות.

ברכה השביעית היא המחזקת הכל בקרבה, ומן השביעית נתברך הכל ^(סג) וזו הכלל של עשרה מאמרות, לפי שהיא כוללת שלמעלה ושלמטה ^(סד) ולכך נכלל בברכה זו עשר מיני חדוה, שהם ששון ושמחה [חתן וכלה] גילה רנה דיצה חדוה אהבה ואחוה שלום וריעות, להיות הכל"ה שלימות הכל, זכאים הם ישראל שהם זכות להיות למטה בדמיון שלמעלה, עליהם כתוב (שמואל ב' ז') ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.

g G

(סג) ברכה השביעית היא נגד מלכות, שנאספות בה שפע כל הברכות והכחות מן שש הספירות, והיא מחלקת שפע הברכות בפרטיות בעולמות אשר תחתיה. (סד) פירוש שמדת המלכות כוללת כל עשר ספירות הן שלמעלה היינו ג' הראשונות חב"ד, והן שלמטה היינו אשר מן חסד עד מלכות.

זוהר חלק ג' פרשת ויקרא - דף י"ט עמוד א'

מח.

סוד הזיווג

אמר רבי שמעון בוא וראה מן הקליפה שנקראת נקב תהום רבה העליון נמצאת נקבה אחת, הרוח של כל רוחות, והרי ביארנו כי לילי"ת שמה, והיא נמצאה בתחלה אצל אדם טרם שנתתקנה הנקבה חוה להיות עם אדם כראוי, והיא היתה מזדווגת עמו, אחר כך נסר הקדוש ברוך הוא לאדם והתקין לו הנקבה שלו, כמו שכתוב ויבן ה' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם, מקושטת ככלה לחופה, כיון שראתה לילי"ת כך ברחתה, והיא בכרכי הים נמצאת, ועד עתה היא מזומנת להרע לבני העולם.

רפואה לזה, בשעה ההיא שמזדווג האדם באשתו יכוון לבו לקדושת רבונו, וכך יאמר עטיפא בקטפא אזדמנת, שארי שארי, לא תעול ולא תנפוק, לא דידך ולא בעדבך, תוב תוב, ימא אתרגישא, גלגלוי לך קראן, בחולקא קדישא אחידנא, בקדושא דמלכא אתעטפנא ^(סה) ויכסה לו לראשו ולאשתו עד שעה אחת

(סה) האמנם שאין לחקור במשמעות הלחשים מכל מקום טוב להבין מעט המשמעות, וכפי הנזכר בביאורי

(סו) וכן בכל פעם עד ג' ימים לקליטה^(סז) שכל הרכבה שאינה קולטת לג' ימים שוב אינה קולטת, ובספר שהניח אשמד"י לשלמה המלך נאמר שלשים יום, עוד נאמר שלאחר גמר המעשה יזרק מעט מים צלולים סביב מטתו, ושמירה לכל אחר כך בכל זמן, שהאשה המינקת לתינוק לא תזדווג לבעלה אלא בשעה שהתינוק ישן, ואחר כך לא תניקו עד שעה אחת של מהלך ערך ב' מילין, או מיל אחד^(סח) אם אין ביכולת

הזהר כך משמעותו, עטיפא בקטפא, זו לילי"ת המעוטפת הסדין דק רוחני, כי כמו שיש בקדושה סוד אור מקיף כן לעומת זה בצד הטומאה, אזדמנת, שהיא שואפת להזדמן במקום זיוג איש ואשתו ליהנות מזה או לחטוף איזה כח מזה כאשר ההזדווגות היא בלי צניעות אלא במעשה בהמה, שארי שארי, שכון שכון במקומך, לא תיעול ולא תנפוק, אל תיכנס לכאן ואל תוציא כל דבר מכאן, לא דידך ולא בעדבך, אין ענין זה שיידך לך ואין הוא בגורלך, תוב תוב, שובי שובי למקומך, ימא אתרגישא גלגלוי לך קראן, הים רועש וגליו קוראים אותך, כי שם מקומך, אבל אנו, בחולקא קדישא אחידנא, אנו מחוברים בחלק הקדושה, בקדושא דמלכא אתעטפנא, אנו מעוטפים בקדושת המלך מלכו של עולם, היינו הקדושה שנקראת אור מקיף המבריר לחצונים.

(סז) משמע שאין לשמש בגלוי ראש.

(סח) פירוש עד ג' ימים אחר הטבילה שיכולה להתעבר באותו הזמן, שיטתו שאין האשה מתעברת אלא סמוך לטבילה.

(סח) שיעור מיל הוא ח"י מינוטין.

להמתין בשביל צער התינוק כשהוא בוכה, ובזה אין לפחד ממנה לעולם, זכאים הם הצדיקים שהקדוש ברוך הוא מלמד להם סודות עמוקים שלמעלה ושלמטה, והכל על ידי כח התורה, שהרי התורה מי שמשתדל בה מתעטר בעטרות השם הקדוש, שהרי התורה שם הקדוש היא, ומי שמתיגע בה נרשם ונתעטר בשם הקדוש, ואז יבין דרכים הנסתרים וסודות העמוקים שלמעלה ושלמטה, ואינו מפחד לעולם.

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ד עמוד ב'

מט.

מי שמשלים לנפש העני, אפילו אם הגיעו ימיו להסתלק מן העולם, הקדוש ברוך הוא משלים לנפשו ונותן לו חיים יותר

ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש וגו', אמר רבי אלעזר לא תבא עליו השמש, הזהר שלא תאסף בשבילו מן העולם טרם שיגיע זמנו להאסף, כמו שכתוב (קהלת י"ב) עד אשר לא תחשך השמש וגו',

מכאן למדנו ענין אחר, שמי שמשלים לנפש העני, אפילו אם הגיעו ימיו להסתלק מן העולם, הקדוש ברוך הוא משלים לנפשו ונותן לו חיים יותר, ובוא וראה אין לך יום ויום שאין שולט בו יום עליון אחר, ואם הוא אין נותן לו נפש שלו באותו יום, הרי הוא כמי שפוגם ליום עליון ההוא, ולפיכך ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש.

g G

זוהר חלק ב' פרשת משפטים - דף קב"ב עמוד
א'

ג.

כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו ומבזה אותו נתפס במה שאין בו

כי יהיה ריב בין אנשים וגו' והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע, למדנו כתוב נצור לשונך מרע וגו', מהו מרע, שבשביל לשון הרע חליים יורדים לעולם, אמר רבי יוסי כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו ומבזה אותו נתפס במה שאין בו, שאמר רבי חייא בשם ר' חזקיה כל מי שקורא לחבירו רשע מורידים

אותו לגיהנם, ויורדים עמו עד לחייו^(ט) מלבד אותן המחוצפים נגד התורה שמותר לו לאדם לקרותם בשם רשע, היה איש שקלל את חברו, עבר שם רבי ייסא ושמע אמר לו כרשע עשית, הביאו לר' ייסא לפני רבי יהודה, אמר לו לא אמרתי לו שהוא רשע אלא כרשע, שנראה בדבריו כרשע, ולא אמרתי שהוא רשע, בא רבי יהודה ושאל הלכה זו מלפני רבי אלעזר, אמר לו ודאי שאינו נתחייב, מניין, שכתוב (איכה ב') היה ה' כאויב, שאם לא כן, לא היה נשאר מישראל שורש בעולם, כדמיון זה (שם א') היתה כאלמנה ולא אלמנה, כאלמנה שהלך בעלה לעבר הים והיא תצפה לו, אמר רבי חייא ומכאן נשמע, הלא משם נשמע שהוא עיקר הכל, שכתוב (יחזקאל א') ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם, כמראה אדם ולא מרה אדם, אמר רבי יצחק כתוב (שיר ב') כתפוח בעצי היער וגו', כתפוח ולא תפוח, בתפוח שנבדל משאר פירות בגונו,

(סט) בגמרא איתא הלשון עד לחייו, ויען כי נוכל לטעות בזה דהיינו חיו ממש, כלומר שמותר לו להמיתו, לכך תיקן רבי חייא ואמר בלשון אחר, נחתין ליה לעלעו, מלשון לחיו בערוגת הבשם, והיינו שמתירין לו לרדת לאומנותו ולהמעיט פרנסתו, והמבקרים שננו כאן לשונם בהבל.

כי בהגונים תולה הדבר ^(ע) אמר רבי יהודה אילו לא
באתי כאן אלא לשמוע דברים האלה די לי.

g G

זוהר חלק א' פרשת נח - דף ס"א עמוד ב'

נא.

ארבעים יכנו לא יוסיף, אמר רבי יהודה ארבעים
יכנו, למה ארבעים, כנגד ארבעה צדדי העולם, לכל
אחד עשרה, לפי שהאדם מן ד' צדדי העולם נברא.

g G

(ע) מעלת התפוח הוא בעל ג' גונים, אודם לבן ירוק,
המורים על הנהגת העולם במדת הרחמים הכולל של
חסד וגבורה.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ו עמוד א'

נב.

**איש ההוא שלא רצה לישא אשה ולעסוק
בפריה ורביה, ונזקן מלהוליד בנים, אין לו
תקנה לעולם, מעות לא יוכל לתקן**

כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו'
יבמה יבא עליה וגו', אמר רבי שמעון בוא וראה
הקדוש ברוך הוא עשה לו לאדם כדמיון שלמעלה,
הכל הוא בחכמה, שאין לך אבר ואבר באדם שאינו
קיים בחכמה העליונה, שהרי כיון שנתתקן כל הגוף
באיבריו כראוי נשתתף הקדוש ברוך הוא עמו והכניס
בו נשמה קדושה, בשביל ללמדו לאדם ללכת בדרכי
התורה ולשמור מצותיו, כדי שיתתקן האדם כראוי,
ולפיכך כל זמן שיש באדם נשמה הקדושה צריך לו
להפרות ולהרבות צורת מלך העליון בעולם, וסוד
הדבר שהרי נהר ההוא שנמשך ויוצא אין נפסקים
מימיו לעולם, ולכך נצרך לו לאדם שלא יפסיק להנהר
והמקור שלו בעולם הזה, מפני שהאדם הוקם למטה
כתבנית שלמעלה, מי שמקורו יבש מלעשות פירות,
כגון זה שאינו רוצה לישא אשה, או שנשא אשה ועסק
בזה ולא יכל, שני אלה שני הפכים הם זה מזה, איש

ההוא שלא רצה לישא אשה ולעסוק בפריה ורביה, ונזקן מלהוליד בנים, אין לו תקנה לעולם, (קהלת א') מעות לא יוכל לתקן, וזה שהתיגע ונשא אשה ולא יכל להוליד, הוא יתתקן על ידי גואלו הקרוב אליו שהוא אחיו, וכל זמן שאיש לא הצליח בעולם הזה להקים תולדות, הקדוש ברוך הוא עוקר אותו ונוטעו כמה פעמים כמקדם, שהרי זה שמת בלא בנים כשיוצא מעולם הזה אינו נכנס בהפרכת ^(עא) ואינו נוטל חלק בעולם ההוא, ונשמתו אינה נכללת בהמקום שכל הנשמות נכללות שנחצבה צורתו משם, זה שכתוב ונכרתה הנפש ההיא מלפני, וכיון שכן הוא ברא לו הקדוש ברוך הוא גואל שיגאל אותו מידי המחבלים, וזה אחיו הקרוב אליו, שנאמר כי ישבו אחים יחדו וגו', לפי שנשמתו אינה נכנסת לפני הקדוש ברוך הוא, אלא היא עומדת מבחוץ, לפי שלא זכה להאיר בעולם הזה בגוף ההוא, מי שלא זכה במקום הזה ילך למקום אחר ויזכה בו, עץ השורף ואורו אינו עולה יכתשו לו ויעלה אורו בו ויאיר, עץ זה האדם, שנאמר (דברים כ') כי האדם עץ השדה, אם נזדווג באשה ולא זכה לבנים, זה הוא עץ השורף ואורו אינו עולה, כלומר נשמתו לא זכתה באותו הגוף להאיר, אלא

(עא) כן נקרא רמיע הדק שדרך בו נכנסות הנשמות פנימה בקודש.

שהיא בחשכות, ובוא וראה אף על פי שהאדם עמל בתורה יומם ולילה, אם מקורו ומעינו קיים בו לבטלה, אין לו מקום ליכנס להפרכת.. עליו אמר שלמה (קהלת ד') יש אחד ואין שני גם בן ואח אין לו ואין קץ לכל עמלו וגו', טובים השנים מן האחד וגו', יש אחד, זה הוא איש שהוא יחיד בעולם, לא שהוא יחיד כראוי, אלא שהוא בלי זיוג, ואין שני, שאין לו עזר, גם בן שיקים שמו בישראל לא הנית, ואח אין לו להביא לו תקון, ואין קץ לכל עמלו, שהוא עמל תמיד יומם ולילה, גם עינו לא תשבע עושר, ואין לו לב להבין ולומר למי אני עמל ומחסר את נפשי מטובה, ואפשר תאמר שבשביל שיאכל וישתה הרבה ויעשה משתה בכל יום תמיד, לא כן, שהרי הנפש אינה נהנית מזה, אלא ודאי שהוא מחסר לנפשו מן האור הטוב של עולם הבא, לפי שהרי היא נפש חסרה שלא נשתלמה כראוי..

נג.

כל דרכי הקדוש ברוך הוא כולם לטוב ולתיקון העולם

טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם, אלו הם העוסקים בעולם הזה להוליד בנים, שבעבור אותן הבנים שהניחו יש להם שכר טוב

בעולם ההוא, ובזכותם נוחלים אבותיהם חלק לעולם הבא^(עב) בוא וראה כמה חס הקדוש ברוך הוא על מעשיו, לפי שהוא רוצה שיתתקן כל איש ולא יהיה נאבד מעולם ההוא, הקדוש ברוך הוא נטע עצים בעולם הזה, אם הצליחו הרי טוב, לא הצליחו עוקרם ונוטע אותם אפילו כמה פעמים, ולפיכך כל דרכי הקדוש ברוך הוא כולם לטוב ולתיקון העולם.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ז עמוד א'

נד.

התיקון להצדיק שלא זכה לבנים בעולם הזה

שאל רבי חייא זה שהוא צדיק בשלימות, ועמל בתורה יומם ולילה, וכל מעשיו לשמו של הקדוש ברוך הוא היו, ולא זכה לבנים בעולם הזה, כגון שהתיגע בזה ולא זכה, או שהיו לו ומתו, מה הם לעולם הבא, אמר לו רבי יוסי מעשיו הטובים והתורה שלמד מגינים עליו בעולם ההוא, אמר רבי יצחק

עליהם כתוב (ישעי' נ"ו) כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ובחרו באשר חפצתי ומחזיקים בבריתי, מה כתוב אחריו, ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות, שם עולם אתן לו אשר לא יכרת, לפי שאלו יש להם חלק לעולם הבא, אמר לו ר' יוסי יפה אמרת וכך הוא, אבל בוא וראה צדיק תמים שהיו כל אותן המעלות בו ונשתלם כראוי, ומת בלא בנים, והרי הוא נוחל מקומו בעולם ההוא, צריכה אשתו להתיבם או לא, אם תאמר שצריכה להתיבם, הרי לבטלה הוא, כיון שהמת נוחל מקומו בעולם ההוא, אבל ודאי שצריכה להתיבם, לפי שאין אנו יודעים אם היה תמים במעשיו או לא, וגם אם תתיבם אשת הצדיק אין זה לבטלה, לפי שמקום יש לו להקדוש ברוך הוא עבור איש כזה שהיה בעולם ומת בלא בנים, ולא היה לו גואל בעולם הזה, וכיון שמת צדיק תמים שנוחל מקומו בעולם ההוא ואף על פי כן אשתו מתיבמת, בכך יבוא איש ההוא שלא היה לו גואל ויתתקן ביבום הזה, ובין כך ובין כך הקדוש ברוך הוא מכין לו מקום, שיעמוד שם עד שימות צדיק תמים, ועל ידי יבום אשתו יתתקן הוא בעולם.

זוהר חלק ד' פרשת קרח - דף קע"ז עמוד א'

נה.

סוד בדינים הנסתרים של הקדוש ברוך הוא

רבי יוסי אמר כתוב (איוב ל"ד) כי פועל אדם ישלם לו וכארח איש ימצאנו, מקרא זה סוד הוא בדינים הנסתרים של הקדוש ברוך הוא, כי פועל אדם ישלם לו, להיות נידון בדינו על אותן המעשים שעשה האיש בעולם הזה, ובארח איש ימצאנו, שמעלים אותו לידון כפי מעשיו, להיות נאבד מן העולם [על שלא הניח זרע]. מה כתוב אחריו, מי פקד עליו ארצה ומי שם תבל כלה, מי פקד עליו ארצה, זה הוא אחיו הגואל אותו, ומי שם תבל כלה, שבונה בית אחיו בונה בגין העולם ותיקונו וישובו, מה כתוב אחריו, אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף, אם ישים אליו לבו, זה האיש שהמצוה עליו לבנות בנין הזה, צריך לכוון לבו ורצונו עבור תיקון מת ההוא, מכאן נלמד שאם זה האיש יבוא על אותה האשה בשביל יופיה ותאותו אליה, הרי בנין העולם אל יבנה, מפני שרצונו ולבו לא נתכוון עבור תיקון המת, ולפיכך כתוב אם ישים אליו לבו, שיכוון ברצון הלב אליו, אז

רוחו ונשמתו אליו יאסף, שיהיה נמשך אליו להבנות בעולם הזה, מה כתוב אחריו, ינוע כל בשר יחד ואדם על עפר ישיב, יגוע כל בשר יחד, שהגוף ההוא וכל הבשר ההוא ירקב בעפר, ועתה אדם על עפר ישוב, היינו התחדשות הבנין במקדם, וישוב על העפר בנין של גוף האחר כמו שהיה בתחלה, ועל כן רוחו ונשמתו בידי הקדוש ברוך הוא, שהוא חס על האנשים שלא יאבדו מעולם הזה ומעולם ההוא.

זוהר חלק ד' פרשת חקת - דף ק"פ עמוד א'

גו.

מי שמבטל דבר מן התורה כאילו החריב עולם שלם

ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו', פתח רבי אלעזר ואמר (רות ד') וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה וגו' שלף איש נעלו ונתן לרעהו, מקרא זה יש לעיין בו, אם אותן הקדמונים עשו הסכמה זו על פי דין התורה, ובאו האחרונים ובטלוה, מפני מה בטלוה, והרי מי

שמבטל דבר מן התורה כאילו החריב עולם שלם, ואם אין הוא בדין התורה אלא הסכמה בלבד מפני מה נעל כאן, אלא ודאי בדין תורה כך היה, ובסוד עליון נעשה הדבר, ולפי שהקדמונים היו חסידים וזכאים היה ענין זה בהתגלות בניהם, ומשרבו רשעים בעולם בטלו דבר זה להיות הקנין באפן אחר ^(עג) כדי להסתיר הענינים שהם בסוד עליון ^(עד).

גז.

סוד מצוות יבום

בוא וראה כתוב ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו', וכי מה ענין של נעל כאן, אלא כך דרשו שפקד עליו על האשה להפרש ממנה, ולהזדווג במקום אחר של אור הקדוש העליון, והיא השכינה, ונעל ההוא העבירו מעולם הזה והעמידו בעולם האחר ^(עה) ולכך כל מה שנותן המת לאיש בחלום הוא

^(עג) עכשיו נעשה הקנין על ידי כנף בגד, כי כנ"ף ונע"ל מספר אחד למו.

^(עד) כי נעל מורה ומרמז על מדת המלכות והשכינה עלמא דנוקבא.

^(עה) פירוש שפעולת חלוצת הנעל באשה ה' למען העבירו מעולם הזה, היינו שלא יתדבק עוד באשה שבעולם הזה, והעמידו בעולם אחר היינו לעילא בעלמא

טוב^(עו) נוטל כליו מן הבית כגון המנעלים הוא רע, מה הטעם, לפי שהעביר רגליו שהן קיום האיש מעולם הזה, ואסף אותם לעולם אחר, מקום שהמיתה שורה בו, וכתוב (שיר ז') מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וסוד הדבר בין החברים הוא^(עז) וזה כאשר המת נוטלם, אבל בזמן שהחי שולף נעלו ונותנו לאיש אחר בשביל לעשות קנין, זה עושה בגזרה שלמעלה^(עח) נעל של חליצה כדמיון נעל האחר [שלמעלה] והכל סוד אחד^(עט) בוא וראה מת ההוא שנסתלק מן העולם בלא בנים, בת נדיב ההיא אינה מאספת לאיש הזה אצלה, והוא הולך להטרד בעולם שלא ימצא מקום, והקדוש ברוך הוא חס עליו ופקד על אחיו שיגאל אותו, שישוב ויתתקן בעפר אחר^(פ) כמו שכתוב (איוב ל"ד)

דדכורא, לגרום שם השפעת שפע להנעל דלעילא, היינו למדת המלכות והשכינה הקדושה.

(עו) בגמרא איתא חוץ מן העפר.

(עז) בת נדיב היינו השכינה הקדושה.

(עח) פירוש שבפעולה זו מראה המקנה והקונה שכך היא גזרה שלמעלה נגזרה מן השכינה שנקראת נעל שזה העולם מתנהג על ידה, וזהו כעין שבועה בשם.

(עט) פירוש שזה הנעל רומז גם כן על הנעל דלעילא השכינה בת נדיב, וכמו שיתבאר הלאה שהמת מתקשר באחיו החי ומבקש להתתקן על ידו להקים שמו בישראל, ועל ידי זה יזכה לחסות תחת כנפי השכינה נעל דלעילא.

(פ) היינו בגוף אחר בגלגול.

ואדם על עפר ישוב, וזה נתבאר, ואם זה הגואל אינו רוצה להקים לאחיו בעולם הזה, צריך לקשור נעל אחד ברגלו, ואשה הזאת תתיר אותו ותקבל לאותו הנעל אצלו, מפני מה נעל, אלא לפי שהנעל הזה בשביל המת הוא ^(א) וניתן ברגל אחיו החי [שיגאלנו], ואשה זו לוקחת אותו הנעל אצלה, להראות שהרי מת הזה יחזור בין שאר החיים על ידי פעולה זו ^(ב) והרי זה בהפוך מהנעל ההוא שנוטל המת מן החי, שעכשיו זה הנעל נוטל החי מן המת ^(ג) [להחזיר המת בין החיים], ובלי הפעולה של חליצת זה הנעל מת הזה אינו הולך בין שאר החיים ^(ד) והאשה נוטלתו אצלה

(פא) פירוש שזה נעל החליצה מלבד מה שהוא מורה ומרמז על הנעל דלעילא כנזכר לעיל עוד הוא מורה גם על המת שהוא מצפה להתתקן על ידי גאולת אחיו, כי על ידי שתתיבם אשתו הוא מוקדם להתגלגל בנקל בזה הולד אשר תלד.

(פב) שפעולת חליצת הנעל מורה שניטלה מכאן תקותו ותקנתו של המת כגאולת אחיו, ועתה הוא מוכרח לבקש מקום אחר שיוכל להתגלגל בין שאר החיים כפי שיגזרו וירחמו עליו מן השמים, וזה לא ניחא להמת כי אין זה דבר קל וגם יוכל להמשך זמן רב.

(פג) פירוש כיון שהמת קשור ברגל אחיו החי בקשר אחוה מה שחולצת הנעל מרגל היבם נחשב כאילו חולצתו מן המת.

(פד) כי עד החליצה הוא מקושר עם אחיו ומצפה להתתקן על ידי גאולתו בנקל ובזמן קרוב.

להראות שהאשה ההיא עטרת בעלה תקחהו ותקבל אותו אצלה ^(פח) וצריכה להשליך זה הנעל בהכאה על הארץ, להראות שישתכך בקבר גופו של זה המת, והקדוש ברוך הוא בזמן הזה או לאחר זה הזמן ירחם עליו ויקבל אותו לעולם אחר, ועוד תרמז הבאת זה הנעל בידי האשה על הארץ, להראות שהרי יבנה מת הזה בעפר אחר של עולם הזה, ועתה ישוב גופו לעפרו שבא משם בתחלה ^(פז) ואז אשה הזאת מותרת לעשות זרע אחר, וזה נתבאר.

זוהר חלק ד' פרשת שלח - דף קע"ה עמוד א'

נח.

אתם תמחו זכרוננו של עמלק למטה, ואני אמחה זכרוננו למעלה

זכור את אשר עשה לך עמלק וגו', אמר ר' יצחק מה הטעם של זכירה זו, אלא לבן שפרץ גדר ונשכו

(פח) פירוש שהשכינה שהיא נעל דלעילא תרחם עליו לתת לו מקום לעמוד שם עד שישגיג מקום בין שאר החיים לבוא בגלגול, וזה יתכן לפי רמז הראשון שנזכר לעיל שהנעל מורה על השכינה.
(פז) זה יתכן לפי רמז הב' שנזכר לעיל שהנעל מורה גם על המת.

הכלב, כל זמן שאביו רוצה להוכיח לבנו, היה אומר זכור תזכר כאשר נשך אותך הכלב, (בשלח סו.) ואמר רבי יצחק כתוב תמחה את זכר עמלק, וכתוב (שמות יז) כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים, אלא אמר הקדוש ברוך הוא אתם תמחו זכרוננו למטה, ואני אמחה זכרוננו למעלה.

זוהר חלק ג' פרשת אמור - דף פ"ט עמוד א'

נט.

עתיד הקדוש ברוך הוא ללבוש בגדי נקמה על אדום, שהחריבו ביתו ושרפו ההיכל והגלו לכנסת ישראל בית האומות

אמר רבי אבא כתוב (ישעי' ס"ג) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה וגו', מי זה בא מאדום, עתיד הקדוש ברוך הוא ללבוש בגדי נקמה על אדום, שהחריבו ביתו ושרפו ההיכל והגלו לכנסת ישראל בית האומות, ויעשה בהם נקמת עולם, עד שיהיו נמצאים כל ההרים מן הרי העולם מלאים הרוגי עמים, ויקרא לכל עוף השמים עליהם, וכל חיות השדה יזונו מהם י"ב חודש, ועופות השמים שבע שנים, עד שלא תסבל הארץ באשם, זה שכתוב (שם ל"ד) כי זבח לה'

בבצרה וטבח גדול בארץ אדום, עד שאותן הבגדים יומאסו, זה שכתוב (שם ס"ג) וכל מלבושי אגאלתי, חמוץ בגדים מבצרה, לפי שממנה יצאו המוני העולם לצבוא על ירושלים, והם התחילו לשרוף ההיכל, ובני אדום הרסו החומות וערו אבני היסוד, זה שכתוב (תהלים קל"ז) זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד בה, זה הדור בלבושו, באותן בגדי נקמה שעתיד ללבוש, צועה ברוב כחו, מהו צועה, מתבר, כמו שכתוב (תהלים מ"ה) עמים תחתיך יפלו וגו', אמרו ישראל לישעיה, מי הוא זה שיעשה כל כך, פתח ואמר (ישעי' ס"ג) אני מדבר בצדקה רב להושיע, זה שהוא רב להושיע, זה שכתוב בו (תהלים נ"ג) אוהב צדקה ומשפט, הוא צדקה ממש והוא רב להושיע, וכל כך למה, לפי שגרסו לכנסת ישראל להיות שכבת לעפר בגלות ולנפול לארץ, כמו שכתוב (עמוד ה') נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, ובעבור זה ילבש הקדוש ברוך הוא בגדי נקמה עליהם לטמא אותם בהרג רב, ככתוב וכל מלבושי אגאלתי.. לפי שהיא שוכבת לעפר והקדוש ברוך הוא יבקש להקימה, זה שכתוב (ישעי' ס') קומי אורי כי בא אורך וכבדו ה' עליך זרח, ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

זוהר חלק ג' - דף ער"ה עמוד ב'

ס.

**מרגלים שהוציאו שם רע על ארץ ישראל
מתו, ומי שמוציא שם רע על השכינה כל
שכן שלוקים בנשמותיהם, כי אלו
שהוציאו שם רע על הארץ לקו בגופם,
ומיתת גופם מתו אבל מי שמוציא שם רע
על השכינה הנשמה שלהם תענש**

וענשו אותו מאה כסף וגו' ולו תהיה לאשה לא
יוכל לשלחה כל ימיו, מצוה זו לדון בדין מוציא שם
רע, זה שכתוב וענשו אותו מאה כסף ונתנו לאבי
הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, זהו לאחר
הנשואין שאומר לא מצאתי לבתך בתולים, ואין כל
שם רע שוה, כי המרגלים שהוציאו שם רע על הארץ
נענשו בשבילה ומתו ולא זכו לה, והאשה קרקע היא
בארץ, כמו שדרשו אסתר קרקע עולם היתה, ואין

נוכל לומר שם רע עליה שנטמאה באחשורוש, הלא זכתה שיתלבש בה רוח הקודש, כמו שכתוב (אסתר ה') ותלבש אסתר מלכות, והרי אמר הקדוש ברוך הוא (ישעי' מ"ב) אני ה' הוא שמי וכבוד לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים, ורוח הקודש היינו השכינה שנקראת ש"ם ונתלבש בו אסתר.. שעל השכינה נאמר ומלכותו בכל משלה, ולאחר שנתלבש בו אסתר שלטה על אחשורוש ואומתו, ונאמר בהם (אסתר ט') והרוג בשונאיהם^(טא) ואפשר תאמר שנתיחד עמה שהיו בחדר אחד, חס ושלום, אלא כדמיון שהיה ביוסף שנאמר בו ותנח בגדו אצלו, ולא לבושו אלא בגדו, מלשון (ישעי' כ"ד) בוגדים בגדו, וכאן יש סוד גדול^(פח) ובשביל זה אסתר מלשון של סתר, ככתוב אתה סתר לי, השכינה הסתירה לה מאחשורוש, וניתנה לו שירה במקומה, והיא חזרה לשבת בחיקו של מרדכי, ומרדכי שהיה יודע שם המפורש ושבעים לשון עשה

(פז) מכל זה מוכח שאין לומר כמו שנזכר בתלמוד ומדרש שאסתר נטמאה באחשורוש ושנחשבה אנוסה וקרקע עולם, אלא שהזוהר שיטה אחרת לו על פי סוד.
(פח) שיוסף וכן אסתר לא ה' ביכולתם להנצל מטומאה בלי עצה זו, שהכניס יוסף על ידי שם שר במקומו כתמונתו להרגיע לה, ואחר כך נזרע לה הדבר, וכן היה באסתר שהכניס מרדכי על ידי שם שידה במקומה בתמונתה להרגיע להאחשורוש.

כל זה בחכמה, ולפיכך דרשו חכמי המשנה שיש לו לאיש קודם שמתיד עם אשתו לדבר עמה, לפי שאפשר שידה נחלפה באשתו, וכל זה באשה שהיא מעץ של עץ הדעת טוב ורע, אבל אם היא מהשכינה אין לה שנוי, זה שכתוב (מלאכי ג') אני ה' לא שניתי, אני, זו השכינה ואין לה פחד מכל צדדים אחרים, זה שכתוב (ישעי' מ') כל הגוים כאין נגדו, ובמקום שהשכינה שם הרבה סגולות שם, ולפי שאסתר נתלבשה בה השכינה, ראויה היתה לעשות עמה כמה סגולות, כדמיון שרה שהקדוש ברוך הוא שמר אותה מפרעה, לבעבור השכינה שהיתה עמה, ואפילו בגדיה ותכשיטיה בכולם עשה הקדוש ברוך הוא סגולות לבעבור השכינה, ובשביל זה כשבא פרעה לנגוע בסנדלה הכה אותו, וכמו כן בכל תכשיטין שלה, שמכל תכשיט ותכשיט שרצה לנגוע כן הכה אותו, עד שנפרש ממנה טמא ההוא והחזירה לבעלה, ואם בתכשיטין שלה כך כל שכן מי שנוגע בהגוף ואפילו באצבע שלה לבעבור יחוד, על זה כתוב (במדבר א') והזר הקרב יומת, שהקדוש ברוך הוא אין נותן לו רשות לגשת אליה, זה שכתוב אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן, ולפיכך לא כל שם רע שוה, מרגלים

שהוציאו שם רע על ארץ ישראל מתו, ומי שמוציא שם רע על השכינה ^(פ) כל שכן שלוקים בנשמותיהם, כי אלו שהוציאו שם רע על הארץ לקו בגופם, ומיתת גופם מתו ^(צ) אבל מי שמוציא שם רע על השכינה הנשמה שלהם תענש, וזה למי שיודע סוד זה ועיניו פתוחות, אבל מי שעיניו סתומות אין לו עונש כל כך, ומה שחכמי המשנה העמידו הלכה שאשה אנוסה מותרת לבעלה ^(צא) ודאי איסור והיתר של המשנה אינה מדברת אלא בעניני איש ואשתו שהיא מעץ הדעת טוב ורע, אבל אשה שהיא מעץ החיים אין דינה כמו אלו שהן מעץ של עץ הדעת טוב ורע, שאלו אשר הן מעץ החיים צדיק וטוב לו, ועליו נאמר (משלי י"ב) לא יאונה לצדיק כל און, ולא לבת זוגו הצדקת, כמו שנלמד משרה שהיתה בבית פרעה, ולא היה לו רשות להתקרב אליה, ומי שהוא צדיק ורע לו, היינו זה

(פט) כונתו שהוצאת שם רע על אסתר נוגע להשכינה כיון שנתלבשה אסתר בקדושת המלכות שלמעלה.

(צ) זה דלא כשיטת התלמוד בסנהדרין.
 (צא) ואמרו היתר זה גם על אסתר, ומבאר הזהר דלא שיך לומר כך על אסתר, אשה שהיא מעץ החיים, אפשר המכוון שבכחה לקבל הארה קדושה ממדת התפארת, אבל צריך עיון, או אפשר כונתו על אשה שהיא בת זוגו של איש הדבוק בעץ החיים דהיינו צדיק וטוב לו כמו שמבאר לקמן.

שהוא מעץ הדעת טוב ורע, שלפי שרע עמו אין צדיק אשר לא יחטא בהוא רע לאחר שהרע עמו, רשע וטוב לו, זה הוא שנתגבר בו יצר הרע על יצר הטוב, עליו נדרש וטוב לו, שהטוב הוא תחת רשותו, ולפי שהרע שולט בו על הטוב רשע הוא, כי זה שגובר הוא נוטל את השם, רשע ורע לו, אל אחר סמא"ל, ורע לו, סם המות שלו עבודת כוכבים ומזלות (תהלים נ"ד) תמותת רשע רעה, ולפיכך אנוסה אין היא אלא אם יש בה תערוכת מנשמה ההיא של טוב ורע.

זוהר חלק ג' - דף רע"ו עמוד ב'

סא.

בת היתה לו לאברהם ובכל שמה, ובה קיים כל התורה ואפילו ערובי תבשילין

עמד אליהו ואמר, סיני סיני, ברשות הקדוש ברוך הוא ושכינתו אני רוצה לדבר דבר אליך לכבודך, אמר לו דבר, פתח ואמר, רועה הנאמן זאת הכלה שלך נתן אותה הקדוש ברוך הוא לאברהם לגדלה בשבילך^(צב)

(צב) שעל ידי קיומו כל התורה גרם להאיר כח הארת התרי"ג אורות.

ולפי שהוא שמר אותה נקראת בתו, זה שכתוב וד' ברך את אברהם בכל, ודרשו בת היתה לו לאברהם ובכל שמה, ובה קיים כל התורה ואפילו ערובי תבשילין, כמו שכתוב (בראשית כ"ו) וישמר משמרתיו וגו', והוא היה אליה אומן, כמו (אסתר ב') ויהי אומן את הדסה ^(צג) והקדוש ברוך הוא ברך אותו בעבודה, כמו שכתוב וה' ברך את אברהם בכל, לבעבור שגדלה מכל מדות טובות וגמל לה חסד, והעלה אותה בגדולה במדת החסד של אברהם, והיה ביתו פתוח לרוחה בעבודה לגמול חסד עם כל באי עולם ^(צד), ולפי שהוא גמל חסד עמה כאשר בניו של אברהם היו ממושכנים במצרים בשביל הרבה חטאים, אמר הקדוש ברוך הוא אליך רועה הנאמן, לך ותגמול טובה למי שגמל חסד עמך.. ואתה גמלת חסד עם בניו כמו שהוא גמל עמך.. ואחר כך נאמר בך כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, ובעבור זה נאמר בך ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו, שאף בגלות לא תוכל להפרד לך ממנה כל הימים, ואיך הוא השם

(צג) רמז על השכינה שנקראת הדס"ה. ה על שם ה"א אחרונה של שם הוי"ה, ד על שם דל"ת של אחד, ושנקראת דלה כיון שאין לה הארת עצמה, סה כמספר השם אדנ"י.

(צד) (מהמו"ל) סיפורי זוהר הקדוש.

רע שהוצאת עליה, אלא לאחר שניתנה השכינה לישראל כל מי שמוציא שם רע על ישראל כאילו הוציא עליה, והשם רע היה שאמרת להקדוש ברוך הוא (שמות ל"ב) למה ה' יחרה אפך בעמך, והקדוש ברוך הוא אמר כיון שאתה הוצאת שם רע על ישראל שעשו את העגל, לך רד כי שחת עמך, הערב רב ודאי שאתה גיירת אותם הם עשו את העגל, ובעבור זה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, לו תהיה לאשה, לא יוכל לשלחה כל ימיו^(צה).

g G

זוהר חלק ג' - דף רע"ז עמוד א'

סב.

**מצוה שישמח החתן עם אשתו שנה אחת,
שנאמר נקי יהיה לביתו שנה אחת,
ואותן י"ב חודש הן משלה**

כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא וגו',
ושמח את אשתו אשר לקח, מצוה זו שישמח החתן
עם אשתו שנה אחת, שנאמר נקי יהיה לביתו שנה

(צה) פירוש שנתחייב להיות תמיד דבוק עם ישראל,
כמו שאמרו אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא.

אחת, ואותן י"ב חודש הן משלה, שהרי שנה היינו כלה^(צ) ואין כלה אלא עם י"ב חודש, שכתוב (מלכים א') עומד על שנים עשר בקר, והואיל שאין תקון הכלה אלא בשנים עשר, צריך החתן לצמח אותה ואת ביתה, אותה ואת תקוניה כדמיון שלמעלה, ולכך כתוב ביעקב ויקח מאבני המקום, אבני המקום י"ב היו, ומי שמשמח לכלה משמח גם לנערותיה, ונערותיה י"ב הן, והכל הוא סוד של שנה, לפיכך צריך החתן לשמוח עם אשתו שנה אחת, והרי ביארנו ששמחה הזו אינה שלו אלא שלה, שנאמר ושמח את אשתו, וישמח את אשתו לא כתוב אלא ושמח, ישמחנה להכלה, כדמיון זה אין שמחה להכלה אלא עם גוף והתקונים שלה, ומי משמח, צדי"ק, ולכך נקי יהיה לביתו, נקי שלא יעמול בעניני העולם, למען יהיה בו רצון לשמחנה, נקי מהכל, נקי מן מסים וארנונא וגולגולת, נקי שלא יצא בצבא להתגר מלחמה, למען תהי נמצא שמחה למעלה ולמטה, ולעורר שמחה למעלה, זכאים עם הקודש שרבונם משמח בהם, זכאים הם בעולם הזה וזכאים הם בעולם הבא.

(צ) שנה היינו מלכות, שעל ידי י"ב חדשים של היקף הלבנה ניכר חשבון השנה, אבל בעלמא דדכורא הארת השמש לא ניכר חשבון של שנה.

זוהר חלק ג' - דף ר"פ עמוד ב'

סג.

**מצוה זו להכות לרשע שהוא סמא"ל,
שעתיד הקדוש ברוך הוא להכותו חמשים
מכות, מפני שעשה עצמו אלוה**

ארבעים יכנו לא יוסיף וגו', מצוה זו להכות לרשע שהוא סמא"ל, שעתיד הקדוש ברוך הוא להכותו חמשים מכות, מפני שעשה עצמו אלוה, יבוא היחוד שמיחדים בו ישראל בכל יום בכ"ה כ"ה אותיות ^(צ) ויכה עמהם למי שעשה עצמו אלוה, ואין הוא אלא עבד נתעב, ואלו שחטאו באות ה ^(צח) עתיד הקדוש ברוך הוא להכותם ביו"ד ה"א וא"ו, שהן ארבעים חסר אחת, ובשם הזה הכה הקדוש ברוך הוא עשרה מלקיות לאדם, ועשרה לחוה, ועשרה לנחש,

(צ) שאומרים פעמים בכל יום שמע ישראל.
(צח) הן אלה שאמונתם לבלתי לחשוב האות ה, היינו הנ', והן אלה שאמונתם לחשוב האות ה לאליה בלבדה, היינו המ'.

ותשעה לארץ, לפי שכולם חטאו באות ה (צט) זה שכתוב כי עשית זא"ת.

g G

תוספת

סד.

סוד מצות יבום שהוא עושה חסד ואמת עם אחיו המת, שלא יהיה נכרת מעולם ההוא

כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו', יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה, מצוה זו ליבם אשת האח, סוד זה הרי נתבאר שהוא עושה חסד ואמת עם אחיו המת, שלא יהיה נכרת מעולם ההוא, לפי שזה האיש שמת בלי בנים אין יכול לעבור חומת הברזל ליכנס לתוך היכל המלך, לפי שחומת ברזל קיימת בין עולם הזה לעולם האחר, ולאחורי חומה ההיא קיימים אלף ששים רבוא מלאכי חבלה, וכולם נקראים שרי עונשין שרי יללות, חרבות שנונים שלאש לווהט בידיהם, ובתוך החומה ההיא יש ששים אלף היכלות חשוכים, וכל היכל והיכל יש בו חלונות פתוחים לגיהנם, וכל אותן שלא זכו לבנים בעולם

הזה, כאשר יוצאים ממנו הולכים ליכנס לעולם אחר
 ההוא ופוגעים באותה החומה, אז יוצאים כל אותן
 שרי עונשין ומגרשים אותם ומביאים אותם לתוך
 אותן היכלות, ויושבים שם עד שנגאלים, ובכל יום
 ויום טועמים טעם גיהנם, אף זה שהוא זכאי, מלבד
 אם יש לו זכות גדול ויש לו זכות אבות, וכל זה באלה
 שהתיגעו להעמיד תולדות ולא יכלו, לפי שכל אותן
 שלא נפשטה מהם הצורה של מעלה להניח בעולם
 הזה ^(ק) אין יכולים להכנס תוך עולם ההוא, אבל אלה
 שלא רצו להתיגע בעולם הזה להוליד בנים, כאשר
 יוצאים מעולם הזה קרבים אל החומה ההיא, יוצאים
 אותן שרי העונשין ומעצרים אותן באש לוהט, ותוך
 אותן היכלות יש היכל אחד, והיכל ההוא נקרא היכל
 פועלי און, נוטלים אותו ומכניסים אותו בהיכל ההוא,
 ושם נעשה בכל יום, וזה קשה מעונש הגיהנם, אם יש
 לו גואל הרי טוב, ואם לא אין יוצא משם לעולם, ועל
 כן כתוב (תהלים קכ"ז) אשרי הגבר אשר מלא את
 אשפתו מהם וגו'.

כאשר יש להם גואל לאותן שלא זכו לבנים, נצרך
 הוא לאשה הזאת ממש שהמת הניחה שם, הוא
 המקום שנפשו ורצונו היה משים בו תמיד, ונדבק בו

(ק) כי צורת התולדות נאצלת מן צורות אבותם.

ברצון ותשוקה, וכאשר ישתמש במקום הזה אחיו של המת, אותו כח הדבקות של תשוקת הנפש שהניח המת במקום הזה נתעורר בהתעוררת אשתו שתתעורר לכח ההוא, ובהתעוררת אחיו החי שישים רצונו ומחשבתו באחיו המת כשהוא באותו המקום, אז אלו ההתעוררות יפעלו לעורר אותו המת שבאותן היכלות ויוצא משם, וממונה אחד מאותן שרי העונשין בא עמו, וחוזר זה האיש לאותו המקום וישוב לימי עלומיו, ממונה ההוא קורא עליו וי שיצא שכרו בהפסדו, מי שהיה זקן הוחזר להיות ילד לצחק בו, ועל כל זה הקדוש ברוך הוא רצונו לעשות עמו טובה לתקנו בעולם הזה, וזה הוא אם רבונו רוצה בו.

סה.

סוד למה בחורים נעקרים מן העולם בימי נעוריהם

נער מן י"ג שנה והלאה שלא השלים לעשרים ולא נשא אשה ומת, או שהוא עלם כזה שלא היה בכח לישא אשה ומת, או שהוא עלם כזה שלא היה בכח לישא אשה ומת, עוקרו הקדוש ברוך הוא ונוטע אותו

אחר כך בצד של אביו בקושי ^(קא) וזה אינו הולך לחומה ההיא, בין גן עדן וגיהנם יש סלע אחד, והוא נקרא סלע המחלוקת, מפני מה נקרא כך, לפי שכל בני העולם עושים מחלוקת על רבונם בשביל אותו הנער ^(קב) אבל הקדוש ברוך הוא רואה בו שלא יצלח, שאם יזקין ויתקשה לא יוכל להנטע בנטיעה יפה, ועכשיו שעוד הוא רך וראוי להתעקר נעקר והקדוש ברוך הוא נוטעו במקום אחר וכאשר נעקר הוא נכנס אצל סלע ההוא, ושם היכלות ידועים מוכנים לאלה, והרבה חילות ומחנות נמצאים שם ויש ממונה עליהם, וכולם עומדים במספר, ונמצאים שם עד שנגאלים בצד אביהם, ואם לא אביהם קיימים שם לפעמים עד ג' שנה, והקדוש ברוך הוא עושה עמו טובה להגאל על ידי גואלו הקרוב אליו או באחיו, והרבה גאולות הכין הקדוש ברוך הוא לאנשים כאלה.

גוף הראשון מה יהיה סופו, שאלה זו נשאלה לפני החברים, אם יקום אותו הגוף בתחיית המתים או לא, אם תאמר שלא יקום, וכי יאבדו מעשי ידיו של הקדוש ברוך הוא, ואם היה רשע גדול שאינו ראוי

^(קא) שיוולד פעם שנית על ידי אביו או על ידי האחים.

^(קב) שאינם מבינים מה חטאו שמת בשבילו אם אינו עדיין בר מעונשין.

לקום לא שאלתי, שבודאי יאבד ולא יקום, אבל יש הרבה שחוזרים לעולם הזה רק להתתקן בבנים, גוף הראשון מה יהיה ממנו, הנה גוף ההוא לא יאבד, שהרי אין הקדוש ברוך הוא מאבד מעשי ידיו, ובריות עתידות להעשות מהם, והם יהיו גופים החוזרים בלי רוח ^(קג) וכשיגיע הזמן שהקדוש ברוך הוא יחיה המתים יבנה אלו הגופים ויעמדו ארבעים יום בלי רוח, והקדוש ברוך הוא ירחם עליהם וישלח להם רוח הנושב בגן העדן ויעמדו בקיום, ויהיו משמשים לצדיקים העוסקים בתורה, ואלה ימיתו כמקדם, ואחר כך יקימו בתחיה, ועל זה כתוב (קהלת ד') ושבת אני את המתים שכבר מתו, מקודם לזה, וכאשר יקומו ידעו את רבונם בידיעה שאינה ברורה כשאר אנשים ^(קד) והם יהיו משמשים לעם הקדוש-.

(קג) כי הרוח שלהם נתגלגל כבר בגוף אחר.

(קד) פירוש שיהיו כשאר אנשים פשוטים שלא מתו עוד, משמע שאותן השאר שיעמדו בתחיית המתים, הגוף עם נפש רוח ונשמה שלו שהיו בתחלה יחדו, הם ידעו את רבונם במדרגה גדולה.

ס"ו.

סודות גדולות במצות יבוס

ועל דרך הסוד נתבאר מצוה זו ליבם אשת אח, (דף רפ.) כי אשת אח היינו ד', ועם אח נעשה אחד^(קח) ואם חס ושלוש אין האדם מכוון בלבו לייחד אח עם ד', שהיא אשתו בת זוגו של אח^(קי) הוא עושה פרוד ומכניס לסמא"ל אל אחר באמצע, ועליו נאמר (בראשית נ"ח) ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו, ונסתלק הקוץ של אות ד מן אחד, ולפיכך כתוב והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו, והשחתת זרע מונע ממנו הרבה ברכות וגורם פרוד היחוד, ולפיכך ויהיה ער בכר יהודה רע בעיני ה' ומיתתו ה', והיחוד של א"ח עם ד' על ידי צדי"ק הוא, ובוועז לפי שהתגבר על יצרו נקרא צדיק, וזהו בועל זה, ב"ו ע"ז, תקיף ביצרו.

g G

(קה) א' כתר ח' היינו ח' הספירות חכמה בינה חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד, ד' היינו מלכות וזהו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתא.
(קו) אלא באמונת הג' או באמונת המ'.

זוהר חלק ג' - דף רפ"א עמוד א'

סז.

סוד מצות חליצה

ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו', מצוה זו לחלוץ את יבמתו, הרי אמרו כי הואיל שאין כאן הרצון של זה או של זו, ואין מתוקנים להחיות בחביבות יש לחלוץ, וזו היא חליצת רוח המת מגוף הזה שהיה צריך להתנהג עמו כאח, ואותה ההתקשרות של אח עם אחיו ינתק ממנו, ורוח ההוא הולך נע ונד עד שימצא גואל, כמו שכתוב (ויקרא כ"ה) או דודו או בן דודו יגאלנו או משאר בשרו וגו', ואם לא ימצא קרוב והשיג ידו ונגאל, כאורח ההולך ממקום למקום, או כעבד שהולך אסור באזיקים על צוארו, עד שימצא פדיון מאדונו על חטאתו, וי למי שלא הניח בן לגאול אותו.. ואם יש לו מליץ טוב שימליץ עליו לפני הקדוש ברוך הוא שירחם עליו, הקדוש ברוך הוא חס עליו נותן לו עונש ופודה אותו, אבל אינו נכנס לתוך המקדש, ומקום מתוקן להם מחוץ לגן העדן, ושם עומדים ומשבחים להקדוש ברוך הוא, ורואים אותו מרחוק, ואותו האור והעונג של הצדיקים בגן העדן רואים ממקומם

ומתייבשים במעשיהם, זכאים הם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

g G

זוהר חלק ג' - דף רפ"א עמוד ב'

סח.

מצות מחיית עמלק

והיה בהניח ה' אלהיך וגו' תמחה את זכר עמלק וגו' מצוה זו להכרית זרעו של עמלק, שהרי נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יחזור על כסאו עד שיטול נקמה ממנו, פתח רועה הנאמן ואמר, ודאי בעבור זה היו מהלכים במדבר ועל הים, ולא יכנסו בארץ ישראל עד שינטל נקמה מן עמלק, עמלק מי הוא למעלה, שהרי אנו רואים שבלעם ובלק משם היו הנשמות שלהם, ובעבור זה היו שונאים לישראל יותר מכל אומה ולשון, ולכך נרשם עמלק בשמותם, ע"ם מן בלעם, ל"ק מן בלק, וזכר ונקבה הם אותן העמלקים ^(קז) ועליהם נאמר (במדבר כ"ג) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, כדמיון שיש בישראל ארבעה

(קז) פירוש שזה לעומת זה עשה אלהים, וכן יש בצד הטומאה זכר ונקבה סמא"ל ולילית, ושם שורש עמלק.

פנים, יעקב ישראל רחל לאה, ישראל עם לאה, יעקב עם רחל, כנגד (יחזקאל א') ופני נשר לארבעתם, כך יש ארבע פנים לעמלק, קסם ונחש, עמל ואון, עמל נרשם בעמלק, והמן שהיה מצד של עמלק (תהלים ז') ישוב עמלו בראשו, וכל אלופי עשו מעמלק היו, ולמעלה עמלק סמא"ל, עמל נחש און ומרמה, קס"ם, ק' מן עמלק ס"ם מן סמא"ל, המפתה לו לאדם לחטוא להקדוש ברוך הוא.. ועתיד הקדוש ברוך הוא להעבירם מן העולם, כמו שכתוב (ישעי' נ"ב) לא יוסיף יבא בך עוד ערל וטמא, איזה ערל ואיזה טמא, אלא הכל אחד ^(קח) ערל וטמא, זה הוא שנתפתה בו והלכו אחריו אדם ואשתו, וגרמו מיתה לכל העולם עד הזמן ההוא שיעבירונו הקדוש ברוך הוא מן העולם.. וכמו שבגלות מצרים היה בא המלך להוציא לכנסת ישראל שהיתה שם, כמו שכתוב (שמות י"ב) ועברתי בארץ מצרים וגו' אני ה', שבשביל כבוד השכינה בא אליה להקימה לתת לה ידו ולזקוף אותה, אף כך עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות בסוף גלות אדום, שיבוא הוא להקים את השכינה ולנער אותה

(קח) הגם שערל היינו ג' וטמא היינו מ', מכל מקום הכל אחד אלה כאלה טעו אחרי צד הטומאה, ואלה כאלה ינערו מארץ הקדושה כשתהיה מחיית עמלק מן השמים, ואז יתקיים הכתוב ונשגב ה' לבדו ביום ההוא.

מעפר, וי למי שימצא שם לפניו בשעה שיאמר (ישעי' נ"ב) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים התפתחי מוסרי צוארך, מי הוא המלך והעם שיתיצבו לפניו.. אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא בחר בהם מכל העמים עכו"ם, מפני שבכולם כתוב (ירמי' ו') הבל המה מעשה תעתועים בעת פקודתם יאבדו, בשעה שיבא הקדוש ברוך הוא לבער אותם מן העולם וישאר הוא בלבדו, ככתוב (ישעי' ב') ונשגב ה' לבדו ביום ההוא, ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

בונה עולמות

לימוד הווה בגידסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללימוד ולהבין פירוש מאמר אחד, יעשה בו תיקון למעלה בשנה אחת, מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. (כסא מלך לתיקו"ז, תיקון מג אות ט)

*

לימוד הווה שעה אחת יותר מלימוד פשט בשנה תמימה

לימודו כל השנה אינו כלום אם אינו מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם. (שם)

*

בן עולם הבא

אם קובע עת לה' שעה אחד בכל לילה, אז מובטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיפטא. (שם)

מרומם על כל לימוד

לימוד ספר הווה מרומם על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו. והוא תיקון גדול לנשמה. (מורה באצבע להחיד"א זיע"א, אות מד)

מביא חשק לכל מיני לימודים

על ידי לימוד הווה נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה.

(שיחות הר"ן אות קח)

אשרי הזוכה

אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה, הן בנגלה, הן בנסתר בספר זוהר הקדוש והתיקונים, וכדאי הוא רשב"י התנא האלקי זיע"א לפטור את כל העולם כולו מן הדין ולקרב את הגאולה. (נאום יצחק ירוחם בהגאון החסיד מוהר"ר משה יהושע לייב זצ"ל דיסקין)

דרך הבעש"ט האמיתי

הבעל שם טוב זיע"א צוה לאנשיו, שקודם כל תפילה [שחרית, מנחה, וערבית], ילמדו מאמר זוהר ותיקונים. (ליקוטי תורה משערנוביל, הדרכה ז')

מציץ ממגיפה

לימוד זוהר הקדוש מציץ את האדם ומשפחתו ממגפה ושעוררות. (אמרי פנחס שער ו אות עג)

מבטל כל מיני פורעניות

כבר ידוע לכבוד מעלת לימוד הווה הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא וביזה מעלמא. (רבני ירושלים תרפ"א)

מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה

קול אומר קרא, "מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר.

"וכל חסדו כציץ העדה", כל חסד שעושים לעצמם עושים.

ואפילו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים.

באותו זמן ויזכור כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, זה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא י' ממנה, ונשארת ב' יבישה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם.

זה הרוח שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח הקודש. והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'.

(תיקוני זוהר, תיקון ל')

ספר

זהר תורה

הוא פירוש הזהר הקדוש על התורה

מאת התנא רבי שמעון בר יוחאי ז"ל

מסודר על כל פסוק הפירושים והענינים השייכים לו. וגם הפירושים והענינים של הפסוקים הנמצאים בשאר מקומות הזהר נלקטו ונקבצו ונסדרו במקומם בלשון הזהר עם העתקת לשון הקודש שורה לעומת שורה. ועל ידי זה יוכלו כל באי שערי זהר תורה לכנוס ולטייל בפרדס הזהר ויתקיים מה שאמר אליהו לבר יוחאי שספר הזהר יתגליא לתנאי בסוף יומיא ובניניה ושבתם איש אל אחוזתו וגו'.

וכדי להקל על המעיין הצנתי הפירוש

זיו הזהר

על פי דרך המקובלים המפורסמים מפורשי הזהר.

כל זה הכינותי בעזרת השם יתברך אני הקטן

יהודה יודל ראזענבערג במהר"י ישראל יצחק ז"ל

מנוע ר' יהודה חסיד ז"ל.

מלפנים רב בווארשא, לאדו, מדינת פולין, אח"כ ראב"ד בערי טוראנטא ומאנטריאל, מדינת קאנאדא, מחבר הספרים — ידות נדרים, רפאל המלאך, ילקוט אליהו הנביא, קריאה הקדושה, מקוה יהודה, ועוד ספרים בכתובים.

דברים

יצא לאור בפעם הראשונה בשנת "תנאל מהרה"
הוצאה שניה

נדפס בשנת "ובא לציון גואלנו משיח בן דוד" לפ"ק

יצא לאור ע"י

צבי יצחק גלאסס, נכד המחבר

דמי להסוף אחר בנחל דאקרי בלר מים חיים. ומתמן
לזגזג עלאין ותתאין. כדיל ומסס יפרד וסיה
לרבעה ראשם. וכל אינן ססרין דסער שמאלה לא
מספקין מסהו כביעו דמין נביעין. בגין דאינון מספרה
דשאר עמין. ואקרון בלרות נשברים אשר לא יכילו הסים.
ולא עיילן לתמן. ומאן דמסקר ברשימא קדישא. אמתבק
בסהו ספרה בבארות נשברים. והאי דזכי לנשרה ליה
זכי לתסקר מסהו נביעו דנחל בנחל דין ובעלמא דלתי.
וזכי לתתלי סהי בלר עלאה לנגד ברכאן לעילא
ותתא. ובלה ליהו בעלמא דין ובעלמא דלתי. וע"ד כתיב
(א) והיית כגן רוס וכמולא מים אשר לא יכוזו מימיו.
ויי למאן דמסקר ברשימא קדישא. דהא מסקר בשמא
עלאה. ולא עוד אלא דגרים להאי בלר דלא אמתברא.
וקרינן עליה כי סוליא סס רע על בתולה ישראל.
בתולה ישראל דייקא [ג] ואוקמיה רבי שמעון באתרים
דמאן דשוי תסקופי מילין על אנתתיה קדימא ואסיק
עלה שום שום. כמה דלפיק לעילא. דכתיב כי סוליא
סס רע על בתולה ישראל. סתם:

(ג) כי יסיה לאים בן סורר ומורה וגו'. רבי מייא פתח
(ג) בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ירך וגו'.
האי קרא חוקמיה. בבקר. דא סוף בומא דב"ג אחקיים
בחילום ואילו בעולמו. כדון יסדל לאלולא בגין באתת
דחויא ליה. דהא כדון זמא ליהו לל. כד"ל (ד) כחלום
ביר גבור כן בני הנעורים. בגין דיכול למילף להו ארחי
דקב"ס. ויסא ליה אנרג סבא בעלמא דלתי. דכתיב אשרי
הנזיר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו
את אויבים בשער. לא יבושו בסהו עלמא בומא דמאריסון
דדינא יתמן לקשרנא עליו. דלית לך אנרג סבא בסהו
עלמא כהאי דל"ף ליה לברים דחילו דמאריס בלורחיו דלוריימא.
תא חוי מאי אמתר לבברסו. דכתיב כי ידעתיו למען
אשר ילוי את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'
לעשות לך דקס ומשפט. ועל דא האי וכו קיימא ליה
בסהו עלמא לגבי כל מאריסון דדינא. ובג"כ בבקר זרע את
זרעך ולערב אל תנח ירך. אפילו ביומי דוקסו דסיב
בר לא נא יסבוק מלאלולא כהאי בעלמא. מאי סעמא. בגין
דלא מדע איזש יכשר לפני האלהים הוה או זס. בגין
דיקומון בגינים בסהו עלמא. וע"ד כתיב (ה) הנה נחלת
ס' בנים. נחלת ס'. דא לרורא דנשמתה ספרה
דנחלמא דלתי. ולהיח נחלס מאן זכי ליה לב"כ לאעלא
בסהי נחלת ס'. בניס. אינון בגין זכאן ליה
להיח נחלת ס'. וע"ד ובלה האי ב"כ דזכי לון
וילף לון ארחיו דלוריימא. (ו) א"ר יסודס כד מסא דוד
כתיב בים (ז) הכני מקים עליך רעס מבינת. אמאי
אטניס קב"ה ליה לדוד על יד דבריה. א"ר יוסי הא אוקמיה
בגין דאי יקוס עליס בר נש אחרת לא ירחס עליס. א"ל
והא אבשלום בעא לקשלא ללכיו בכמה פיסין ביסין
עליס יתיר מבר נש אחרת. א"ל לא שמענא. א"ל אלא
שמענא. דוד מסא בבת שבע סתם [ד] אחר קב"ה
יתי ברא דבת אל נכר ויקוס נקמתא. ומאן איסו. דא
אבשלום דברים דיתת תולר הוס מקרבא. מלאן אוליסנא

מאן

שמעני למקום ההוא בן שנקרא באר מים חיים. ומשם
ניזונים עליונים ותחתונים. כמש"כ ומשם יפרד והיה
לארבעה ראשים. וכל אותן הצדדים של צד השמאל אין
יונקים מאותו המעיין של מים חיים. לפי שהם מצד שאר
העמים. ונקראים בארות נשברים אשר לא יכילו המים.
ואין נכנסים שמה. ומי שמסקר ברושם הקדוש נרבק
בצד ההוא בבארות נשברים. ומי שזוכה לנטור אותו
זוכה לינוק מנביעת מעין ההוא בעולם הזה ובעולם הבא.
והוא שתתמלא באר עליונה ההיא להמשיך ברכות למעלה
ולמטה. וזאי הוא בעולם הזה ובעולם הבא. ועליו כתוב
(א) והיית כגן רוח ובמנוא מים אשר לא יכוזו מימיו.
וי למי שמסקר ברושם הקדוש. שהרי מסקר בשם
העליון. ולא עוד אלא שנורא בלאר ההיא שלא תתברך.
וקוראים עליו כי הוציא שם רע על בתולה ישראל.
בתולה ישראל דוקא [ג] וביארו רבי שמעון במקומו כי
מי שישים עלילות דברים על אשתו הראשונה ומוציא
עליה שם רע. כאילו הוציא למעלה. שנאמר כי הוציא
שם רע על בתולה ישראל. סתם:

(ג) כי יהיה לאיש בן סורר ומורה וגו'. רבי חייא פתח
(ג) בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ירך וגו'.
מקרא זה נתבאר. בבקר. זה הוא בזמן שהארם עומד
בכחו והוא בכחרותו. אז יעסוק להוליד בנים באשה
הראויה לו. שהרי אז הוא הזקן לזה. כמש"כ (ד) כחלים
ביר גבור כן בני הנעורים. לפי שיוכל ללמדם דרכי
הקב"ה. ויהיה לו שכר טוב בעולם הבא. שכתוב אשרי
הנזיר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו
את אויבים בשער. לא יבושו בעולם ההוא בזמן ששרי
הדין יבואו לקשר עליו. שאין לך שכר טוב בעולם
ההוא כזה שמלמד לבני יראת רבונן עם דרכי התורה.
בוא וראה מה שנאמר באברהם. שכתוב כי ידעתיו למען
אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'
לעשות צדקה ומשפט. ועל כן אותה הזכות עמדה לו
בעולם ההוא לנגד כל שרי הדין. ולפיכך בבקר זרע את
את זרעך ולערב אל תנח ירך. אפילו בימי הזקנה שנוקן
הארם אל יניח מלהוליד בעולם הזה. מה הטעם. לפי
שלא תרע איזה יכשר לפני האלהים הוה או זה. לפי
שיעמדו לזכותו בעולם ההוא. וע"ז כתוב (ה) הנה נחלת
ה' בנים. נחלת ה'. זה מקום צדור הנשמה צד של
עולם הבא. ולנחלה ההיא מי מוכה לו לארם ליכנס
באותה נחלת ה'. בניס. אותן בניס הטובים מוכים לו
לנחלת ה' ההיא. וע"כ אחרי לו לאיש שזוכה להם
ומלמדם דרכי התורה. (ו) א"ר יהודה כשחמא דוד
כתוב בו (ז) הנני מקים עליך רעה מבינת. מפני מה
ענש הקב"ה לדוד על ידי בנו. א"ר יוסי הרי ביארנא
לפי שאם יקים עליו איש אחר לא ירחס עליו. א"ל
והלא אבשלום רצה להרוג את אביו בכמה עצות רעות
עליו יותר מאיש אחר. א"ר לא שמעתי. א"ל אני
שמעתי. דוד חמא בבת שבע סתם [ד] אמר הקב"ה
יבוא בן של בת אל נכר ויקוס נקמה. ומי הוא. זה
אבשלום שבנו של יפת תואר ממלחמה היה. מכאן למדנו

מראה מקומות (א) ישיי' נ"ח (ב) ישנן קפתי (ג) קפתי י"ד (ד) תלים קפ"ז (ה) שם (ו) ויקרא כד. (ז) שמואל ב' י"ב

זו הזהר

(ג) סתם בתולה ישראל נדרש בתרי אפי. כמשמעו לשאת. וגם למעלה על השכינה הקדושה שעליה נאמר בן נעול אחותי כלה: (ד) סתם
בת שבע נדרש בתרי אפי. כמשמעו לשאת. וגם למעלה על מרת המלכות:

מי שלוקח אשת יפת תואר במלחמה ומתאוה לה, לסוף יוצא ממנה בן סורר ומורה, מה הטעם, לפי שעד עתה לא פסק ממנה הוורח, וזה נתבאר:

(א) לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא. א"ר יהודה סכאן נשמע שלאחר שיצאה הנפש מן הגוף, ונשאר הגוף בלי רוח אסור להניחו בלי קבורה. שנאמר לא תלין נבלתו וגו'. לפי שהמת שנשתהה כ"ד שעות, שהן יום וליילה בלי קבורה, גורם רפיון באברי הסרכבה, ומעכב מעשה הקב"ה מלהעשות. שאפשר שהקב"ה גור עליו למען יבוא בגלגול אחר מיד באותו היום שנפטר להטיב לו, וכל זמן שלא נקבר הגוף אין הנשמה נכנסת לפני הקב"ה. ואין יכולה לבוא בגוף אחר בגלגול שני, כי אין נותנים לנשמה גוף אחר עד שנקבר גוף הראשון. וזה דומה לאדם שמתה אשתו, אין ראוי לו לקחת אשה אחרת עד שיקבור הראשונה. ובשביע יום אסרה התורה לא תלין נבלתו על העץ, ד"א כאשר נפרדה הנשמה מן הגוף ומבקשת לעלות לעולם ההוא, אינה נכנסת לעולם ההוא עד שנותנים לה גוף אחר מן אור, ואח"כ יכולה ליכנס, ומן אליה נודע שהיו לו שני גופים, אחד שבו נתגלה כסמה לאנשים, ואחד שבו נראה למעלה בין מלאכים עליונים קדושים, וכל זמן שהגוף אינו נקבר יש צער לנשמה, ורוח סמא נודמן לשרות עליו ולטמא לגוף הזה, ולפי שרוח סמא הוא נודמן לא נצרך לו לאדם להלין גוף הזה אפילו לילה אחד, לפי שרוח הטומאה נמצא בכלה, ומתפשט בכל הארץ למצא גוף בלי נפש לטמא אותו ונטמא יותר, וע"כ הזהיר לכהנים ואמר לנפש לא יטמא בעמיו, לפי שהם קדושים ואל ישרה עליהם רוח סמא ולא יטמאו, (ב) רבי אבא אמר אשרי חלקו מי שנשמתו יצאה ברשות הקדושה בפתח ההוא [שנמצא למעלה ממעל] שם ארץ הקדושה, מי שנשמתו יצאה בארץ הקדושה אם נקבר באותו היום אין עולם עליו רוח הטומאה כלל, וע"כ נאמר בתלוי כי קבר תקברנו ביום ההוא וגו'. ולא תטמא את אדמתך, לפי שבלילה ניתנה רשות לרוח הטומאה לשוטט, ואע"פ שניתנה להם רשות אין נכנסים בארץ הקדושה, מלבד אם נמצא שם כלי ייכנס בו:

(ג) א"ר שמעון לסדרו מי שנקרא אדם ונשמתו יצאה ממנו ומת, אסור להניחו בבית לעשות לו לינה על הארץ, מפני כבודו של גוף שלא יהיה נראה בו ביוון, שכתוב (ד) אדם ביקר כל יצין, אדם שהוא מכובד מכל נכבד כל יצין, מפני מה, לפי שאם יעשו כן, נמשל כבהמות נדמו, מה בהמות לא היו בכ"ל של אדם ולא נראה בהם רוח קדושה, אף כך גוף בלי רוח כבהמה הוא, וזה הגוף שהוא נכבד מהכל אל יתראה בו ביוון, ולסדרו בספר צניעותא דספרא, כל מי שעושה לינה לזה הגוף הקדוש שהוא בלי רוח, גורם פגם בהגוף של העלמות (ה) שהרי בעבור זה נאמר לעשות לינה בארץ הקדושה, בארץ שצדק ילין בה, לפי שזה הגוף נקרא מכובד צ"ל דמות המלך, ואם עושה בו לינה הרי נעשה כמו בהמה, וש"כ נמשל כבהמות נדמו:

כי

מראה טקומות (א) אסור פת: (ב) תרופה קמל, (ג) נשח קמל: (ד) תליס מיט

זיו הזהר

[ט] פ"י במדת המלכות:

מאן דנעיל אתמא דא בקרבא וחמיר דה, לסוף נפיק מינה בן סורר ומורה, מאי עמא, בנין דעד כען לא פסקא מינה וזוהמא, וזה אוקמוס:

(א) לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא. א"ר יהודה סכאן נשמע שלאחר שיצאה הנפש מן הגוף, ונשאר הגוף בלי רוח אסור להניחו בלי קבורה. שנאמר לא תלין נבלתו וגו'. לפי שהמת שנשתהה כ"ד שעות, שהן יום וליילה בלי קבורה, גורם רפיון באברי הסרכבה, ומעכב מעשה הקב"ה מלהעשות. שאפשר שהקב"ה גור עליו למען יבוא בגלגול אחר מיד באותו היום שנפטר להטיב לו, וכל זמן שלא נקבר הגוף אין הנשמה נכנסת לפני הקב"ה. ואין יכולה לבוא בגוף אחר בגלגול שני, כי אין נותנים לנשמה גוף אחר עד שנקבר גוף הראשון. וזה דומה לאדם שמתה אשתו, אין ראוי לו לקחת אשה אחרת עד שיקבור הראשונה. ובשביע יום אסרה התורה לא תלין נבלתו על העץ, ד"א כאשר נפרדה הנשמה מן הגוף ומבקשת לעלות לעולם ההוא, אינה נכנסת לעולם ההוא עד שנותנים לה גוף אחר מן אור, ואח"כ יכולה ליכנס, ומן אליה נודע שהיו לו שני גופים, אחד שבו נתגלה כסמה לאנשים, ואחד שבו נראה למעלה בין מלאכים עליונים קדושים, וכל זמן שהגוף אינו נקבר יש צער לנשמה, ורוח סמא נודמן לשרות עליו ולטמא לגוף הזה, ולפי שרוח סמא הוא נודמן לא נצרך לו לאדם להלין גוף הזה אפילו לילה אחד, לפי שרוח הטומאה נמצא בכלה, ומתפשט בכל הארץ למצא גוף בלי נפש לטמא אותו ונטמא יותר, וע"כ הזהיר לכהנים ואמר לנפש לא יטמא בעמיו, לפי שהם קדושים ואל ישרה עליהם רוח סמא ולא יטמאו, (ב) רבי אבא אמר אשרי חלקו מי שנשמתו יצאה ברשות הקדושה בפתח ההוא [שנמצא למעלה ממעל] שם ארץ הקדושה, מי שנשמתו יצאה בארץ הקדושה אם נקבר באותו היום אין עולם עליו רוח הטומאה כלל, וע"כ נאמר בתלוי כי קבר תקברנו ביום ההוא וגו'. ולא תטמא את אדמתך, לפי שבלילה ניתנה רשות לרוח הטומאה לשוטט, ואע"פ שניתנה להם רשות אין נכנסים בארץ הקדושה, מלבד אם נמצא שם כלי ייכנס בו:

כי

כי

(א) כי יקרא קו לשור לפניך בדרך וגו'. שלח תשלח את האם וגו' למען יישב לך והארכת ימים. אחר שמעון מאי שנא באלין תרין פקידין דאורייתא דכתיב בסו למען יאריכו ימין. בדה ובכבוד אב ואם. אלא תרין פקידין אלן כללו תליין לעילא. אב ואם רוא דבור ושומר כדא [ו] ובניי כך כתיב למען יאריכו ימין. ושלוח קון רוא דעלמא עלאה דלא תהייב ביה רשו לאסתכלא. ולאשרידך לשלח מני שאלתא ואסתכלותא ביה [ו] ואת הבנים תקח לך. כמה דכתיב (ז) כי שלח נא ימים ראשונים וגו' מקלה השמיים ועד קלה השמיים [ח] אבל לעילא מקלה השמיים שלח מרעיונך למשאל. ובדא כתיב למען יישב לך והארכת ימים. למען יאריכו ימין לא כתיב. אלא והארכת ימים. למען יישב יאריכו ימין לא כתיב. אלא והארכת ימים. למען יישב לך. הווא אחר דאריכו כללא. ואיסו עלמא דסתים וגניו [ט] והארכת ימים. כמה דכתיב ואת הבנים תקח לך [י] דכרסותא דבר נש איסו. (ג) מו תניין לא תקח האם על הבנים. לא יעביד ביי חובי לתא. בנין דאחשבר אימא מעל בנין. יתבא אימא יתבין בנין. וכדין עלמין כללו בחדוה בשלימותא. ועל דא כתיב האם הבנים שחסו. מתעבדא אימא כללו מתעבדן מדוכתיסו:

ר'ע"א מהימנא

(ד) כִּי יִקְרָא קוֹן לְפִנֵּיךְ וְנֹי' אַחֲרֵי רֵעִים מְהִימָנָה וְדַלִּי הִבִּיחַ לְפִינָה אִיחִי שִׁכְנָתָה. קוֹן דִּילֵם דַּל יִבִּי מִקְדָּשָׁה. וְיִשְׂרָאֵל אִינוֹן אֶסְרִיחוֹן לְדִיחָה יִסְכָּח עֲלֵיהֶם הַסֵּדֶר וְהַסֵּס רֹבֵצָה עַל הַסְּפָרָה. אֲלֵיךְ מִשְׁכָּנֵי דְפָרְחוֹן בְּסִקְדוֹן דִּילֵם. וְאִינוֹן מִסְכָּרָה דַּחַת רַ' כִּלִּיל שִׁתָּה סְדְרֵי מִשְׁכָּנֵי. אֹהַ בְּיָלִים אֲלֵיךְ מִחֲרִי מִקְרָה דַּחַתְמֵי עֲלֵיהֶם בֵּן חֲמֵשׁ שָׁנִים לְמִקְרָה. וְדַל רַ' בֵּין מִסְכָּרָה דַּחַת רַ' אֲלֵיךְ מִחֲרִי קִבְלָה וּמִחֲרִי תַלְמוּד. עֲלֵיהֶם דַּחַתְמֵי אֵל תַּקָּה הָאֵס עַל הַבְּנִים. וּבִזְמָנָה דַּחַת יִשְׂרָאֵל וְאַחֲרֵיהֶם בִּי מִקְדָּשָׁה מִחֲרִי כְתוּב. שְׁלֹחַ שְׁלֹחַ אֶת הָאֵס הַסֵּדֶר (ה) וּבִסְפָּעִיכֶם שְׁלֹחַ אֲחִיכֶם. וְאַתְּ הַבְּנִים תַּקָּה לָךְ. אִינוֹן מִחֲרִי שִׁתָּה סְדְרֵי מִשְׁכָּנֵי.. אִידֵּה הַמְרָבֵס וְאַחֲרֵי הַמְחֲמִיעִים. וּבִזְמָנָה שִׁיכּוֹן לְבֹו לְשִׁמִּים. אִינוֹן מִחֲרִי שִׁתָּה מִיבִין דְּקִרְיָהּ שִׁמֵּעַ. וְקִשְׁרִין לֹון בְּסִקְרִין דַּחַתְמֵי עַל רִישָׁה וְעַל דְּרוּעָה. וּלְבַחַר לְחֵשֶׁן בְּלִחְשִׁי לְלוּחָה דַּחַתְמֵי. כְּסֹו כְתוּב. וְאַתְּ הַבְּנִים תַּקָּה לָךְ .. (ו) וְחִי כִּי יִקְרָא קוֹן לְפִנֵּיךְ בְּדִרְךְ. מִחֲרִי מִקְרָה. בְּכָל עֵץ. מִחֲרִי מִשְׁכָּנֵי. דְּאִינוֹן כְּאֶסְרִיחוֹס דְּמִקְנֵיכֶם בְּעִמֵּי אֵילָנָה. אִידֵּה דַּחַתְמֵי בְּכָל עֵץ. אֲלֵיךְ יִשְׂרָאֵל. דַּחַתְמֵי כְּסֹו (ז) כִּי יִכְרִי הַעֵץ יְמִי עִמִּי. אֹו עַל הָאֲרֶץ. אֲלֵיךְ מִחֲרִי תוֹרָה. דַּחַתְמֵי כְּסֹו עַל הָאֲרֶץ תִּישֶׁן וְחִי לְעַד תַּחֲיוֹה וּבִזְמָנָה הָאֵס עַמֵּל. אֶבְרִיחוֹס. אֲלֵיךְ פְּרָחִי כִּסְיוֹה. אֹו בְּיָלִים. אֲלֵיךְ דִּין לֹון קִבְּסֵי מִקְרָנִי רַחֲמִים וְעִידֵי בְּיָלִי

כנים
מראה מקומות (א) יתרו לב. (ב) דברים י' (ג) יתרו פס': (ד)

(6) **כִּי יִקְרָא קוֹן צִמּוֹר לַפִּיז בְּדֶרֶךְ וְגו'.** שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְגו' לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, אִיר שִׁמְעוֹן מִפְּנֵי מָה נִשְׁתַּנּוּ שְׁתֵּי אֵלֶּה מִצוֹת הַתּוֹרָה שִׁכְתוּב בְּהֵן לְמַעַן יֶאֱרִיכוֹן יָמֶיךָ. כֵּאֵן וּבִכְבוֹד אִב וְאֵם, אֵלֶּה שְׁתֵּי מִצּוֹת הָאֵלֶּה כֻּלָּן וְלִפְיָכֵן כְּתוּב לְמַעַן יֶאֱרִיכוֹן שֶׁל זָכוֹר וְשׁוֹמֵר בִּיחָד [ו] וְלִפְיָכֵן כְּתוּב לְמַעַן יֶאֱרִיכוֹן יָמֶיךָ, וְשְׁלֹחַ הֵקֵן סוֹד שֶׁל עוֹלָם הָעֵלְיוֹן שְׁלֹחַ יִנְתֵּנָה בּוֹ בְּרִשּׁוֹת לְהַסְתַּכֵּל, וְנִצְרָךְ לְשַׁלְּחוֹ מִן הָרַעְיוֹן לְבִלְתִּי לְשֹׂאוֹל וְלִהְסַתַּכֵּל בּוֹ [ז] וְאֵת הַבְּנִיִּים תִּקַּח לָךְ, כִּמוֹ שִׁכְתוּב (ח) כִּי שֹׂאֵלִים אֵלִימִים רְאוּשׁוֹנִים וְגו' מִקֶּצֶה הַשְּׁמַיִם וְעוֹד קֶצֶה הַשְּׁמַיִם [ח] אֲבָל לְמַעַל מִקֶּצֶה הַשְּׁמַיִם שְׁלַח תְּשַׁלַּח מִתְרַעְיוֹנֵיךְ לְשֹׂאוֹל, וְבוֹהוּ כְּתוּב לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, לְמַעַן אוֹמִיב לָךְ לֹא כְּתוּב, אֵלֶּה לְמַעַן יִיטֵב לָךְ, יֶאֱרִיכוֹן יָמֶיךָ לֹא כְּתוּב, אֵלֶּה וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, לְמַעַן יִיטֵב לָךְ, זֶה מִקּוֹם הָהוּא הַמְּסִיב כֻּלָּם, וְהוּא עוֹלָם הַנִּסְתָּר הַנֶּעֱלָם [ט] וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, כִּמוֹ שִׁכְתוּב וְאֵת הַבְּנִיִּים תִּקַּח לָךְ [י] כִּי הֵם בְּרִשּׁוֹת הָאָדָם, (י) עוֹד לְמַדְנֵי לֹא תִקַּח אִם עַל הַבְּנִיִּים, לֹא יַעֲשֶׂה הָאָדָם עֲוֹנוֹת לְמַטָּה, לְפִי שְׁגוֹרָם לְהַעֲבִיר הָאָדָם מֵעַל הַבְּנִיִּים, אִם יוֹשֶׁבֶת הָאָדָם יוֹשִׁיבִים הֵם הַבְּנִיִּים, וְאוֹ כֹּל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל זֶה כְּתוּב אִם הַבְּנִיִּים שִׁמְחָה, מִתְרַחֵקִים הָאָדָם מִתְרַחֵקִים גַּם הַבְּנִיִּים מִמִּקְוָם:

רועה הנאמן

(ז) כִּי יִקְרָא קֵן צִפּוֹר לִפְנֵיךְ יְיָ, אִמֵּר רֹעֵה הַנָּאֵם
וְדֹא צִפּוֹר הָיָא וְזוֹ הַשְׂכִּינָה: קֵן שְׁלָה זֶה אֵינָתָּה
הַמִּקְדָּשׁ, וְיִשְׂרָאֵל הֵם הָאֲפֻרָּוִתִּים שְׁהֵאִם יוֹשְׁבֵת עֲלֵיהֶם.
וְשִׁכָּה וְהֵאֵם רֹבֵצֵת עַל הָאֲפֻרָּוִתִּים, אִלּוּ בְּעָלֵי מִשְׁנֵה
שְׁפֹרָחִים בְּמִצּוֹת שְׁלָה, וְהֵם מִצֵּד הָאוֹת יְיָ, כִּלְזֵל שֶׁל
שֵׁשׁ סָדְרֵי מִשְׁנֵה, אוֹ בָצִים, אִלּוּ בְּעָלֵי מִקְדָּא שְׁנִדְרֵשׁ
עֲלֵיהֶם בֵּן חֲמִשָּׁה שָׁנִים לְמִקְדָּא, וְזוֹ אוֹת דָּה, בָּנִים שְׁמִצֵּד
בֵּן יֶדֶד אִלּוּ בְּעָלֵי קִבְלָה שְׁהֵם בְּעָלֵי חֲלָסוֹר, עֲלֵיהֶם
נִאֲמָר לֹא תִקַּח הָאֵם עִלָּה הַבָּנִים, וְבוֹמָן שְׁחֲמָאן יִשְׂרָאֵל
וְנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִה כְּתוּב, שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם,
וְשִׁכָּה (ה) וּבִפְשָׁעֵיהֶם שְׁלַח אִמְכֶם, וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ,
אִלּוּ בְּעָלֵי שֵׁשׁ סָדְרֵי מִשְׁנֵה .. אֶחָד הַמִּטְרֵבָה וְאֶחָד הַמִּטְמִיעִים,
וּלְכַלֵּךְ שִׁיכּוֹן לָבוֹ לְשִׁמְסִים, הֵם בְּעָלֵי שֵׁשׁ תְּבוּת שֶׁל
קְרִיאַת שְׁמֵעַ, וְקוֹרְשִׁים אוֹתוֹן בְּקִשְׁרִים שֶׁל תַּפְלִין עַל
הָרֹאשׁ וְעַל הַזְרוּעַ, וְאֶחָד־ מִתַּפְלִילִים בְּלִחַשׁ הַתַּפְלִין עַל
שִׁבְלָחֶשׁ, גַּם עֲלֵיהֶם כְּתוּב וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ .. (ו) וְעוֹד
כִּי יִקְרָא קֵן צִפּוֹר לִפְנֵיךְ בְּרִדְךָ, אִלּוּ בְּעָלֵי מִקְדָּא, בְּכָל
עֵץ, אִלּוּ בְּעָלֵי מִשְׁנֵה, שְׁהֵם כְּאֲפֻרָּוִתִּים שְׁמִקְנֵיהֶם בְּעֻפֵּי
הָעֵץ, יֵשׁ אוֹמְרִים בְּכָל עֵץ, אִלּוּ יִשְׂרָאֵל, שְׁנֹאֲמֵר בָּהֶם
(ו) כִּי כִמִּי הָעֵץ יִמִּי עִמִּי, אוֹ עַל הָאָרֶץ, אִלּוּ בְּעָלֵי
תוֹרָה, שְׁנִדְרֵשׁ בָּהֶם עַל הָאָרֶץ תִּישֹׁן וְחַיִּי צֶעֶר תַּחֲתֶיהָ
וּבְתוֹרָה אֲתָה עֹמֵל, אֲפֻרָּוִתִּים, אִלּוּ פִדְחֵי כְהוֹנֵה, אוֹ
בִיצִים, אִלּוּ שׁוֹן אוֹתָם הַקִּבְלָה, מִקְרֵי רִאסִים וְעַד בִּיצֵי
כְּנִים

ג: ה) ישי"ג' ו) פנחס רנב. ז) ישי"ג' ס"ה

זיו הנהר

(ו) היינו ספרות המצאה ומלכות, מור עלמא דרבנרא ועלמא דנוקמא, והוה שאמר למען יאריכוני ימך, ולא כחוב למען תאריך ימים, אלא הכפון שהם המצאה ומלכות יאריכוני ימך: (ז) מי בעולם הבינה אסור תעיון והתקירה, רק הכנים היינו ו' המצירות של ימי החביון, חקק לה, מי לעיון בהם והביון בהם: (ח) מי מן הסר וקר מלכות: (ט) היינו עולם הבינה יושב לך כשביל שחנתג בו כבוד כמביעה תעיון והתקירה בו: (י) מי שחורר להאריך בעיון והבנה בחימים, שהם ו' המצירות של ימי החביון, והיינו ואת הכנים חקק לה, כי אותן ו' המצירות נקראין בנים להבינה תאם המצירות:

כנים. והאם רובצת על האפרוחים. בזמן שהיו מקריבים קרבנות. מה כתוב. לא תקח האם על הבנים. חרב בי המקדש ובמלו הקרבנות מה כתוב. שלא תשלח את האם. וגלו הבנים. והיינו ואת הבנים תקח לך. דאינו מסתבך דאח"כ. שהוא עולם ארוך. שנאמר בו למען ייטב לך והארכת ימים. לעולם שכלו ארוך. וזאת דקרבנות תקנו חמלות. ומצמצמים בקולות של שירים ובהקל של קריאת שמע — ע"כ ר"מ:

אתגלותא דמלכא משיחא

(א) פתח רבי שמעון ואמר. כי יקרא קן לצור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ וגו' שלא תשלח את האם וגו'. מקרא זה הרי ביארנו אותו. והוא אחד מן המקראות שיש בהם מצות התורה הנסתרות. ואנו יוש לנו בו סודות התורה הנסתרים. נתיבות ודרכים ידועים להחברים באותן שלשים ושתים נתיבות התורה. א"ר שמעון לרבי אלעזר בננו. אלעזר בזמן שיתעורר מלך המשיח כמה אותות ומופתים אחרים יתעוררו בעולם. בוא וראה בנן עין שלמטה יש מקום אחד נסתר ונעלם שאינו ידוע. והוא מצויר בכמה גוונים. ובו גנוזים אלף היכלות הנכספים. ואין מי שיכנס בהם מלבד המשיח. שהוא עומד תמיד בנן העדן. וכל הנן מסובב בהרבה מרכבות של צדיקים. והמשיח עומד עליהם ועל הרבה חילות ומחנות של שמות הצדיקים הנמצאים שם. ובראשי חרשים ובמועדים ובשבתות נכנס המשיח במקום ההוא להשיגשע בכל אותן היכלות. לפנים מכל אותן היכלות יש מקום אחד נסתר ונעלם שאינו ידוע כלל. ונקרא ערן. ואין מי שיוכל לדעת אותו. והמשיח מתגלה מבחוץ מסביב למקום ההוא. עד שנתגלה לו מקום אחד שנקרא קין צפיר. והוא המקום שמכריח עליו צפיר. והוא שנתעוררת בנן העדן בכל יום [יא] ובמקום ההוא מצויזות תמונות של כל שאר עמים שנאספו על ישראל להרע להם. המשיח נכנס למקום ההוא נושא עיניו ורואה האבות שנכנסים בחרבן בית אלהים. עד שרואה לרחל שרמעתה על לחיה. והקב"ה מנחם לה ואינה רוצה לקבל תנחומין. כמשיכ' ב) מאנה להנחם על בניה. או המשיח מרים קולו וזוכה. כל הנן ערן מודעו. וכל אותן הצדיקים אשר שם גועים ובוכים עמו. גועים ובוכים פעם שנית ומודעו רקיע ההוא שעל נבי הגן. עם אלף וחמש מאה רבבות מחנות עליונים. עד שמגיע הקול לתוך כסא העליון. אז מרמז הקב"ה לצפיר. והוא נכנסת לאותו הקן שלה. ויושבת אצל המשיח וקורא מה שקורא ונתעורר מה שנתעורר. עד שמתוך כסא הקדוש נקראים שלשה פעמים קין צפיר. והוא המשיח. ועולים כלם למעלה. ונשבע להם הקב"ה להעביר מלכות הרשעה מן העולם על ידי המשיח ולנקום נקמות ישראל. ומראה לו כל אותן הטובות שעתיד הקב"ה לעשות עמו. וחוזר קין צפיר. והוא עם המשיח למקומו. וחוזר המשיח ומסתתר תוך המקום ההוא כמקדו. ובזמן שיתעורר הקב"ה לתקן העולם ותארינה האותיות של שבו בשלמות. י"ד בה"א וא"י

התגלות מלך המשיח

(א) פתח רבי שמעון ואמר. כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ וגו' שלא תשלח את האם וגו'. מקרא זה הרי ביארנו אותו. והוא אחד מן המקראות שיש בהם מצות התורה הנסתרות. ואנו יוש לנו בו סודות התורה הנסתרים. נתיבות ודרכים ידועים להחברים באותן שלשים ושתים נתיבות התורה. א"ר שמעון לרבי אלעזר בננו. אלעזר בזמן שיתעורר מלך המשיח כמה אותות ומופתים אחרים יתעוררו בעולם. בוא וראה בנן עין שלמטה יש מקום אחד נסתר ונעלם שאינו ידוע. והוא מצויר בכמה גוונים. ובו גנוזים אלף היכלות הנכספים. ואין מי שיכנס בהם מלבד המשיח. שהוא עומד תמיד בנן העדן. וכל הנן מסובב בהרבה מרכבות של צדיקים. והמשיח עומד עליהם ועל הרבה חילות ומחנות של שמות הצדיקים הנמצאים שם. ובראשי חרשים ובמועדים ובשבתות נכנס המשיח במקום ההוא להשיגשע בכל אותן היכלות. לפנים מכל אותן היכלות יש מקום אחד נסתר ונעלם שאינו ידוע כלל. ונקרא ערן. ואין מי שיוכל לדעת אותו. והמשיח מתגלה מבחוץ מסביב למקום ההוא. עד שנתגלה לו מקום אחד שנקרא קין צפיר. והוא המקום שמכריח עליו צפיר. והוא שנתעוררת בנן העדן בכל יום [יא] ובמקום ההוא מצויזות תמונות של כל שאר עמים שנאספו על ישראל להרע להם. המשיח נכנס למקום ההוא נושא עיניו ורואה האבות שנכנסים בחרבן בית אלהים. עד שרואה לרחל שרמעתה על לחיה. והקב"ה מנחם לה ואינה רוצה לקבל תנחומין. כמשיכ' ב) מאנה להנחם על בניה. או המשיח מרים קולו וזוכה. כל הנן ערן מודעו. וכל אותן הצדיקים אשר שם גועים ובוכים עמו. גועים ובוכים פעם שנית ומודעו רקיע ההוא שעל נבי הגן. עם אלף וחמש מאה רבבות מחנות עליונים. עד שמגיע הקול לתוך כסא העליון. אז מרמז הקב"ה לצפיר. והוא נכנסת לאותו הקן שלה. ויושבת אצל המשיח וקורא מה שקורא ונתעורר מה שנתעורר. עד שמתוך כסא הקדוש נקראים שלשה פעמים קין צפיר. והוא המשיח. ועולים כלם למעלה. ונשבע להם הקב"ה להעביר מלכות הרשעה מן העולם על ידי המשיח ולנקום נקמות ישראל. ומראה לו כל אותן הטובות שעתיד הקב"ה לעשות עמו. וחוזר קין צפיר. והוא עם המשיח למקומו. וחוזר המשיח ומסתתר תוך המקום ההוא כמקדו. ובזמן שיתעורר הקב"ה לתקן העולם ותארינה האותיות של שבו בשלמות. י"ד בה"א וא"י

מראה מקומות (א) גמות ת. ט ימ"י ל"א

זיו הזהר

וא"ו כה"א להיות הכל בשלמות אחת, או יתעורר כוכב נורא אחד באמצע הרקיע כמראה ארנבן, והיה צוחם ונצנץ ביום לעיני כל העולם, ותקים שלהבת אש אחת מצד הצפון תוך הרקיע, ויעמדו זה כנגד זה ארבעים יום, והיו נבהלים כל בני העולם, כסף מ' יום יתגרו מלחמה הכוכב והשלהבת לעיני כל, ותתפשט שלהבת ההיא ביקרת אש מצד הצפון תוך הרקיע, וירצה לבלוע את כוכב ההוא, וכמה שרים ומלכים ואומות ועמים יבדלו מזה, או יתעלה כוכב ההוא לצד דרום וישלש על אותה השלהבת, ושלהבת ההיא תבולע מעט מעט ברקיע מלפני כוכב ההוא עד שלא תתראה כלל, או כוכב ההוא יעשה נתיבות ברקיע בשנים עשר נבולים, ויעמדו אותן המאורות ברקיע י"ב ימים אחרים, ואחר י"ב ימים האחרים יודעו כל בני העולם ויחשך השמש בחצי היום, כמו שנחשך ביום שנחרב בית המקדש, עד שלא יתראו שמים וארץ, ויתעורר קול אחד ברעם וברקים, ותתחלחל הארץ מקול ההוא, וכמה חילות ומהנות ימיתו ממנו, וביום ההוא יתעורר בעיר רומי הגדולה שלהבת אש אחת בהשטע קול ההוא שיתעורר ככל העולם, וישרף כמה מגדלים וכמה היכלות, והרבה מגדלים יפלו, והרבה נסיכים ושרים יפלו ביום ההוא, וכך יתאספו עליה צרעה, וכך בני העולם לא יכלו להנצל, מן היום ההוא עד שנים עשר חודש יתיעצו כל המלכים ויגזרו כמה גזרות וכמה שמדות על ישראל ויצלחו בזה, כמו שאמרו אשרי האיש שיהיה נמצא שם, ואשרי האיש שלא יהיה נמצא שם, וכל העולם ימצא בכלול הדעת מאד :

לסוף שנים עשר חודש יקום שבט מישאל, זה מלך המשיח שיתעורר תוך הגן עדן [יב] וכל אותן הצדיקים יעמדו שם ויחגרו לו כלי זין באותיות נרשמות מהשם הקדוש, וקול יתפוצץ בענפי העצים שבגן, יקרא בבח ויאמר התעוררו קדושים עליינים, תקומו מלפני המשיח, הגיע התור שתתחבר האשה עם בעלה [יב] ובעלה מבקש לנקום לה נקמות העולם, ולהקימה ולנער אותה מן העפר, או יקומו כלם ויתגרו להמשיח כמקדם בכלי זין, אברהם מיטינו, יצחק משמאלו, יעקב מלפניו, משה רועה הנאמן על כל אותן הצדיקים ידן וירקד תוך הגן עדן, כאשר יתתן המשיח על ידי הצדיקים בנן העדן, יכנס במקום ההוא שנקרא קין צפ"ר כמקדם, ורואה שם תמונה ההיא של חרבן בית המקדש וכל הצדיקים

לסוף תריסר ירחי יקום שבט מישאל, זה מלך המשיח דיתער נז גנתא דעדן [יב] וכל אינון לדיקא יעשרון ליה תמן ויתגרון ליה מאלי וינאז באותון רשימין דשמיא קדישא, וקלא יתסולץ בענפי אילנין דגנתא, קרי כדיל ואתר אתעורו קדישין עילויין, קומו מקמי משיחא, סא עדנא לאתהכרזא איתתא דבעלה [יב] ובעלה כסי לנקמה לה נוקמין דפלתא, ולאקמה לה ולאגברא לה מעפרא, דין יקומו כלסו ויתגרון ליה כמלקדמין מאלי ויזיזו, אברהם מימיני, יצחק משמאליה, יעקב קמי, משה רעיא מסימנא על כל אינון לדיקא אולי ורקיד נז גנתא דעדן, כיון דיתתקן משיח על ידא דלדיקא כגנתא דעדן, יצול בהסוד דוכתא דאקרי קין לטור כמלקדמין, ומצי תמן הסוד דיוקנא דמרבין בי מקדשא, וכלסו לדיקא

זין הודת

יב בספר אורי חזקיה מתיב הגאון צדיק ר' אברהם אוולאי וצ"ל מביא כאן בשם תרתי וצ"ל, וזה לשונו, חסיתה גדולה אם נאמר שמו יהיה שינוי כזה שהמשיח לא יהיה נולד מאיש ואשה אלא שביום ההוא יצא מן ערן, והנה מצינו שאמר הכתוב אני היום ילדתיך, ונלע"ז כי המשיח יהיה בוראי אדם צדיק נולד מאיש ואשה ויגדל בצדקתו עד קץ הימין ויזכה במעשיו לנפש רוח ונשמה קדושה, ואז ביום ההוא של הקץ תבא נשמה של נשמה שלו הנשמה כגן עדן ותתן לאיש הצדיק ההוא ואז יזכה להיות גואל, והוא על דרך משה רבבה"ש שהיה יורא אשה ותהיה מעט מעט עד שהשלים בני אוהיות לרבית מן תביל ושל"ה ואז וכה להיות גואל, ובהו השלים חלקו ונשמתו כי שם בהסגה השלימה למרי כבוד לבית אש מתוך הסגה כמבואר אצלנו, ובהו יתקים המקרא אני היום ילדתיך, וקמי על חלק נשמה לנשמה שתולד או תצא מן גן עדן ביום ההוא, וזה מוכרז ופשוט, והוא שאומר ויתגור ויתגור בארעא דגליל, כאילו מתקלה היה ישרן ובאשר תבא לו הנשמה של נשמה יתער ויתוסף לו בה נבואה ויתער משנתו, והכן זה, וכבר ידעת כי מ' יום הם קודם יצירת הולד ולכן ישתחי שם בהתוא עמודא מ' יום דנבטא מרע"ה, ואחרי מ' יום יזכה המשיח לאותה הנשמה ותתגלה [ותתגלגל] בו ואז יכיר בעצמו שהוא המשיח מה שלא היה יכיר קודם, אך שאר אנשים לא יכירוהו עוד, ואל תתמה אם נשמתו או תבא מכוסה בתוך עמוד הענן כנזכר כאן, כי בן אירע לרבי אלעזר באותו יום שוכה אל נשמתו כנזכר במדרש העגלם, וכן מובא ענין זה בזהר שפסוקים צ"ח א' על הפסוק ויבא משה בתוך הענן, ועוד מובא בזהר על כל הנשמות שהן באות כעמוד ענן ביום וכעמוד אש לילה בהיותן נולדות בבבן אבותיהן ככתוב בהלל נרו עלי ראשי וגו', וכמו שצינו במשה שקלה לרקיע כנף ונפש ויהי שם מ' יום כן זה המשיח אחר שזכה לאותה נשמה ויכיר בעצמו שהוא המשיח, וזהו שאמר ומשיח יתגלי ויכיר בעצמו אך לא יכירוהו עוד, שכן שאר אנשים, ואח"כ יאמינו נשמתו כנף ונפש שהוא עמודא, ער"ר ויבא משה בתוך הענן, שנה אחת, ואז יסלקו אותו לרקיע, כמו שעלה משה לרקיע, ואח"כ יתגלה המשיח למרי ויכירוהו כל ישראל ויתקבצו אליו, ע"כ מהר"ו וצ"ל : [יב] היינו כנסת ישראל עם קודשא בריך הוא :

הצדיקים שנהרגו בו. או יקח המשיח משם בנדים. והם עשרה מלבושי קנאה. ויסתתר שם ארבעים יום שלא יתגלה כלל. לטוף ארבעים יום קול אחד יתעורר. ויקרא מתוך כסא העליון לקין צפורי. והוא עם מלך המשיח שהסתתר בו. ואז יעלו אליו למעלה. והקב"ה יראה את מלך המשיח מלוכש בבגדי נקמה ונאור בכלי יוין. יקחה וינשק לו על ראשו. או יודעו שלש מאה וחששים רקיעים. וידמו הקב"ה לרקיע אחר מאותן שהם נגזרים מששת ימי בראשית. ויוציא מהיכל אחד שברקיע ההוא כתר מפותח וחוקק עם שמות קדושים. באתו הכתר ההעטר הקב"ה כאשר עברי ישראל את הים. לקחת נקמה מכל מרכבות פרעה ופרשיו. ויעטר בו למלך המשיח. כאשר יתעטר ויתתקן בכל תקונים האלה יקחהו הקב"ה וינשק אותו כמקדס. כי יוכל לראות את המרכבות הקדושות ופחנות עליונים אשר יסובבוהו. ויתנו לו מנתות וסגולות גדולות ויתעטר מכלן. או יכנס שם בהיכל אחד ויראה כל אותן מלאכים העליונים שנקראים אבלי ציון. הם הנכונים על חרבן בית המקדש ובוכים תמיד. והם יתנו לו אדרת אדומה אחת לעשות נקמות. או יגנו הקב"ה להמשיח בקין צפורי. והוא ויסתתר שם שלשים יום. לאחר שלשים יום ירד המשיח בקין צפורי. והוא פטור מכל אותן התקונים מלמעלה ומלמטה. הרבה מנתות קדושים מביביו. ויראה כל העולם מאור אחד תולה מן הרקיע לארץ. ויעמד כך ו' ימים. וכל בני העולם יתפלאו ויבהלו ולא יבינו כלל. מלכד אותן החכמים המבינים בסודות האלה. אשרי הלקם. וכל אותן שבעת הימים יתיצב בארץ בקין צפורי. והוא באויה מקום. בדרך. זו קבורת רחל שהיא עומדת בפרשת דרכים. ויבשר לה וינחם לה. ואז תקבל תנחומות ותקום ותנשק לו. אח"כ יסתלק אותו המאור מן המקום ההוא וינח ביריחו עיר התמרים. בכל עץ. זו יריחו. או על הארץ. זו ירושלים. ויהיה נגנו באותו המאור של קין צפורי י"ב חודש. לאחר י"ב חודש יתנשא מאור ההוא בין שמים וארץ ויניח בארץ הגליל. כי שם היתה תולדת נלותם של ישראל. ושם יתגלה המשיח מאותו המאור יל קין צפורי וישוב המאור למקומו:

ביום ההוא תודעו כל הארץ כמקדס מקצה השמים עד קצה השמים. ואז יראה כל העולם שנתגלה מלך המשיח בארץ הגליל. ויתקבצו אליו כל אותן העמלים בתורה. והם יהיו מועמים בעולם. ובזכות התינוקות של בית רבם יתחזק כח להחנבר. והוא הסוד של אפרוחים. ואם גם אלה לא יהיו נמצאים. הרי הילדים היושבים בחיק אמותם ויונקים. כמשי"כ (ה) גמולי מהלב עירי משרים. והוא או ביצים. שבזכות אלה שורה השכינה עם ישראל בגלות. שהרי חכמים מועמים הם שהיו נמצאים בזמן ההוא. והוא האם רובצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים. ויתעכב עוד הקץ עד י"ב חודש אחרים. אח"כ יבוא בעלה ויקים לה לכנסת ישראל מן העפר. כמשי"כ (ג) אקים את סבת דוד הנפלת. ביום ההוא מלך המשיח ישכן בארץ ויקבץ הגלות מקצה העולם עד קצהו. כמו שכתוב אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו'. מיום ההוא והלאה כל האותות והמופתים והנבירות שעשה הקב"ה במצרים יעשה אותם לישראל

בסודו יומא יודעו כל ארעא כמלקדמין מסייסי שמיא עד סייסי שמיא. וכדין יחזון כל עלמא דהא חסגלי מלכא משיחא בארעא דגליל. ויתכנסון עליה כל אינון דלעאן באורייתא. ואינון זעירין בעלמא. ובזכות ינוקי דבי רב יתתקף חיליה לאתבדרא. ורוא דא אסרוסיס. ולי לא יסתכחון אליין. הא ינוקי דיתבין בתוקפא דאמכון ויבין. כד"א (ה) גמולי מלכא עתיקי מדיס. והיינו או ביצים. דבגין אליין שריא שכינתא עמכון דישראל בגלותא. דהא חכמין זעירין אינון דיתכחון בסודא ומלא. והיינו והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים. ויתעכב עוד עד תריסר ירחין אחרין. לבתר יימי בעלס ויוקיס לס לכנסת ישראל מעפרא. כד"א (ג) אקים את סוכת דוד הנופלת. בסודא יומא מלכא משיחא ישרי בארעא ויכנסו גלותא מסייסי עלמא עד סייסי עלמא. כד"א אם יסיס נדחך בקלס השמים וגו'. מהסודא יומא כל אמן וכסין וגבוראן דעבד קב"ס במזריס יעביד לן לישראל

לישראל. כד"ל (ה) כימי לאתך מארץ חללים ארצנו נפלאות :

א"ר שמעון אלעזר כרי כל אליו חליו חסכה ברוח דתלתין ומריון שבינו דבשמח קדישא. ועד דנסיין אליו לא יתעורו בעלמא לא ישחלם רוח דשמח קדישא ולא תתער (להבס) כד"ל (ג) הסכעתי להבס בנות ירושלים בלזאות או בלילות הסדה. בלזאות. דא חלכא [משיחא] דלקרי לזאות. או בלילות הסדה. דא שחר חילין ומשריין דלתחא. אס תעירו ואס תעוררו אס סהבס. דא יומא דקב"ה דלקרי להבס. עד סתחפץ. ויהא דשיכבת לעפר ויהא רעוה דמלכא בם. וזכא איכו מאן דזיכי להסוד דרז. וזכא איכו בעלמא דין וזכא איכו בעלמא דלחי :

(ג) לא תורע כרמך כללס וגו'. א"ר יהודה מוה דכתיב (ד) נס את זה לעומת זה עשה האללים. אלס כנוונא דרקיעא עבד קב"ה בלרעא. וכלהו רמיוז למאי דלעילא. דכד הוה חמי ר' אבא חד אינלא דלביס אלתעביד עופא דפרח מניס הוה כזי. ואמר אי סיי בני נסא ידעו למאי רמיוזן. סוו מבעין מלבושיהון עד סבוריהון על דלתחסי חכמה מנהון. כל שכן בשאר מאי דעבד קב"ה בלרעא. כדאמר ר' יוסי אליון לינון דלתחסי מנהון חכמה. כנון מרובא דקל סתחוקא יכדוים לון. כלסו בחד רכיבא אלתכבו. כל אינון דעבדיו סירין. בר מתפוחין. מרזא חדא אינון. בר שביילין. דלתסרסו. כל אינון דלא עבדיון סירין ואינון דרברין. בר מערבין דנחלא דלית לסו רוח בלחודיו כנוונא דלעילא. מחד יניקא יניקין. וכל חד מאינון דלניסו ווסרי. בר מלובא. מלימא חדא אלתילידו. כל עשבין דלרעא דלתחסי עליהון דרברין תקיפין בשמיא. כל חד וחד לית ליה רוח בלחודיו כנוונא דלעילא. ובנין קד כתיב (ה) שדך לא תורע כללס. וכתיב לא תורע כרמך כללס. דכל חד וחד עאל בלחודיו ינסיק בלחודיו. (הס"ד ו) הידעת חקות שמים אס תסיס משפרו בלרץ. וכתיב (ו) לכלס בשם יקרא וגו' :

(ח) רבי ינחק ספח ואמר. מס רבו מעשיך ס' כלס בנחמה עשית מלכא ארץ קנינך. סאי קרא אוקמוס בכמה אחר. אלס מאן יכיל למחי עובדיו דקב"ה. דסא כמה חילין ומשריין משיין דא מן דא דלית להון חוסבנא. וכלסו בזמנא חדא כתרופא דלסיק וזיקן לכל ססרין בזמנא חדא. כך קב"ה אסיק כמה אינון ומשריין משיין דא מן דא דלית לון חוסבנא. וכלסו בזמנא חדא. סא חיי דבדידא וברוחא כחדא אלתעביד עלמא. דכתיב דבר ס' שמים נעשו וברוח סיו כל לבס. דבר ס' דא דבורא. וברוח סיו דא רוחא. דא בלא דא לא אויל. ואחליל דא ברא ונסיק מניסו כמה חילין למחיין ומשריין למשריין. וכלס בזמנא חדא. סא חיי כזי בעא קב"ה למכרי עלמין אסיק חד נסודא סמימאס. מן הסוד נסודא נפקין וסרין כל אינון נסודין דלתנגליין. וכן הסוד נסודא נפקין ואחפססו ואחפססו סלר נסודין. ואיכו עלמא עללס. מן אחפסס ססוד נסודא עללס ועביד אומנא נסודא דלא נסוד. ועביד עלמא סתאס. ובנין דלית נסודא דלא נסוד בני לאתקשרא לעילא ובעי לאתקשרא לתחא. ובקסורא דלתחא אלתקשר לאתנסרסא בקסורא דלעילא. וסאי נסודא דלא נסוד אסיק כל

לישראל. כמס"כ (ה) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות :

א"ר שמעון אלעזר בני כל אתון הענינים תמצא בסוד שלשים ושתים נתיבות אשר בהשם הקדוש. ועד שהסופתים האלה לא יתעוררו בעולם. לא ישתלם הסוד של השם הקדוש ולא תתעורר האהבה. כמס"כ (ג) השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השרה. בצבאות. זה סלך [המשיח] שנקרא צבאות. או באילות השרה. אלו שאר חילית ומחנות שלמסה. אס תעירו ואס תעוררו את האהבה. זו ימינו של הקב"ה שנקראת אהבה. עד שתחפץ. זו השיכבת לעפר ויהא רצון המלך ביה. אשוי לזה שיוכה להיות ברור ההוא. וכאי הוא בעולם הזה חכאי הוא בעולם הבא :

(ג) לא תורע כרמך כללס וגו'. א"ר יהודה מוה דכתיב (ד) נס את זה לעומת זה עשה האללים. אלא כרמיון הרקיע עשה הקב"ה בארץ. והכל מרמז למה שלמעלה. שכאשר היה רואה ר' אבא עץ אחד שמפרייו נעשה עוף שפרח ממנו היה בוכה. ואמר שאם היו האנשים יודעים על מה מרמזים. היו מקרעים בנדיהם עד שזכרם על שנשכחה הזכמה מהם. כל שכן בשאר מה שעשה הקב"ה בארץ. כמו שאמר ר' יוסי שאותן העצים שנראה מהם חכמה. כמו הרוב דקל פסתרקא וכדומה להם. כלס בשורש אחד נשרשים. כל העצים שצושים פירות. מלבד תפוחים. מסוד אחד שחלשלו. אלא שנתיות עושים הפרש ביניהם. כל עצים שאין עושים פירות והם גדולים. מלבד ערבי נחל שיש להם סוד מיוחד כרמיון שלמעלה. מן יניקה אחת וינקים. וכל בלן העצים שהם קטנים. מלבד האווב. סאס אחת נולדו. וכן עשבי הארץ שנתמנו עליהם שרים תקיפים בשמים. כל עשב ועשב יש לו סוד בלבדו כרמיון שלמעלה. ולפיכך כתוב (ה) שדך לא תורע כללס. וכתוב לא תורע כרמך כללס. כי כל אחד ואחד נכנס בלבדו ויוצא בלבדו. וס"כ (ו) הידעת חקות שמים אם תסיס משפרו בארץ. וכתוב (ז) לכלס בשם יקרא וגו' :

(ח) רבי ינחק פתח ואמר. מה רבו מעשיך ד' כלס בנחמה עשית מלכא ארץ קנינך. מסרז זה נתבאר בכמה מקומות. אלא מי יכול למנות מעשי הקב"ה. שהרי כמה חיליות ומחנות משונים זה מן זה שאין להם מספר. וכלס בזמן אחד כפטיש הספרץ שמתציא נציצות לכל צד בזמן אחד. כך הקב"ה הוציא כמה מינים ומחנות משונים זה מן זה שאין להם מספר. וכלס בזמן אחד. בוא רואה ברבור וברוח יחד נעשה העולם. שכתוב דבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. דבר ה' זה דבור. וברוח פיו זה רוח. זה בלי זה אין הולך. ונכלל זה בזה ויוצא מהם כמה חיליות לחיליות ומחנות למחנות. והכל בזמן אחד. בוא רואה כאשר רצה הקב"ה לברוא העולם הוציא מאור אחד נסתר. מן המאור ההוא יוצאים ומאירים כל אותן מאורות הנגלים. ומן המאור ההוא יצאו ונתפשטו ונעשו שאר המאורות. והוא עולם העליון. עוד נתפשט מאור העליון ההוא ועשה אומנות המאור שאינו מאור. ועשה עולם התחתון. ולפי שהוא מאור שאינו מאור צריך להתקשר למעלה צריך להתקשר למטה. ועי הקשר שלמטה נתקשר להיות נואר בהקשר שלמעלה. וזה המאור שאינו מאור הוציא ב'

מראה מקומות (א) פינכס ו' (ב) שיר ב' (ג) שעות סו' (ד) ספנת ד' (ה) ויקרא י"ט (ו) אינון ל"ט (ז) יסעי' מ' (ח) וילל קט.

כל חילין ומשריין לוינין סגולין. הסיד מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית וגו'. וכל מאי די בחרעא הכי נמי לעילא. ולית לך מלס זעירא ביהאי עליא דלא תליא במלס אחרא עלאס דאחפסקא עליס לעילא. בנין דא כד אתער האי לתתא אתער הסוד דאחפסקא עליס לעילא. דכלא אחמד דא ברא:

(א) לא תחרש בשור ובחמור יחדו. רבי אבא פתח (ג) אשריכם וורעי על כל מים משלחי רגל שור וסחמור. זכאין אינין ישראל דקב"ה אחרעי בזה מכל שאר עמין וקריב לון לגביס. דכתיב (ג) ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה וגו'. וכתיב (ד) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. ישראל מתדבקין ביה בקב"ה. דכתיב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. וע"ד זכאין אינון קמיס בנין דאינון זרעין על כל מים. מחו על כל מים. דזרעין ללדקס. ומאן דזרע ללדקס כתיב ביה (ה) כי גדול מעל שמים חסדך. מעל שמים על כל מים אינו (יד) ומאן אינו מעל שמים. דא עלמא דאמי [מ]ן ישראל זרעי זרעא על כל מים:

בספרא דרב ייבא סבא סבי אחר. כתיב (ו) בנזרת פירין פתגמא ומחמר קרייטין שאלתא. כל דינין דשאי עלמא וכל נזרין וכל שאלתין כלסו קיימי בזה סיכלא. דתמן ט"ז ססדרין מעינין דינין דעלמא. וססוד סיכלא קרייטין סיכלא זכותא. בנין דכד דינין דיהא מספקין בזכותא דבר נש בקדמיתא. מאי דלאו סבי דברגא דספרא אחרא. דתמן אינון אחר דאקרי חוב"ס. בנין דכל עובדי דססוד אחר דנחש אשט זנוניס לאו אינון אלא למספכא בחובס דבר נש ולאשטין עבדא למאריס. אינון דסיכלא דזכותא אקרון מים מתוקים מים ללוין. ואינון דסיכלא דחובס אקרון מיין מריירין. מי סמריס המאריס. בזהסוד סיכלא דזכותא לא קיימי אלין תלת בני חיי ומוזוי. ולא בזהסוד אחר דחובס. לא במים מתקין וללוין. ולא במים מריירין מלספין. וע"ד ישראל זרעי על כל מים. זרעא קדישא דלולידו על כל מים אינו [מ]ן דא לאו ככו זרעא דילסון אלא לעילא. ועל דא חוקמס מארי מתיתין בני חיי ומוזוי לאו בזכותא תליא מלמא. אלא בזולא קדישא תליא מלמא [י]ן ואחר דא על כל מים אינו. משלחי רגל שור וסחמור. דלא איס לון בזהסוד ספרא בישא כלסו. משרדן מנייטין כל חולקין בישין. ומתדבקין בזהסוד ספרא סבא דכל קדושין עלאין. סור וחמור כד מזדווגן כחדא. תרין פנעין בישין אינון לעלמא. סור ספרא דדינא קשיא אינו. ואחדקפותא דספר קדישא אינו. חמור כד מזדווג בזהסוד דאינו מספרא אחרא תרין פנעין בישין אינון לעלמא. וע"ד שמעון חוקפא דדינא קשיא סוס ביה. וכד מזדווג בליי כחדא לא יכיל עלמא למסכל. ובני"כ לא תחרש בשור ובחמור יחדו. וע"ד סדר יעקב לעשו מלס דא. דכתיב ויהי לי שור וחמור. ואי לא דמאריך נרמיס דחילו סגיא נפל ביה בעשו:

כל החילות והאחנות של הרבה מינים. וש"כ טה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית וגו'. וכל מה אשר בארץ יש כמו כן למעלה. ואין לך דבר קטון בעולם הזה שאינו תולה בכח אחר עליון שנפקד עליו למעלה. לפיכך כשנתעורר דבר זה למטה נתעורר אותו הכח שנפקד עליו למעלה. שהכל נאחו זה בזה:

(א) לא תחרש בשור ובחמור יחדו. רבי אבא פתח (ג) אשריכם וורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור. זכאין הם ישראל שהקב"ה בחר בהם מכל שאר העמים והקריבם אליו. שנאמר (ג) ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה וגו'. ונאמר (ד) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. ישראל מדובקים בו בהקב"ה. שנאמר ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. ולכן זכאין הם לפניו לפי שהם וורעים על כל מים. מהו על כל מים. שורעים לצדקה. ומי שורע לצדקה כתוב בו (ה) כי גדול מעל שמים חסדך. מעל שמים על כל מים הוא [יד] ומי הוא מעל שמים. זה עולם הבא [מ]ן ישראל וורעים זרע על כל מים:

בספרו של רב ייבא הוקן כך נאמר. כתוב (ו) בנזרת עירין פתגמא וסמור קרייטין שאלתא. כל הדינים של עולם הזה וכל הנזרות וכל הקושיות כלם בהיכל אחד קיימים. אשר שם ע"כ סנהדרין מעינין בדיני העולם. והיה ההוא נקרא היכל הזכות. לפי שבאשר דנים דין מהפכים תחלה בזכות האנשים. מה שאין כן במדרגות של צד הטומאה. כי שם הוא המקום שנקרא חובה. לפי שכל מעשי מקום ההוא של הנחש אשת זנונים אין הוא אלא להפוך בחוב האנשים ולהלשין עבר לרבותו. אלו שבהיכל הזכות נקראים מים מתוקים מים צלולים. ואלו שבהיכל חובה נקראים מים מרים. מי המרים המאריים. בהיכל זכות ההוא אין קיימים שלש אלה בנים חיים ומוזונו. ולא במקום ההוא של חובה. לא במים מתוקים וצלולים. ולא במי המרים המאריים. ולכן ישראל וורעים על כל מים. ורע קדוש שמוילדים על כל מים הוא [מ]ן שהרי כל יכון זרע שלהם אלא למעלה. ועל זה דרשו חכמי המשנה בנים חיים ומוזונו לא בזכות תולה הרבה. אלא במול הקדוש תולה הרבה [י]ן ומקום הזה על כל מים הוא. משלחי רגל השור והחמור. שאין להם בצד הרע ההוא כלום. משלחים מהם כל חלקים הרעים. ומתדבקין בצד הטוב ההוא של כל קדושים העליונים. שור וחמור כאשר מדרונים יחד שני פנעים רעים הם לעולם. שור צד של דין הקשה הוא. והוא נדבק בצד הקדושה. חמור הוא מצד הטומאה וכאשר נזדווג עם השור שני פנעים רעים הם לעולם. ולכן שמעון חוקפא של דין הקשה היה בו. וכאשר נזדווג עם דיו ביחד לא יכל העולם לסבול. ולפיכך לא תחרש בשור ובחמור יחדו. וע"כ שלח יעקב לעשו ענין זה. שנאמר ויהי לי שור וחמור. ואם לא היה משפיל עצמו היה פחד גדול נפל על עשו:

רבי

מראה מקומות (א) שמות ה' (ב) ישי' (ג) דברים י"ד (ד) שם (ה) תניס קית (ו) דניאל ד'

זיו הזהר

[יד] שמים תמארת. על שמים חסד. מעל שמים בינה: [טו] עולם חבינה נקרא בשם עולם הבא: [טז] יש מפרשים בזה עולם חבינה. ויש מפרשים בזה מרת חסד: [יז] יש מפרשים שמואל היינו בינה. ונקראת על כל מים כיון שהיא מסעל לספירת חסד. ויש מפרשים שמואל היינו יסוד. ונקרא על כל מים כיון שהוא על נצח והוד. ונתבאר חסד בענין ערבי נהל והסבין יבין:

רבי

(א) רבי יוסי פתח אשריכם וזרעני על כל מיס משלחי רגל השור והחמור. הם שני בתרים של צד שמאל שנאחזים בהם עמים עכורים. ונקראים שור חמור. והו שכתוב ויהי לי שור וחמור. לפי שלבן חכם היה בכשפים ובאותן כתרים תחתונים. ובבתם בקש להאבד ליעקב. כמו שנאמר ארמי אובר אבי. וזה נתבאר. וכאשר ישראל זכאים הם משלחים להם ואין יכולים לשלום עליהם. וש"כ משלחי רגל השור והחמור. שאין שולפים בהם. א"ר אבא כאשר מודוונים יחד אין בני העולם יכולים לעמוד בפניהם. וע"כ כתוב לא תחרש בשור ובחמור יחדו. יחדו דוקא. ולמדנו שאין לאדם ליתן מקום למינים הריעים. שהרי ע"י מעשי האנשים נתעורר למעלה מה שלא נצרך. וכאשר הם מודוונים יחד אין ביכולת לעמוד בפניהם. מכין שני הצדדים שלהם יוצא הקליפה שנקראת כלב. וזו חצוף מכלם. וש"כ ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו:

(ב) רבי אלעזר אמר כתוב ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו. ואם בשביל זה גרם אדם מיתה בעולם. מי שמראה פעולה אחרת שלא נצרך על אחת כמה וכמה. שור וחמור יוכיחו. מצד זה נקרא שור. ומצד אחר נקרא חמור. ולכך כתוב לא תחרש בשור ובחמור יחדו. אל תעשה מהם עריכו ביהר. לפי שע"י זה יתעורר צד המומאה שיתחברו יחדו להרע לעולם. ומי שמפרידים מרבה שלום בעולם. כמו כן לא תלבש שעמנו צמר ופשתים יחדו. מי שמפרידים באופן ההוא כמו שאמרו שלא יהיה נמצא שוע מווי ונוח ביהר. זה האיש מרבה שלום עליו ועל כל העולם. קרבן קין היה פשתים. וקרבנו של הבל היה צמר. אין זה כזה ולא זה כזה. סוד הדבר קין כלאים היה. עריכו שאינו נצרך. כח צד המומאה שאינו מן המין של אדם וחוה [יח] וקרבנו מן צד ההוא היה מביא. הבל היה ממין אחד של אדם וחוה. ובמעיה של חוה נתחברו שני צדדים האלה. ולפי שנתחברו יחד לא באה מהם תועלת לעולם ונאכזר. ועד יום הזה צד שלהם קיים. ומי שמראה עצמו בפעולת חבור הזה. נתעוררים עליו אותן הצדדים ביהר ויכול להנזק. ושורה עליו רוח אחר שאינו נצרך. וישראל צדיקים לעורר עליהם רוח קדוש להיות קדושים. להמצא בשלום בעולם הוה ובעולם הבא:

(ג) כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. אמר רבי שמעון מי עליהם עלילות דברים על אשתו הראשונה ומוציא עליה שם רע. כאילו הוציא למעלה. שנאמר כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. חתם [יג] וזה מתאים עם מה שא"ר חייא א"ר יוסי. בתולה ירשת שבע ברכות שמתברכת בשבע. לפי שבתולת ישראל ירשת שבע ברכות [כ] ולכן נקראת בת שבע. ואשה אחרת שאינה בתולה אינו הן ברכותיה. ברכת בעו ורות. ככתוב (ד) ויאמרו כל העם אשר בשער וזקנים עדים יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך ברחל וכלאה וגו'. שבוראי רק בתולה בשבע ברכות מתברכת [כא] אבל אשה אחרת אינה בסוד הזה:

ולא

(א) רבי יוסי פתח אשריכם וזרעני על כל מיס משלחי רגל השור והחמור. אינו תרי כחרי שמאלה לחידן זהו עמין עכורים. דאקרון שור וחמור. וסיינו דכתיב ויסי לי שור וחמור. בנין דלכך הכים סוס דחמין ובאינון כתרין תתאין. ובאינון בעל לאובדא ליעקב. כחם דכתיב ארמי אובר אבי. והא חמור. וכד ישראל זכאין משלחי לכו ולא יכלי לשלטה עליהו. סס"ד משלחי רגל השור והחמור. דלא שלמי זהו. א"ר אבא כד מודוויני כחדא לא יכלין בני עלמא למיקס כדו. וע"ד כתיב לא תחרש בשור ובחמור יחדו. יחדו דייקא. ומינין לא יסיב איניס דוכתא לוינין בישין. דלא בעובדא דבני נשא אחרת מאי דלא אלסריך. וכד מודוויני כחדא לא יכלין למיקס כדו. מנין שאלא דלסון נפיק הסוא דאקרי כלב. וזה מניסא מחלסו. סס"ד ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו:

(ב) רבי אלעזר אמר כתיב ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו. ומס על דא גרים מיסא בעלמא. מאן דאחוי עובדא אחרת דלא אלסריך על אחת כמה וכמה. שור וחמור לוכתן. מסכרא דא אקרי שור. ומסכרא דא אקרי חמור. וע"ד כתיב לא תחרש בשור ובחמור יחדו. לא תעביד ערבויות כחדא. בנין דאחרת לאתחברא סכרא אחרת כחדא לאבאלא עלמא. ומאן דפריס לון אסגי שלמא בעלמא. אף הכי לא תלבש שעמנו למר ופשתים יחדו. מאן דפריס לון בססוא גוונא כמה דאמרו דלא אשתכח שוע סווי וזנו כחדא. סאי בר נש אסגי שלמא עליס ועל כל עלמא. קרבנא דקין הוה פשתים. וקרבנא דסבל הוה צמר. לאו דא כדא ולאו דא כדא. רוא דמלס קין כלאים סוס. ערבויות דלא אלסריך. סכרא אחרת דלא יוסס דחוס ודאס [יח] וקורבניס מסכוא סכרא קא אחיא. סכל מוניה חדא דאדס ומוס. ובמעסא דחוס אחרתו אלין תרין סכרין. ובנין דאחרתו כחדא לא אחיא מנייסו תועלתא לעלמא ואסתכידו. ועד יומא דין סכרא דילסון קיימא. ומאן דאחוי גרמיס בעובדא דחבורא דא. אחרתו עליס אינון סכרין כחדא ויכול לאתחיקא. ושאריו עליו רוחא אחרת דלא אלסריך. וישראל בעלן לאתפרא עליהו רוחא קדישא למיני קדישין. לאשתכחא בשלמא בעלמא דין ובעלמא דחיי:

(ג) כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. אמר רבי שמעון סאי מאן דאוי תסקופי מלין על אנתתיס קדמיתא ואסיק עליה שוס ביש. כמה דאסיק לטיילא. דכתיב כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. סתם [יג] ואולא סא כי סא דא"ר חייא א"ר יוסי. בתולת ירתא שבע ברכות לאתברכא בשבע. בנין דבחול"ת ישראל ירתא שבע ברכאן [כ] וע"ד אקרי בת שבע. ולאנתתא אחרת מאן ברכאן דילס. ברכתא דבעו ורות. כד"ר (ד) ויאמרו כל העם אשר בשער וזקנים עדים יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך ברחל וכלאה וגו'. דודאי בחולס בשבע ברכאן אחרתא [כא] ולא אחרתא אחרת ברוח דא:

ולא

מראה מסומות (א) בשלם סד : (ב) קדושים סו : (ג) ואחמין סו : (ד) רות ד

זיו הוזר

[יח] אלא מן עריכו וזחמא תחש : [יג] סתם בתולה ישראל יורש בתרי אמרי. כמשמעו למטה. ועל השכינה למעלה : [כ] סר לשי השכינה וסרת הסבלות יורשת ד' ברכות של ד' ספירות מן בינה עד מלכות : [כא] כאבן עזר לא נפסק בן :

בישראל. וכל שכן בגלות. להגן עליהם תמיד סכר הצדדים ומכל שאר העמים שלא יעשו כלה לישראל. שלמדנו אין ביכולת שונאי ישראל להרע להם. עד שישראל מחלישים כח השכינה מפני השדים המסונים של שאר העמים. או יכזיבו שונאי ישראל להרע להם. ויפושלים עליהם. וגזורים עליהם כמה גזרות רעות. וכאשר ישראל חוזרים בתשובה אליה היא משברת הכח והתוקף של כל אותן השדים המסונים. ומשברת הכח והתוקף של שונאי ישראל. ונפרע להם על הכל. ולכן והיה מחנין קדוש. שצריך האיש לבחלי יסמא בהטאיו לעבור על דברי התורה. שאם עושה כך מסמאיו אותו. כמו שנאמר (ה) ונטמאתם בם. בלי א'. ולמדנו רמ"ה אברים בנף. וכלם נטמאים כאשר יסמא האיש. כלומר כשיבקש ברצונו להטמא. וע"כ והיה מחנין קדוש. מהו מחנין. אלו הם אברי הגוף. ולא יראה כך ערות דבר. מהו ערות דבר. ערוה שנוגעת לאותו דבר (כס) רמז כמו שביארנו בהכתוב ערות אשת אביך לא תגלה. מה המעם. מפני כי ערות אביך הוא [כו] וכן כאן מפני זה ושם מאחריו ראי. למדנו שבשכיל ג' דברים מתעבבים ישראל בגלות. על שעושים בוין להשכינה בגלות [כו] ועל שמחזירים פניהם מן השכינה. ועל שמטמאים עצמם לפני השכינה. וכלם ביארנו במשניות שלנו:

(ג) פתח רבי יוסף ואמר. כי א' אלהי מתהלך בקרב מחנין וגו'. מתהלך. מהלך היה צריך לומר. אלא כמו שנאמר מתהלך בנן לרוח היום. וזה הוא העץ שאכל ממנו אדם הראשון. מתהלך בחינת נקבה [כח] מהלך בחי' זכר. וזה הוא מהלך לפני ישראל כאשר הלכנו במדבר. שנאמר וה' הולך לפנינו יומם וגו'. והוא המתהלך לפני האדם כשהולך בדרך. שכתוב (ז) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. וזה הוא המתהלך לפני האדם בשעה שהוא זכאי. ולמה. להצילך ולתת אייביך לפניך. שניצל האיש בדרך ואף ישלום בו אחר. ולפיכך צריך האיש להסמא סמטאיו ולסמא עצמו. מה זו הסמא. שנאמר והיה מחנין קדוש. מהו קדוש. קדושים היה צריך לומר. אלא מהלך קדוש אלו אברי הגוף. שהגוף מתחבר ומתחלק בהם. ולפיכך והיה מחנין קדוש. ולא יראה כך ערות דבר. איוו ערות דבר. זה דבר ערוה. שזה הוא ענין שהקב"ה מסמא יותר מהכל. וכיון שאמר ולא יראה כך ערוה למה אמר דבר. אלא אלו רשעי עולם שמתעבבים ומטמאים עצמם בהדיבורים שלהם שמתאיימים מפניהם. וזה הוא ערות דבר. וכל כך למה. לפי שהוא הולך לפניך. ואם אתה עושה כן. מיד ושם מאחריו. שלא ילך עמך וישוב מאחריו:

(ד) לא תהיה קדשה מבנות ישראל וגו'. רבי חייא פתח. ועמך כלם לדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. וכאים הם ישראל העוסקים בתורה ויודעים דרכי התורה. שבעבורה יזכו לעולם הבא. בוא וראה כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא. מפני מה מפני

בישראל. וכל שכן בגלות. לאנגא עליהם תדירא מכל ספרין ויכל שאר עמין דלא יסיון לסו לישראל. דתניא לא יכלי שגאיון דישאל לאבאשא לסו. עד דישאל מחליטין חילא דשכינתא מקמי דרביי. ודא דשאר עמין. כדון יכלין לסון שגאיון דישאל. ושלמין עליהו וגזרין עליהו כמה גזרין בישינ. וכד אינון מייבין לקבלס היא מחברת חילא ומקפא דכל אינון מחנן דרביין. ומכרס חילא ומקפא דשגאיון דישאל. ומתפרעו לסו מכלא. וע"ד וסיס מחנין קדוש. דכעי ב"כ דלא יסתאב במחוי ויעבר על פתגמי ארישא. דאי עבד סכי מסאבין לים. כמה דכתיב (א) ונטמאתם בם. בלא א'. ומתא רמ"ה שייסין בנפא. וכלהו אסתאבין כד איסו אסתאב. כלומר כד כעי לאסתאבא. וע"ד וסיס מחנין קדוש. מסו מחנין. אלון אינון שייס נופא. ולא יראה כך ערות דבר. מהו ערות דבר. ערייתא דהאי דב"ר (כס) רמז כמה דאוקימנא דכתיב ערות אשת אביך לא תגלה. מאי עממא. בניו כי ערות אביך הוא [כו] דאי סכי וסב מאחריו דאי. מתא על ג' חלק מתעבבין ישראל בגלות. על דעבדין קלנא בשכינתא בגלות [כו] ועל דמסדרי אנפיהו מן שכינתא. ועל דמסאבו גרמייסו קמי שכינתא. וכלא אוקימנא במתניתא דילן:

(ג) פתח רבי יוסף ואמר. כי א' אלהי מתהלך בקרב מחנין וגו'. מהלך. מהלך מבני לים. אלא כמה מביס מהלך בנן לרוח היום. וזה הוא חילא דאכל מיס אדם הראשון. מהלך. נוקבא [כח] מהלך דבר. וזה הוא חילא קמיס דישאל כד סו אולי במדברא. דכתיב וסי הולך לפנינו יומם וגו'. וזה הוא חילא קמיס דבר נס כד חילא באורחא. דכתיב (ז) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. וזה הוא חילא קמיס דב"ר כשעתא דאיוס זכי. ולמה. להילך ולתת אייביך לפניך. לאשמוזא בר נס באורחא ולא יסלום ביה אחרא. ובג"כ לבני לים לב"ר לאסתמא מחוי וליכאס לגרמים. מאי דכיו דא. דכתיב וסיס מחנין קדוש. מסו קדוש. קדושים מבני לים. אלא מחנין קדוש אלון שייס נופא. דנופא אסתאב ואסתאב בכו. ובג"כ וסיס מחנין קדוש. ולא יראה כך ערות דבר. מאי ערות דבר. דא מתא דעריין. דדא הוא מלס דקב"ה מאיס ימיר מכלא. וכיון דאמר ולא יראה כך ע"ת אמאי דבר. אלא אלון אלון חייבי עממא דנפלי ימסאבי גרמייסו במלון דלחון דנפקי ממומייסו. וסאי איסו ערות דב"ר. וכל כך למה. בנין דאיוס חילא קמך. ואי אס עבד כדן. מיד וסב מאחריו. דלא יויל בסדך ויפסו מאחריו:

(ד) לא תהיה קדשה מבנות ישראל וגו'. רבי חייא פתח. ועמך כלם לדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. זכאין אינון ישראל דמסמלי באורייתא וידעין אורתי דאורייתא. דבניס יזכו לעמא דאמי. מאי חיי כל ישראל אים לון מולקא לעמא דאמי. מאי עממא. בנין

מראה מקומות (א) ויקרא יא ב נח פו. (ג) תלים פ"ט ד נח נט:

זיו הוהר

(כס) ע"י דבר ערוה של גזות גורם פגם ביותר במדת המלכות עלמא דנוקבא שנקראת דבר על שהיא מקור כח הדבור: [כס] פ"י שח הפגם שגורם במדת המלכות הוא בויון גם לאביר. פ"י לעלמא דרבורא: [כו] במקדש מלך מפרש דעבדין קלנא בשכינתא. חיינו שמדברים שיהא חולין בכית הכנסת. דמסדרי פנייתו מן שכינתא. חיינו הפוסק באמצע לסוד התורה או באמצע תפילה לקטוק כצדדי עצמו. ועל דמסאבי גרמייסו קמי שכינתא. אפשר דחיינו בחוצות ש"ל או כביאות של בוין שלא בדרך צניעות: [כס] חיינו אור פרת המלכות והשכינה הקדושה. ודורש מתהלך כמו מתלכת:

בגין דנפריין ברית דעלמא אלקיים עליה. כדא
(א) אס לא בריתא יומם ולילא חקות שמים וארץ לא
שמתי. וע"כ ישראל דנפרי ברית וקבילו ליה אס
לון חולקא בעלמא דאמי. ולא עוד אלא דבגין כך
אקרון דליקים. מכאן אוליפנא כל מאן דנפרי להאי ברית
דעלמא אלקיים עליה אקרי דליק. מנא לן. מיוסף
דבגין דנפרי ליה לברית דעלמא וזה דאקרי דליק.
וע"ד ועמך כלס דליקים לעולם יירשו ארץ. (ב) ואל
חוי בזמנא דקב"ה אשנא ביה בעלמא למידן ימים ואשנא
חייבין בעלמא. מאי כתיב ועלך את השמים ולא יהיה
מסר והאדמה לא תמן את יבולס. וכדון ואבדתם מסרה.
דא בגין חובין דבני נשא שמיא ורעא אשתלדו. ולא
כגין ניוסיוסון כדקא יאות. ואל חוי אינון דלא נפריין
להאי קיימא דקודשא גרמין פרישו בין ישראל לאביון
דכשמיא. בגין דהאי אינון כמאן דסגיד לאלהא אחרא.
דמסקר כהאי את קיימא קדישא. ועל דא כתיב וסרסם
ועבדתם אלהים אחרים והשתחוויתם להם וגו'. ועלך את
השמים ולא יהיה מסר. וכאשר הברית הקדוש נשמר
בעולם כראוי. אז נתן הקב"ה ברכות למעלה להשפיע
בעולם. כמשי"כ (ג) נשם נדבות תניף אלהים נחלתך
וגלאה אתה כוננת. נשם נדבות. זה נשם הרצון כאשר
הקב"ה רוצה בכנסת ישראל. ומבקש להשפיע לה ברכות.
או נחלתך וגלאה אתה כוננת. נחלתך. אלו ישראל שהם
נחלתו של הקב"ה. כמשי"כ יעקב חבל נחלתו. וגלאה.
ו השכינה שהיא נלאה בארץ אחרת. שהיא צמאה
לשמות. ואז היא נלאה. וכאשר אותו נשם הרצון
ניתן. אז אתה כוננת. ועל כן שמים וארץ וכל חיליהם
כלם מתקיימים על ברית הזה. שכתוב (ד) אס לא ברית
יומם ולילא חקות שמים וארץ לא שמתי. ולפיכך נצרך
להוזהר בזה. וכבר נתבאר. (ה) ובוא וראה כתוב (ו) גזול
אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית.
אביו. זה הקב"ה. אמו. זו השכינה הקדושה. מה גזול.
כמשי"כ (ז) גזול העני בבתיכם. ופי' הוא. זה החומר
אשה אחרת שאינה בת זוגו. שם למדנו כל הנהגה מן
העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקב"ה וכנסת
ישראל. שכתוב גזול אביו ואמו וגו'. כל הנהגה מן
העולם הזה. ליינו כלל. זו היא אשה. מי שמתדבק
באשה אחרת ליהנות ממנה. ואע"ג שהיא פנויה. והוא
נהנה ממנה בלא ברכה. כאילו גזול להקב"ה וכנסת
ישראל. מה השמים. לפי שהיווין שלהם בשבע ברכות
הוא. ומה על פנויה כך. מי שמתדבק באשה אחרת
העומדת דרמיון שלמעלה בזוג של שבע ברכות. על
אחת כמה וכמה. חבר הוא לאיש משחית. זה יריבעם.
כמו שביארו. ואומר אין פשע. שאומר הרי פנויה היא
ולמה אסורה. ולפיכך גזול אביו ואמו הוא. ולא עוד
אלא שחבר הוא לאיש משחית. מי הוא איש משחית.
זה שפונס הצורה והתקון שלמעלה. כל שכן מי שחומר
אשת חברו ומתדבק בה. שזה פוגם יותר. ובשביל זה
נפגם הוא לעולם ונקרא איש משחית. שפגם למעלה
ונפגם למטה שפגם את נפשו. בכתוב (ח) משחית נפשו
הוא יעשנה:

(ט) ויצא מביטו והלכה והיתה לאיש אחר ושנאה
האיש האחרון וגו'. לא יוכל בעלה הראשון
אשר שלחה לשוב לקחתה וגו'. אמר רב ייבא הוקן
עכשו
מראה מקומות (א) ימי' (ב) וישב קפט: (ג) תלים ס"ח (ד) ימי' (ה) תוריע מד: (ו) משלי כ"ח (ז) ימי' (ח) משלי כ"ב
הוא יעשנה:

(פ) ויצא מביטו והלכה והיתה לאיש אחר ושנאה
האיש האחרון וגו'. לא יוכל בעלה הראשון
אשר שלחה לשוב לקחתה וגו'. אמר רב ייבא הוקן
עכשתא

מראה מקומות (א) ימי' (ב) וישב קפט: (ג) תלים ס"ח (ד) ימי' (ה) תוריע מד: (ו) משלי כ"ח (ז) ימי' (ח) משלי כ"ב

השחא אית לנלאה אורחין סמיחין דמארי עלמא. דלא ידעין דכו בני נשא. וכלהו אולין באורח קשוס. כד"א (א) כי ישרים דרכי ה' וגו'. ובני נשא לא ידעין ולא משגיחין כמה אינון עלאין עובדין דקב"ה. וכמה משגיחין אינון. וכלהו באורח קשוס דלא ספאן לימינא ושמאלא: הכי דמתגלגלין דקא. התמרכו במרוכין מהסכו עלמא. ולית לון בת זוג. בת זוג דקא מזדווגין כהאי עלמא. מאו אינון סני נשין דקא מזדווגין כהדיהו כהאי עלמא. דלא לכלהו בני נשא אית לון בת זוג. וזו בר מארי. חמו השחא כמה אינון רבדיין ועלאין גבירין דקב"ה. תנין מאן דמתרך אחמיה קדמיה מדבחה אחיה עלוי דמטין. מדבחה אחיה. אלא הא אחינא דכל נשין דעלמא בדיוקנא דהאי מוצה קיימין. ועד אינון ירתאן שבע ברכאן דכלסו מכנסת ישראל אינון. ואי אינון מתרך לה אהדר בנינא דמדבחה עלאה לגרעונא [כפ] מאי עמחא. בנין דמתחברין תרוכין כהדי סדרי [ג] ורוא דא דכתיב וילאס מצינו והלכה והיתה לאיס אחר. מחשבת דלחר וסלס וסיתס לאיס לא ידענא לית השחא דמריך לס. ומחו אחר. אלא כחם דלחמר. אחר חק. אחר כתיב. ואחר קריין לית. דכתיב (ב) ומעפר אחר ילמחו [לא] תרוכין מתחברין כחדא. תרוכין דססוא עלמא ותרוכין דהאי עלמא. ומאי דסוס סאי אחמא בדיוקנא עלאה אשתבדא לדיקנא תתאה [גכ] קריין לית אחר וקריין לית אחרון. אחרון מכלל. דכתיב (ג) ואחרון על עפר יקום. סכא כתיב וסנאה האיס האחרון או כי ימות האיס האחרון. האחרון סכני מצעי לית. ואי יחמא דלא תזדווג בתר דא. לאו סכי. וכי לבעלה דא תזדווג ולא לאחרא. מחו האחרון. אלא דא איסו סאי אחר דקחמא [גכ] אינון אחר ואיסו אחרון. השחא אבנא מתגלגל בקוספיתא [גד] אחר. אחיה אקרי סכי. הא כל בנינא נפל ואסתדר לעפרא. ואינון סוא מאי דסוס ולא אחרא [גה] ואמאי קריין לית אחר. אוק סכי אמאי אקרי אחרון. וכי אחרון איסו [גו] וסא אי ימיסר יאות. ואי לא. יבדל ויתגלגל ויתנפס כמלקדמין. ואמאי אקרי אחרון. אבא סא חוי כתיב וירא אלסיהם את כל אשר עשה והנה טוב מאד. מהו טוב מאד. תנין טוב דא מלאך דפיס. מאד דא מלאך סמוס. ולכלל קב"ה אומין תקוין. ומא חוי כתיב וכסר יולא מעדן להסקות את הני. כסר דא לא שכיך לעלמין מלאשא ולמסני ולמעבד פירין. ואל אחר אסתמס ולית לית פואובחא לעלמין. לא אפיס ולא עביד פירין. דלמלי עביד פירין יספסס לכל עלמא [גח] ובניכ בר נש דגרים להסיו ספר דפיס בעלמא אקרי רע [גט] ולא חמי אפי סנינחא לעלמין. דכתיב לא יגידך רע. ואי איסו

מראה מקומות (א) פוסע יד (ב) אינו (ג) א' ע' י"ט

עכשו יש צללות ררכים נסתרים של רבון העולם. שאין האנשים יודעים אותם. וכלם הולכים בדרך האמת. כמש"כ (א) כי ישרים דרכי ה' וגו'. והאנשים אין יודעים ואין משגיחים כמה הם עלינו מעשיו של הקב"ה. וכמה הם נפלאים. וכלם בדרך האמת שאין נוטים לימין ולשמאל: אלו החחרים בגלגל לעולם הזה והם נתגרשו בנירושין מעולם ההוא. ואין להם מתולדה בת זוג. ומזדווגים בעולם הזה עם בת זוג. מי הן אותן הנשים שזדווגות עמם בעולם הזה. שהרי לכל האנשים יש להם בת זוג מתולדה מלבד זה הבא בגלגל. ראו עתה כמה הן גדולות ונפלאות נכורותיו של הקב"ה. למדנו מי שמגרש אשתו הראשונה מובח כוריר עליו דמעות. מפני מה מובח. אלא הרי אמרתי שכל הנשים שבעולם בצורת מובח הזה קיימות ולכך הן יורשות שבע ברכות שכלן מן השכינה הן ואם הוא מגרשה גורם פגם בכנין מובח העליין [כט] מפני מה. לפי שעי' זה יתחברו שני מיני נירושין להיות יחד [ל] וזה הסוד שנאמר ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר. במשמע שאמר והלכה והיתה לאיש האם אין מובן שאין זה אותו שנירשה. ולמה נכתב אחר. אלא כמו שאמרתי. אחר למדנו. אחר בתוב. ואחר קוראים לו שכתוב (ב) ומעפר אחר יצמחו [לא] שני מיני נירושין מתחברים יחד. נירושין של עולם ההוא ונירושין של עולם הזה. ומה שהיתה אשה זו בצורה עלינה נשפלה לעולם תחתונה [לג] קוראים לו אחר וקוראים לו אחרון. אחרון מניין. שכתוב (ג) ואחרון על עפר יקום. כאן כתוב ושנאה האיש האחרון או כי ימות האיש האחרון. האחרון השני היה צריך לומר. ואפשר תאמר שלא תנשא לאיש אחר. וזה לא בן. האם רק לבצל הזה תנשא ואחריו לא תנשא לאחר. א"כ מהו האחרון. אלא זה הוא אותו אחר שאמרנו [לג] הוא אחר והוא אחרון. עכשו האבן מתגלגלת בכף הקלע [לד] אחר. מפני מה נקרא כך. הרי כל הבנין נפל וחור לעפר. והוא הלא הוא זה שהיה ולא אחר [לה] ומפני מה קוראים לו אחר. כמו בן למה נקרא אחרון. וכי אחרון הוא [לו] וחלא אם יתחקן הרי טוב. ואם לא. יחזור ויתגלגל וינפש במקדש. ולמה נקרא אחרון. אבא בוא וראה בתוב וירא אליהם את כל אשר עשה והנה טוב מאד. מהו טוב מאד. למדנו טוב זה מלאך הטוב. מאד זה מלאך הסות. ולכל הכין הקב"ה תקין. ובוא וראה כתוב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. נהר זה אינו שוקט לעולם מלהפנות ולהרבות ולעשות פירות [לז] ואל אחר נסתרים ואין לו תאוה לעולם. אינו מפרה ואינו עושה פירות. שאלמלי יעשה פירות היה נחקק כל העולם [לח] ולפיכך זה האיש הגורם לצד ההוא שיתרבה בעולם נקרא רע [לט] ואינו רואה פני השכינה לעולם. שכתוב לא יגידך רע. וזה הוא

זיו הוחר

(נס) זו סרת חמלכות: (לו) ב' מיני נירושין הם בי זה האיש שלא תוליד עוד בנים ולא חשיג ויוג אחר בנקל אלא שכא ליזא אשה נרושה מוכה שזה האיש הוא לגלגל בשמה שנתגרשה מעולם העליין על שלא היתה נרע ויצא משם בנפו בלי חזרונות נשבת נקבה לבא בגלגל לחקן הסוא. וכשזדווג עם גרושה חיינו שני מיני נירושין: (לא) זה רמו על הבא בגלגל פעם אחר: (לב) שפתחלה היתה בשבט בעלמא דרכורא. וספני שלא היתה נרע נשפלה נשמתו לעלמא דנוקבא: (לג) שנשואיה לאיש הבא בגלגל פעם אחר: (לד) זה קשל על שרש דבריו לקלוע למספרה לחבין פעם הרבר: (לה) קשיחו שחלא הנשמת היא מה שהיתה ואינה אחרת: (לו) ובי זה נגלגל מאחרון חמא כתוב חן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר: (לז) זה חיסוד: (לח) פי' שנסתתם לענין תוצאת פירות חרשים שאין לו בה להוציא עוד נשמות ממוות חרשות מלבד אותן המובנות לו מששת ימי בראשית: (לט) זה שאינו רוצה להוליד הוא גורם המעטת צלם ורבות דקרושה. ועי' נקשה התרבות כצד חסומא:

אִישׁ בֶּרֶךְ בְּכָסֶה לֹא אֶחָד לֹא עֲבִיד סִירִין וְלֹא אִישׁ עֶבֶר
וְלֹא עֶבֶר לֹא אֶחָד לֹא עֲבִיד סִירִין וְלֹא אִישׁ עֶבֶר
בְּעֵלְמָה. וְכֵן כִּי אֶקְרִי אֶחָד. שְׁמֹה
נָתַן לִי. אִישׁ הוּא וְאֶחָד אֶקְרִי. אֶחָד
וְאֶקְרִי אֶחָד. מִקְדָּמָה וְאֶלֶךְ אֶחָד קִינִן
לִי. אֶלֶךְ אִי מִיֵּינָה אִישׁ אֶקְרִי מִיד אֶחָד.
וְכֵן קִרִי לִי קִבִּים אֶחָד. בְּנִין דִּמְתָּקִין לְמֹסִי
אֶחָד. וְלֹא יִתּוֹב כְּמִלְקָדִים. וְכֵן אֶלְעִירִי
לְמִקְרִי אֶחָד. לְאֶמְלִי אֶתְקִיר מִיֵּינָה הוּא דֹה פְתִיחוֹ
דְּפִתּוֹחַ לְאֶסְדָּרָה כְּמִלְקָדִים. וְכֵן בְּנִינָה יִסְתַּר. מְנָן.
מִצִּית שֶׁנִּי דִּלְקִיר אֶחָד. דְּכִתִּיב בִּיה גְּדוֹל יִסִּי כְבוֹד
הַבִּית הַזֶּה סֶלְמִי מִן הָרָשָׁיוֹן. הֵא מִקְדָּמָה וְאֶלֶךְ אֶחָד
אֶקְרִי. בְּנִין לֹא יִסִּי פְתִיחוֹ דְּפִתּוֹחַ דְּכִי בְּנִינָה יִסְכִּיל וְיִסְדֵּר
כְּמִלְקָדִים. אֶלֶךְ סִי דֹה אֶחָד קִרִין לִי. וְכֵן כִּי
כְּמִי לֹא יוֹכֵל עֵלֶם סֶרְאָשׁן אֶשֶׁר שְׁלַח לְשׁוֹב לְקַחְתָּהּ.
לֹא יוֹכֵל. לֹא יִקְחֶנָּה מִבְּעֵי לִי. מִסּוּ לֹא יוֹכֵל.
אֲלֵא כִּינִן דְּכִי אֶתְקִי אֶתְדִּבְקָה בְּכִסּוֹ דִּלְקִיר אֶחָד. וְנִתְּתָה
לְאֶשְׁתְּכִדָּה בְּדִרְגָּה תִּתְּתָה. לֹא בְּנִי קִבִּים דְּכִי
יִתּוֹב וְיִתּוֹב מִדְּרָגָה דִּלִּים לְמִיכִס אִישׁ וְלֹאֲתִדְבְּקָה בְּכִסּוֹ
דְּרָגָה לְאֵלִי דִּלִּים [מ] וְתֵא חוֹי אִי הֵא אֶתְתָּה לֹא
אֶתְנִיבִית. אֶתְנִיבִית תּוֹנֵה כֻּלָּה נִזְכָּרִין דְּעֵלְמָה. אִי בְּנִי
בְּעֵלֶם יִתּוֹב לְנֶכֶד [מ] אֲבָל אִי אֶתְדִּבְקָה בְּכִסּוֹ
לְאֶחָד. סִי לֹא יוֹכֵל לְשׁוֹב לְדִרְגָּה קְדָמָה דְּכִי
בְּקִדְמִיתָה לְנֶכֶד. לֹא יוֹכֵל וְדִי לְאֶתְתָּה לְסִי
דְּרָגָה לְעֵלְמִין. אֶתְנִיבִית אֶשֶׁר סֶמְעָה. מִינִין דְּסִמְעָה בְּכִיבִים.
אִי סִי אֶתְנִיבִית אִי תִתְּרַחֵק וְתוֹנֵה כֻּלָּה נִזְכָּרִין. אֲלֵא
כִּינִן דְּאֶתְדִּבְקָה לְכִסּוֹ דִּלְקִיר אֶחָד. הֵא קִבִּים עֵלֶם מִלְּקָה
דְּכִסּוֹ סֶרְאָה. וְכֵן קְדָמָה דְּכִי מִסְּרָה אֶתְתָּה
כִּסָּה מִסְּרָה דְּכִי. לֹא יִסִּי אִי בִּיה מִלְּקָה
[דְּאֶשְׁתְּפִתּוֹחַ] לְעֵלְמִין. וְלֹא יִסִּי כֻּלָּה לְכִסּוֹ אֶחָד. וְעִיד
אֶשֶׁר שְׁלַח סִי אֶתְתָּה אִי כִי יִתּוֹב סִי אֶתְתָּה. דִּילְמָה
לְקִדְמָה אֶסְרִי. אֲבָל לְשֹׁר בְּנִי נֶשֶׁא שְׂרִי. דִּילְמָה
תִּתְּתָה אֶחָד כְּמִלְקָדִים. וְאֶתְרִין יִקּוֹם דִּיזְדוּג בְּכִסִּי:
(א) מֵאֵן דְּכִי לִי בְּנִין מִלְּחָמִים קְדָמִיתָה וְאֶתְנִיבִית
סִי לְנִי בְּכִיבִים. סִי אֶתְתָּה יִתּוֹב אֶתְדִּבְקָה בְּכִרְבָּה קִשִּׁי
דְּמִסְכָּה. בְּנִין תִּרִין סֶרְעִין. חֵד. דֹּה תִרִין דֹּה
לִין לְכִי וְהִתְתָּה אִישׁ מִיֵּינָה. וְתוֹ מִלְּחָה דְּאֶשְׁתְּתָּה
בִּיה אֶחָד. סִי יִתְנִיבִית לְמִיכִס בִּיה רֹחַס דִּלִּים וְיִתְתְּתָה
בְּהֵדָה וְיִתְדִבְקָה בִּיה [מ] לֹא דְכִי אֶסְרִי. אֲבָל וְדִי
שְׁתּוֹפֵא בִּישָׁה אִישׁ לְגִרְמִי. רְבִי לְיִסִּי אִישׁ כִּסֵּר אֶתְנִיבִית
הוּא חִידִי וְתִתְּנִיבִית עַל אֶתְתָּה דֹה. כִּי חִידִי
מֵאֵן דְּאֶתְדִּבְקָה בְּכִסִּי. וְהוּא אֶחָד (ב) וְתִתְּתָה לִי אֶתְתָּה
כְּכִי. מֵאֵן דְּאֶתְדִּבְקָה בִּיה בְּכִי אֶתְתָּה חִידִי
אִישׁ לְכִרָה:

כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה וְגו' נָקִי יִהְיֶה לְבִיתוֹ שָׁנָה
אֶחָת וְשָׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקָח. (ג) רְבִי יְהוֹדָה
פָּתַח וְאָמַר (ד) וְיִסֵּב חֻקִּיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וְיִתְפַּלֵּל אֶל
ה'. הֵא אֶתְקִימִים דְּלֹא לְלֵיל בִּינָה אֲלֵא סִמִּיךְ לְכִתּוּלָה. וְלֹא
יִסִּי מִלֵּה מִלֵּין בְּנִינָה לְבִין כִּתּוּלָה. דְּכִתִּיב וְיִסֵּב חֻקִּיהוּ
פָּנָיו

הוּא הָאִישׁ שֶׁצִּירִיךְ לְהִתְנַלֵּל בְּגִלְגּוֹל. שְׁחָרִי הוּא עֶבֶר
וְהִתְדִבְקָה בְּכִסֵּה אֶחָד הוּא אִישׁ עוֹשֶׂה פִּירוֹת וְאִינוּ סִפְרָה
בְּעוֹלָם. וְלִפְיֶיךָ נִקְרָא אִישׁ הוּא אֶחָד. הָשֵׁם שֶׁל אֵל אֶחָד
נָתַן לוֹ. הוּא מִה שְׁחָרִי וְאֶעֱפִיכָה נִקְרָא אֶחָד. אֶחָד
וְנִקְרָא אֶתְרִין. מִן גִּלְגּוֹל הָרָאשׁוֹן וְהִלָּה קוֹרָאִים לוֹ
אֶתְרִין. אִי אִם הוּא פִּעַם הַשְּׁנִית בְּעוֹלָם נִקְרָא מִיד אֶתְרִין.
וְכִי הִקְבִּי קִרְאָתוֹ אֶתְרִין. בְּשִׁבְלִי שִׁיתְתָּקֵן לְהִיּוֹת בֹּהַ
הָעוֹלָם פִּעַם אֶתְרִין. וְאֵל יִחְזוֹר לְהִתְנַלֵּל כְּמִקְדָּם. וְכִי
נִצְרָךְ שִׁקְרָא אֶתְרִין. שְׁאֵלְמִי נִקְרָא שְׁנִי הִיָּה זֶה פְתִיחוֹ
פִּה שִׁחְזוֹר לְהִתְנַלֵּל כְּמִקְדָּם. וְזֶה הִבְנִין יִתְבַּטֵּל. מִינִין.
מִן בֵּית שְׁנִי שְׁנִקְרָא אֶתְרִין. שְׁכִתּוֹב בּוֹ גְּדוֹל יִהְיֶה כְבוֹד
הַבֵּית הַזֶּה אֶתְרִין מִן הָרָאשׁוֹן. שְׁמִיִּרָאשׁוֹן וְהִלָּה נִקְרָא
אֶתְרִין. כִּי שְׁלֹא יִהְיֶה פְתִיחוֹ פִּה שְׁוֶה הִבְנִין יִפּוֹל וְיִחְזוֹר
כְּמִקְדָּם. כְּמוֹ כֵּן כֵּאֵן אֶתְרִין אֶתְרִין קוֹרָאִים לוֹ. וְלִפְיֶיךָ
כְּתוּב לֹא יוֹכֵל בְּעֵלָה הָרָאשׁוֹן אֲשֶׁר שְׁלַח לְשׁוֹב לְקַחְתָּהּ.
לֹא יוֹכֵל. לֹא יִקְחֶנָּה הִיָּה צִירִיךְ לִסְרִי. מִדּוּ לֹא יוֹכֵל.
אֲלֵא כִּינִן שְׁאֵשָׁה וּוֹ נִדְבָקָה בֹּהַ שְׁנִקְרָא אֶתְרִין. וְיִירָדָה
לְהִכְנֵעַ בְּמִדְרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה. לֹא רִצָּה הִקְבִּי שְׁבַעֲלָה
הָרָאשׁוֹן יִחְזוֹר וְיִירָד מִסְּדִרְגָּתוֹ לְתֵת זֶרַע וְלְהִתְדִבְקָה בְּמִדְרָגָה
הַהִיא שְׁאִינָה שְׁלֹו [מ] וְכִינִן וְרָאָה אִם אִשָּׁה וּוֹ לֹא
נִישָׂא. אֶתְנִיבִית תּוֹנֵה כֻּלָּה נִזְכָּרִין שְׁבַעֲלָה. אִם יִרְצָה
בְּעֵלָה מוֹתֵר לוֹ לְשׁוֹב אֵלֶיהָ [מ] אֲבָל אִם נִדְבָקָה בְּנִשְׁוִין
לְאֶחָד. אִי לֹא יוֹכֵל בְּעֵלָה לְשׁוֹב אֵלֶיהָ לְהִיּוֹת עִמָּה בְּמִדְרָגָה
הָרָאשׁוֹנָה שְׁחָרִי עִמָּה בְּתַחֲלָה. לֹא יוֹכֵל בּוֹדָאִי חֲזוֹר לְמִדְרָגָה
הַהִיא לְעוֹלָם. אֶתְרִי אֲשֶׁר הִסְמָה. לְמִדְרָגָה שְׁהוֹמָה בְּכִיבִים.
אֲבָל אִיכָּא אֶתְנִיבִית אִם תִּתְּרַחֵק תּוֹנֵה בְּכִי נִשְׁוִין. אֲלֵא
כִּינִן שְׁנִדְבָקָה לוֹה שְׁנִקְרָא אֶתְרִין. הִיָּה קְבִלָה בְּקִרְבָּה חֵק
שֶׁל צֶדֶד הָרַע הוּא. וְכֵן בְּעֵלָה הָרָאשׁוֹן שְׁהוּא מִצֵּד אֶתְרִין
הַמּוֹב מִן צֶדֶד הַטּוֹב. אִי יִהְיֶה לוֹ חֵק בְּצֶד הָרַע [עִי]
הַשְּׁתַּתְּפוֹת] לְעוֹלָם. וְאֵל יִפְרֶה כֻּלָּה לְמִקּוֹם הוּא. וְכִי
אִם שְׁלַח הָאִישׁ אֶתְרִין אִי כִי יִתּוֹב הָאִישׁ אֶתְרִין.
לְבַעֲלָה הָרָאשׁוֹן אֶסְרִי. אֲבָל לְשֹׁר אֲנָשִׁים מוֹתֵר. אֶתְרִין
שְׁתַּתְּתָה אֶחָד כְּמִקְדָּם. וְאֶתְרִין יִקּוֹם וְיִדְוֹג עִמָּה:

(ה) כִּי שִׁישׁ לוֹ בְּנִים מִאִשְׁתּוֹ הָרָאשׁוֹנָה וּמִכִּנִּים
אִשָּׁה הוּא לְבִיתוֹ. נִדְבָק בְּיוֹם הוּא בְּחָרֵב קֵשָׁה
וְהִתְתַּפְּכָה. בְּשִׁבְלִי שְׁנִי צִדִּים. אֶחָד. שְׁהִלָּה שְׁנִים רְחוֹ
אוֹתָהּ הַחֲרֻצָה וְעֵתָה הוּא הַשְּׁלִישִׁי. וְעוֹד כִּי כִלִּי שְׁנִשְׁתַּתְּתָה
בּוֹ אֶתְרִין. אִיכָּא יוֹבָה הוּא לְתֵת בֵּית רְחוֹ שְׁלֹו וְיִשְׁתַּתְּתָה
עִמָּה וְיִתְדִבְקָה בֵּה [מ] הֵגֶם שְׁאִינָה אֶסְרִי לוֹ. אֲבָל וְדִי
הַשְּׁתַּתְּפוֹת רִעָה הִיא אֵלֶי. רְבִי לְיִסִּי אִישׁ כִּסֵּר אֶתְנִיבִית
הִיָּה מִשְׁחָק וּמִתְלוצֵץ עַל דְּבַר אִשָּׁה כּוֹזָת. כִּאֲשֶׁר רִאָה
לִי שְׁמוֹדוֹת עִמָּה. וְהִיָּה אֶסְרִי (ו) וְתִתְּתָה לִי אֶתְתָּה אֶתְרִין
כְּכִי. מִי שְׁתִּתְּרַחֵק בּוֹ כִּי אֶתְרִין שְׁחָק נַעֲשֶׂה מִסְּנִי
אֶתְרִין כִּי:

כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה וְגו' נָקִי יִהְיֶה לְבִיתוֹ שָׁנָה
אֶחָת וְשָׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקָח. (ג) רְבִי יְהוֹדָה
פָּתַח וְאָמַר (ד) וְיִסֵּב חֻקִּיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וְיִתְפַּלֵּל אֶל
ה'. הֵא בִּיאָרוּ שְׁאֵל יִתְפַּלֵּל אֶתְרִין אֲלֵא סִמִּיךְ לְכִתּוּלָה. וְלֹא
יִהְיֶה דְּבַר חֻצֵץ בִּינִי לְבִין הַכּוֹתֵל. שְׁכִתּוֹב וְיִסֵּב חֻקִּיהוּ
פָּנָיו

מִרְאָה מְקוֹמוֹת (א) מִסְּפִיטִים קִי: (ב) מִסְּפִיטִים לֵא: (ג) וְיִתְנִיבִית רְכִי: (ד) יִסְעִי לֵיָּה

דִּין הַזֶּה

(א) כִּינִן שְׁנִשְׁמַח בְּקִרְבָּה רְחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הָאֶחָד עִתָּה יִשְׁתַּתְּתָה הוּא בֹּהַ: (א) יֵל שְׁדוּקָה עִי נִשְׁוִין כִּדָּה מִשָּׁה וְיִשְׂרָאֵל נִקְשֵׁר בְּקִרְבָּה
רְחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אֶתְרִין כְּכִיבִינָה. אֲבָל לֹא עִי נִזְנָה. וְזֶה דֹּה לֹא כְּשִׁימָה חֶרֶסֶם: (א) [מ] מוֹכֵן שׁוֹה דּוּקָא אִם יֵשׁ הוֹכְתָה שְׁהִשְׁנִי הוּא מִן
הַסִּין שֶׁל אֶתְרִין:

פניו אל הקיר. אבל מה נשתנה בכלם שהתפללו תפלה שלא כתוב בהם ויסב פניו אל הקיר. הלא היה די לו לומר ויתפלל אל ה'. שכל המתפלל תפלה צריך לבקש דעתו כראוי. בכתוב במשה ויתפלל משה אל ה'. ויצעק משה אל ה'. ולא כתוב ויסב פניו. וכאן בחוקירו מה הטעם של ויסב חוקירו פניו אל הקיר. ואח"כ ויתפלל אל ה'. אלא מוד הדבר הוא מה שלמדנו שחוקירו בזמן ההוא עוד לא היה נשוי. לא היה לו אשה ולא הוליד בנים. מה כתוב. ויבא אליו ישעיהו וגו' צו לבינת כי מת אחת ולא תחיה. ומניין כי מת אחת בעולם הזה. ולא תחיה בעולם הבא. מאי טעמא. בנין דלא אוליד בנין. דכל מחן דלא אשתדל לחולדא בנין כהאי טעמא לא מתקיים בעלמא דאתא. ולא יתא ליה חולקא כההוא עלמא. בשמיהא אשתדלית ואלא אשתדלית יתא אשתדל דעלמא. ודא הוא עובדא דכתיב באר"ת (ה) ערירים ימותו. ומתגרמינין בלא ולד. בנין דמחן דאיהו בלא ולד כד אוליד כההוא עלמא חתא. מיה טעמא דין ובעלמא דאיהו. ועד כתיב כי מת אחת ולא תחיה. ולא עוד אלא דשכינתא לא שריא עליו כלל. דאיהו דכתיב ויסב חוקירו פניו אל הקיר. אוליסא דשוי רעיוניו וכיון אנפוי למיסב אחתא. בנין דתשרי עליו רוא דקיר [מן] ובגין כסיב לבתר ויתפלל אל ה'. מחן אוליסא דמחן דאיהו ביה חובא ובעי למבעי רחמי עליו. יכוון אנפוי ורעיוניו לאתקנא גרמיה מההוא חובא. ולבתר יצעי ללוחיה. כד"א (ג) נחפשה דרכינו ונחקרה. ולבתר ונשיב. אף הכא כיון דידע חוקירו חוביה מאי כתיב. ויסב חוקירו פניו אל הקיר. שוי אנפוי לאתקנא לגבי שכינתא. דהא לגבי אתר דא חב. בנין דשכינתא כל נוקבי דעלמא קיימין בספרה. מחן דאיהו נוקבא שריא איהו לגביה. ומחן דלית ליה לא שריא לגביה. ועל דא אתקין גרמיה לגביה לאתקנא. יכוי עלים לאתקנא. ולבתר ויתפלל אל ה'. קיר. דא הוא ארון כל הארץ. ודא שכינתא. כד"א (ג) הנה ארון הברית ארון כל הארץ. קיר. כד"א (ד) מקדש קיר ושו. קרקורא ונסימא דקיר. דאיהו ארון כל הארץ. כד אתחריב כי מקדשא. כד"א (ה) רחל מבכה על בניה. ודא אוקימנא:

(ו) רבי חייל פתח ואמר (ו) בים וסון נחלת אבות ומיה' אשה משכלת. נחלת אבות. וכי נחלת אבות אינשו. ודא קב"ה יסיב בלא לב"י. אלא כיון דאחסיין ביהא לב"י ומחונא. לוחיין דחסיין בלא לב"י. ויהא ליה אחסא דאבות. אבל ומיה' אשה משכלת. בנין דאחסא כד אחסיין לה ב"י. מעס קב"ה אחסיין לה. דהא לא יחסיין לה קב"ה לב"י אלא כד מכריזין עליה ברקיעא. דקב"ה מוונן וזונין עד לא ייתון לעלמא. וכד זכי בני נשא לטוס עובדין סבי יסבין לון אחתא. וכלא אהגליא קמיה דקב"ה. ולפוס עובדין דזכאין סבי מוונן וזונין. ולוחיין דקא סליקו בקלישין [מד] דאסבי יהיא ב"י אורחיה. וסליק וזוניא לאתרא עד דיכשר עובדי. וכד יכשר עובדי או דמשי וזוניא אהרתי גבר מקמי גבר. ומתי

פניו אל הקיר. אבל מה נשתנה בכלם שהתפללו תפלה שלא כתוב בהם ויסב פניו אל הקיר. הלא היה די לו לומר ויתפלל אל ה'. שכל המתפלל תפלה צריך לבקש דעתו כראוי. בכתוב במשה ויתפלל משה אל ה'. ויצעק משה אל ה'. ולא כתוב ויסב פניו. וכאן בחוקירו מה הטעם של ויסב חוקירו פניו אל הקיר. ואח"כ ויתפלל אל ה'. אלא מוד הדבר הוא מה שלמדנו שחוקירו בזמן ההוא עוד לא היה נשוי. לא היה לו אשה ולא הוליד בנים. מה כתוב. ויבא אליו ישעיהו וגו' צו לבינת כי מת אחת ולא תחיה. ומניין כי מת אחת בעולם הזה. ולא תחיה בעולם הבא. מאי טעמא. בנין דלא אוליד בנין. דכל מחן דלא אשתדל לחולדא בנין כהאי טעמא לא מתקיים בעלמא דאתא. ולא יתא ליה חולקא כההוא עלמא. בשמיהא אשתדלית ואלא אשתדלית יתא אשתדל דעלמא. ודא הוא עובדא דכתיב באר"ת (ה) ערירים ימותו. ומתגרמינין בלא ולד. בנין דמחן דאיהו בלא ולד כד אוליד כההוא עלמא חתא. מיה טעמא דין ובעלמא דאיהו. ועד כתיב כי מת אחת ולא תחיה. ולא עוד אלא דשכינתא אינה שורה עליו כלל. זהו שכתוב ויסב חוקירו פניו אל הקיר. למדנו שחשב ברעתו והיה מכון את פניו לקרא אשה. כשביד שתשרה עליו המוד של קיר [מן] ר"פ"ב כתוב אח"כ ויתפלל אל ה'. מכאן למדנו שכל מי שיש בו חטא ורועה לבקש רחמים על עצמו. יכוון פניו ומחשבתו לתקן עצמו מאותו החטא. ואח"כ יתפלל תפלתו. כמ"ש (ג) נחפשה דרכינו ונחקרה. ואחר כך ונשובה. אף כאן כיון שידע חוקירו חטאו מה כתוב. ויסב חוקירו פניו אל הקיר. היה מכון את פניו להתתקן אצל השכינה. שהרי אל מקום הזה חטא. לפי שהשכינה כל הנקבות שבעולם עומדות בצדה. מי שיש לו אשה תשרה השכינה אצלו. ומי שאין לו אשה לא תשרה אצלו. ועל זה הכין עצמו אליה להתתקן. ל"ה ע"ע עצמו לישא אשה. ואח"כ ויתפלל אל ה'. קיר. זה הוא ארון כל הארץ. וזו השכינה. כמ"ש (ג) הנה ארון הברית ארון כל הארץ. קיר. כמ"ש (ד) מקדש קיר ושו. קרקור ונהם של קיר. שהוא ארון כל הארץ. כאשר נחריב בית המקדש. כמ"ש (ה) רחל מבכה על בניה. וזה נתבאר:

(ו) רבי חייל פתח ואמר (ו) בית והן נחלת אבות ומיה' אשה משכלת. נחלת אבות. וכי נחלת אבות הם. הלא הקב"ה נותן הכל להאנשים. אלא כשהקב"ה נותן לאיש בית ומסון. לפעמים מנחיל הכל לבנו. ותהי לו נחלת אבות. אבל ומיה' אשה משכלת. לפי שהאשה כאשר ינחל אותה האיש. מעס הקב"ה ינחל אותה. שהרי לא ינחילה הקב"ה לאיש אלא כאשר מכריזין עליו ברקיע. כי הקב"ה מוונן וזונין טרם שבאים לעולם. ובמו שזוכים האנשים לפי מעשיהם כך ינתן להם אשה. והכל נגלה לפני הקב"ה. ולפי מעשי הזכאים כך מוונן להם וזונין. ולפעמים נסתלקים ונתפרדים בנבכי הים [מד] שנאשר האיש ינחל דרכו. תעלה וזנו לאחר עד שיתקן מעשיו. וכאשר יתקן מעשיו או שיגיע. וזנו נדהה גבר מלפני גבר. ובא

מראה מקומות ו ויקרא כי ט איכס ג' ג' יסוע ג' ד' יע' כ"כ ה' יע' י"א ו' וית' דכס. ו' מעלי ט'

זיר הזהר

(מן) מוד של קיר הוא מוד השכינה שחייא כנגד המתפלל. כמו שכתב לקמן: [מד] זה הלשון הוא כעין שנוכר בתלמוד הלשון נחתחפה שדחו:

כתוב בעושי. ואע"פ שהאב והאם כבר נפרשו מעולם הזה. מ"מ השמחה היא בהשתתפות כלם. שלמנו בנשמה
שהאדם משתף להקב"ה בהשתתפותו. נכנס הקב"ה בנש
העדן ועוקר משם לאביו ואמו שהם שותפים עמו [מה]
ומביא אותם עמו לשמחה ההיא. וכלם מוזמנים שם
והאנשים אין יודעים. אבל כשהאדם בצרה הקב"ה לבדו
נומן אליו. ואינו מודיע לאביו ולאמו. וש"כ (א) בצר לי
אקרא ה' ואל אלהי אשוע וגו' :

(ג) פתח צעיר ההוא ואמר. כתוב ועשית את
הקרשים למשכן עצי שטים עומדים. כתוב כאן עומדים.
וכתוב שם (ג) שרפים עומדים ממעל לו. מה שם שרפים.
אף כאן גם כן שרפים [מן] אלה הקרשים עמדו בתקוני
הכלה מסבבים סביב החופה. למען ישכן בחופה ההיא
רוח העליון [מן] כדמיון זה כלה שלמטה נצרך לתקן
חופה לפרוס בתקוני יופי. לכבודה של כל"ה האחרת [מן]
הבאה לשרות שם בשמחת הכלה שלמטה. ובשכיל הכבוד
של כל"ה עליונה ההיא נצרך לעשות חופה יפה בכל
תקוני יופי. ולהזמין כל"ה העליונה בשמחה זו. כדמיון
זה בכל ברית מילה שבשיראל. נצרך לתקן כסא אחד
יפה לבעל הקנאה שקנא למען ברית העולם שיבא
שמה [מן] אף כך בכל חופה נצרך תקוני יופי לפרוס
על החופה לכבוד של כל"ה סתם [ג] שהרי זו כדמיון זאת
קיימת. זו עולה בשבע ברכות זאת עולה בשבע ברכות.
וכאשר תעלה בשבע הברכות או נקראת כל"ה. ולכן
אסור לשמש עמה עד שנכללת באותן שבע הברכות
כדמיון כל"ה העליונה. ואותן שבע הברכות יורשת הכלה
מן סוד עליון. המקום שכל הברכות נמשכות משם [ג]
הלא שש ברכות הן שהכל"ה מתברכת מהן ואין נאמר
שהן שבע [ג] אלא שהשבעות היא המקיימת הכל :
רוב הברכות הן על היין. מפני מה. אלא שהוא
עד המשמח לכל. יין ההוא שנשמר בענביו תמיד [ג]
ולפיכך ברכה הראשונה מאותן השבע היא סוד היין.
יין שעושה פירות בין למעלה בין למטה. גפן נוטלת
הכל ומצויאה פירות לעולם. והתעוררת של שמחה מבחינת
השמאל היא. שכתוב שמאלו תחת לראשי. ואחר כך
וימינו תתקבץ. ועץ חיים ההוא עושה פירות ותנובה
באותה הגפן בהתעוררת הזאת [ג] וזו היא ברכה
הראשונה של כל בורא פרי הגפן : ברכה שנייה שהכל
ברא לכבודו. סוד הברית הקדושה. חדות היחוד. שנוטף
כל הברכות מסוד בחי' הימין לעשות תנובה בגפן
ההיא [ג] שהרי לראשונה יורדת שפע ההוא כלמטה
דרך

כתוב בעושי. ואע"פ דאכל ואמא אתפרשו מהאי עולם.
חדוש בשמחתא דכלו. דלכו. דלכו. דלכו. דלכו. דלכו. דלכו.
דבר גם שחיה לקב"ה בחדוה דליו. קב"ה אחי לנחמה
דעדן ואעקר מתמן לאביו ואמא דליון שותפין ביהדי [מה]
ואייתי לון עמיה להסיה חדוש. וכלוה זמין מתן
וכני נשא לא ידעין. אכל בעקו דבר נש קב"ה זמין
לנכס בלחודי. ולא אודע לאביו ולאמא. ס"ד (א) בל לי
אקרא ה' ואל אלהי אשוע וגו' :

(ג) פתח הסוד רביא ואמר. כתוב ועשית את
הקרשים למשכן עלי שטים עומדים. כתוב סכא עומדים.
וכתיב סכא (ג) שרפים עומדים ממעל לו. מה להלן שרפים.
אוף סכא נמי שרפים [מן] אלוין קרשים קיימן בתקוני
דכלה וסחרן סחרנא דחופה. למשרי בסיחא חופה
רוח עלאה [מן] כנוונה דא כלל דלחמא אלעריך לתקנא
חופה לחופה בתקוני ספירו. ליקרא דכל"ה אחרת [מה]
דלחמא למשרי מתן בחדוה דכלה חמא. ובגין יקרא
דהסיה כל"ה עלאה אלעריך למעבד חופה דספירו בכל
תקוני דספירו. ולחמא לכל"ה עלאה בסיחא חדוש. כנוונה
דא בכל גיורו דברית לחמא. אלעריך לתקנא כסא אחרת
בספירו למשרי קנאה דקרשים קיימן דלחמא
מתן [מה] אוף הכי בכל חופה אלעריך תקוני ספירו לחופה
לחופה ליקרא דכלה סכא [ג] דהא דא כנוונה
דדא קיימא. דא סלקא בשבע ברכאן ולא סלקא בשבע ברכאן.
וכד סלקא בשבע ברכאן כדון סלקא כלל. וע"ד
אסיר לשמחא בה עד דלחמא כללית בליון שבע ברכאן
כנוונה עלאה. ואינין שבע ברכאן ירחא כלל
מחזא עלאה. אחר דכל ברכאן נגדון מתמן [ג]
שם ברכאן אינין דכל"ה לחברא מייחיה ואת אחרת
דליון שבע [ג] אלא שביעא איני דא מקיים כלל :
רובא דברכאן על היין. אחא. אלא דליו
ספרא דחדי לכלל. הסוד יין דלחמא דענביו תמיד [ג]
ובגין ברכא קדמא דליון שבע איני רוא דין
יין עבד פירין בין לעלה בין לחמא. נפ לעיל
כלל ואפיק איבא לעלמא. ולחמא דחוד
סמאלא איני. דכתיב שמאלו תחת לראשי. ולחמא
וימינו תתקבץ. והסוד איני דחיי עבד פירין ואיני
בסיחא נפ בלחמא דחיי דא [ג] ודא איני ברכא
קדמא דכלל בורא פרי הגפן : רביא
ברא לכבודו. רוא דברית קדשא. חודש דחודש. דגשיל
כל ברכאן מחזא דמיחא למעבד איני בסיחא
גפן [ג] דהא בקדמיתא הסוד פרי נחית מלעילא
לורק

מראה בקדמיתא (א) תליס יח (ג) חנוס קסט. (א) יע"י

זי הזהר

(מה) אומר הלשון עקידה בין שיראים לבוא עור לוח העולם והרבר
נמצאים מלאכים שרפים : [מן] זה הקב"ה הארת עלמא דרבורא : [מן] זה השכינה הקדושה תבא לקחת חבל בהשמתה : [מן] זה
אלהי הנביא : [מן] כלל סתם רמז גם על השכינה ששרשה מרת המלכות שנשפע לה ו' ברכות מן ו' הספירות שהן בינה תחת נה"י :
[מה] מעולם חבינה : [מן] כי הלא השפע שיוצא מן חבינה היא שפע בוללת. והתחלוקת השפע לענינים שונים היא בשש ספירות חבניות.
והמלכות היא המקבלת הכל. א"כ היא מתברכת רק מן שש ספירות. ולמה ו' ברכות. ומתחין שבאמת חן רק שש. וברכה ו' היא נגד
מה שהמלכות מקבלת כל הברכות ומתקיימות בה לשען תחלק אותן בפרשיות : [מן] זה חבינה שהיא מלאה תמיד בשפע בוללת כל מיני
בחיות. וגם בה הגבורה נתעורר סמנה להשפיע למרת הגבורה. וחיינו לשען התעוררת בה שמחה וגבורה לתורגן תפארת עם מלכות
ושפע זו נקראת בשם יין. על דרך התבואה ויין ישמח לבב אנוש. כי העצבות תתנגד לחורונו. ולכן ברכה הראשונה היא בורא פרי הגפן
ליכבוד אותה שפע היין הנשפע מן חבינה למרת הגבורה. יען כי התחלת ההתעוררת של שמחת חיוני באה מכו"ה חמאל שהיא מרת
הגבורה. ואמר עור שאותה שפע היין נשפע מן מרת הגבורה גם להנפן. היינו מרת המלכות למען תצוץ פירות והספקה לעולם.
בזאת הברכה בורא פרי הגפן. ששפע יין נשפע מן בינה לגבורה ומן גבורה להנפן שהיא מרת המלכות שתצוץ פירות והספקה לעולם
השפע שתקבל בהורונו עמה התפארת : [מן] עין החיים שהוא התפארת מורונו עם המלכות שנקראת גפן להשפיע בה שפע
שתעשה סמנה פירות ותנובה לחלק לעולם בפרשיות. וכל זה נעשה בכת ההתעוררת של מרת הגבורה ע"י שמקבלת שפע היין מן חבינה.
מכל זה מוכן הטעם שברכה הראשונה כפ"ה היא כנגד מרת [ברכה] : [מן] ברכה שנייה היא על בה השני שהוא שפע בה האהבה

דרך האיברים, ונמשכת לבית הקדוש להמשך משם
בגוף הדיא, וזה מצד בחינת הימין, שהרי אין השפע
נמצאת אלא בימין, השמאל מעורר והימין משפיע;
אח"כ נצרך להכליל שטאל בימין וימין בשמאל, להיות
הסוד של אדם [נ] ולפיכך ברכה שלישית היא
יצר האדם, ועל בן יעקב שהוא עמוד האמצעי בצורה
של אדם היה: הרביעית היא נגד עמוד אחד של
יד ימנית [נ]: החמישית שוש תשיש ותנל העקרה.
עקרת הבית [נח] כחרוה בקבוץ ובאסיפת בניה מארבע
רוחות העולם, זה סוד של ידך האחר שמתחבר עם
ידך השמאל [נח] ללכת ולקבוץ לכל הצדדים, וקבוץ
הבנים באהבה להכניסם בין הברכים באותן השנים
שהנביאים שוכנים בהם זו השמחה של עקרת הבית היא,
מה המעם, לפי שהרי שתי הערכות אין עושים הנובה
ופירות [ס] וקבוץ הבנים אליהם הם הפירות והתנובה
שלם, ואין התעוררת קבוץ הבנים אליה מלבד כח
הנביאים: הששית, שמה תשמח רעים האהובים, זה
המקום שרצון וחרוה ואחוה נמצא, הוא העמוד של כל
העולם שנקרא צדיק [סח] וצדיק וצדק רעים האהובים
הם, שאין נפרדים זה מן זה, עד כאן שש ברכות
שהכלה נתברכת מהן: ברכה השביעית נתברך הכל [סח] חו הכלל
הכל בקרבה, ומן השביעית נתברך הכל [סח] חו הכלל
של עשרה מאמרות, לפי שהיא כוללת שלמעלה ושלמטה [סח]
ולכן נכלל בברכה זו עשר מיני חרות, שהם ששון
ושמחה [חחן וכלה] נילח רנה ריחה אהבה ואחוה
שלום ורעות, להיות הכלה שלימות הכל, וזכאים הם
ישראל שהם זכו להיות למטה בדמיון שלמעלה, עליהם
כתוב (ח) ומי בעמד ישראל נוי אחד בארץ:

(ז) אמר רבי שמעון בוא וראה מן הקליפה שנקראת
נקב תחום רבה העליון נמצאת נקבה אחת, הרוח של
כל רוחות, והרי ביארנו כי לילית שמה, היא נמצאת
בתחלה אצל אדם טרם שנתקנה הנקבה חוה להיות עם
אדם כראוי, והיא היתה מזדווגת עמו, אחר כך נבר
תקבה לאדם והתקין לו הנקבה שלו, כמו שכתוב ויבן
ה' אלהים את העלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה
אל האדם, מקושרת ככלה לחופה, כיון שראתה לילית
כך ברתה, והיא בכרכי הים נמצאת, ועד עתה היא
מומנת להרע לבני העולם:

רפואה לזה, בשעה ההיא שמזדווג האדם באשתו
יכוון לבו לקדושת רבונו, וכך יאמר, עמיפא בקטפא
אודמנת, שארי שארי, לא תעור ולא
תנפוק

מראה בסוכות (ח) ע"ז י' ט ויקל יט.

אורח שיטתו, ונגיד לבית קדישא לנגד ליה
בסה"ט נפן, וזה מספרת אומינא, דהא ליה איה
מסתכחא חלל בימינא, שמאלא אהער וימינא עביר
לכמר כליל שמאלא בימינא וימינא בשמאלא, למסוי
רוח דאריס [נח] ובנין כך תליתא, איה
יולר האדם, וע"ז יעקב דליחו עמודא דלמליטא דיוקנא
דאדם הוי: רביעאה איה עמודא חלל
דירכא ימינא [נח] חמישאה שוש תשיש ותנל העקרה.
עיקרא דביחא [נח] כחרוה בקבוץ וכנישו דכנסא מארבע
סערי עלמא, וזה רוח דירכא אחרא דלמחבר
דירכא שמאלא [נח] למיול למיכנס לכל סערין, וכנישו
דכין כרחימו למיעל לון בין דכין בלינו בלינו
דכיליס סריין בנייחו חרוה דעיקרא דביחא איה,
מחי קעמא, בנין דהא שמי ערכות לא עבדין ליבין
ופירין [ס] וכנישו דכין לנבייחו חונו פירין ואיבין
דליהן, ולא אהערו כנישו דכנסא לנכסא כד
בכיליס: שתיתא, שמה תשמח רעים האהובים,
אחר דרעוהא וחרוה ואחוה אהבה, עמודא דכל
עלמא דאקרי לויק [סח] ולדיק ולדיק רעים האהובים
איבין, ולא אהערון דא מן דא, עד דהא שית דכרנא
דכליס אהברכת ממיינו: שביעאה איה
מקיים כלל, ומסוי שניעא מתדכרנא כלל [סח] והא כלל
דעבר אחיין, בנין דהא כליל עלמא ותחא [סח]
וע"ז כליל כסאי עשר וימי דחרוה, ששון
ושמחה [חחן וכלה] נילס רנס דליח חרוה אהבה ואחוה
שלום ורעות, למסוי כליל שלימו דכלל, וזכאין
לינו ישראל, דלינו זכו לתחא כנוונא דלעילא, עליהו
כתוב (ח) ומי כעמד ישראל נוי אחד בארץ:

(ז) אמר רבי שמעון תא חוי מנוקבא
דמסויא רבא עלמא אסתכחת חדא נוקבא, רוחא
דכל רוחין, וסא חוקינונא לילית שמה, והיא אסתכחת
בקדמיתא לגבי אדם עד לא אסתקנת נוקבא עמיח
דאדם כדקא יאות, וסות מזדווגת עמיח, לכתב סכר
קביא לאדם ותקין ליה נוקבא, כמה דכתיב ויבן
ה' אלהים את הכלל אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה
אל האדם, בתקוניה ככלל לחופה, כיון דחמת לילית
דא ערקת, והיא בכרכי ימא, ועד כען איה
ומינא לאבאשא בני עלמא:

אסוימא לסוי, בסה"ט שמה דלדווג כד נס באתתיה
יכוון ליה לקדושת דמאריס, ולמא הכי, עמיפא בקטפא
אודמנת, שארי שארי, לא תעור ולא
תנפוק

זו הזהר

והתשובה הנשפעת מן מרת התמר בחינת ימין דרך צינורות שאר הספירות למרת היסוד שנקרא כ"ל, להעביר השפע להנפן שהיא הסלכות
לעשות פירות ותנובה עבור העולם, ולכן ברכה שניה היא נגד מרת חסד, וכך היא הכוונה שחכ"ל היינו היסוד, ברא הוא מלישון
בריות והתחזקות, היינו שסרת התמר שסמנה נשפע כח האהבה והתשובה, כח חוה יבריא ויגדל ויחוק להביל למען יתקשר לכבודו.
היינו מרת הסלכות שנקראת ע"ז בשם כבודי, להשפיע לה שפע ה' הקדוש של מרת החסד, וחזו בסוד הכתוב ובידך לגדל ולחוק לביל.
ויכן, וכן מובא בחזוה בראשית ע"ה השמים סספרים כבוד אל, כד עלית לחופה אקרי כבוד ואקרי אל, ועיין בפרדס שער ערכי הכנונים
פרק יא בבניו כבוד: וזו ההתמארת, ככתוב כתמארת אדם לשבת בית, בית הסלכות, וזו ספירה הכוללת ימינא ושמאלא חסד ונבירה,
וחזו מה שנקרא עלמא דברורא, ולכן ברכה שלישית היא נגד תמארת: וזו בנין עדי עד היינו נצח: וזו בית הסלכות: וזו מרת
הנצח מתחברת עם מרת ההוד, והן תריין סערי קשום: [ס] הן התנובה והפירות מוכנות ועשויות בשתי בחינות השניות, שנס כן באותן
השבות נקראות, וקבוץ הבנים היינו שפע שארי הספירות כח נמצאות, ויניקת הנביאים מהן באות, והסבין יבין להשחר מן השקות,
נמצא שברכה חמישית היא נגד הוד: [סח] ברכה הששית היא נגד יסוד צדיק, צדיק וצדק היינו יסוד ומלכות: וזכך ברכה
השביעית היא נגד מלכות, שיאמרו כח שפע כל הברכות והנחות מן שש הספירות, והיא מחלקת שפע הברכות בפרסיות להעלות
אשר תחתיה: [סח] שתי ספירות הן שלמעלה היינו נ' הראשונות הכ"ז, והן שלמטה היינו אשר מן חסד
עד מלכות:

תנפוק. לא דידך ולא בעדבך. טוב טוב.
ימא אתרנישא. גלגלוי ליד קראן. בחולקא
קדישא אחידנא. בקדושא דמלכא

אתעטפנא [סד] ולחפא ליה לריש ורחמיה עד סעמא
חדא [סס] יכן בכל זמנא עד ג' יומין לקליטה [סז]
דכל הרכבס דלח קולפת לג' יומין טוב ליה קולפת.
ובסערה דלחא אשדרי לשלמה מלכא אחר תלמין יומין.
ואחר דלכר דסיס עובדא ליסדי חיון גליין
סוחרנא לערסיס. ונסורא דכלא לבתר. מאן
דינקא לריבא לא תודווג לבעלס אלל בשעתא דרביא
נאליס. ולכר לא תניק ליה עד סעמא חדא
כמרין מלין. או חד מיל [סז] אי לא יכלא בנין
דלח דרביא בומנא דליכו כבי. וכלא לא מסתפי מנה
לפל יין. וכלא אינון דקדיא דקביס אוליף לון ריון
עמיין דלעילא ותחא. וכלא בנין אורייתא. דהא
אורייתא מאן דיסתל כס מתעטר בעטרין דמחא קדישא.
דא אורייתא מחא קדישא איסי. ומאן דיסתל כס אחרסיס
ואתעטר בשמא קדישא. וכדין ידע אחרין סמיין וריון
עמיין דלעילא ותחא. ולא מסתפי לעלמין:

(א) **ביומו** תמן שכרו ולא תבא עליו השמש וגו'. א"ר
גלגול לא תבא עליו השמש. אודורי דלח
פתכס בניני מעלמא עד לא ימסי זמנך לאתכנסא.
כ"א (ב) עד אשר לא תחשך השמש וגו'. מהכא אוליפנא
מנה אחרא. מאן דאשליס לנפסא דמסכא. אפילו דמסו
יומיו לאסתלקא מעלמא. קביס אשליס לנפסא ויסיב
ליס חיון יסיר. ותא חיון ליה לך יומא ויומא דלח שלסא
ביס יומא עלאה אחרא. ואי איסו לא יסיב ליה נפסא דליס
בססא יומא. כמאן דפסיס להסוא יומא עלאה.
ובג"כ ביומו תמן שכרו ולא תבא עליו השמש:

(ג) **כי יסיה ריב בין אנשים וגו'** והלדיקו את הלדיק
וסרסיעו את סרסע. תאנא תכסי גלור לסיך
מרע וגו'. מסו מרע. דבנין לסיסל ביסא מרעין נחתין
לעלמא. א"ר יוסי כל מאן דקרי לחבריה בשמא דליס ביה
וגני ליה אהפס בחאי דליס ביה. דא"ר חייא א"ר
חוקיס כל מאן דקרי לחבריה רע נחתין ליה לגיהנס.
ונחתין ליה לעלעיו [סח] בר אינון חליסין
דאורייתא דסרי ליה לאיניס למקרי לסו רע. הסוא נכר
דליס לחבריה. אעבר רבי יוסא אחר ליה
כרע עבד. אמיס לקמיס דרבי יסודס. אי
רע לא קאמינא ליה אלל כרע. דאחוי מליי כרע.
ולא

מראה מקומות א קודים פד: ט קהל י"ב ג משפטים קכ.

זו הוזהר

תנפוק. לא דידך ולא בעדבך. טוב טוב.
ימא אתרנישא. גלגלוי ליד קראן. בחולקא
קדישא אחידנא. בקדושא דמלכא

אתעטפנא [סד] ויכסא לו לראשו ולאשתו עד שעה
אחת [סס] וכן בכל פעם עד ג' ימים לקליטה [סז]
שכל הרכבה שאינה קולפת לג' ימים שוב אינה קולפת.
ובספר שהינה אשדרי לשלמה המלך נאמר שלשים יום.
עוד נאמר שלאחר גמר המשעה יורק מעט מים צלולים
מביב מפתו. ושמידה לכל אח"כ בכל זמן. שהאשה
המינקת לחינוק לא תודווג לבעלה אלא בשעה שהתינוק
ישן. ואח"כ לא תניקו עד שעה אחת של מהלך ערך
ב' מילין. או מיל אחד [סז] אם אין ביכולת להסתין
לעולם. וכאים הם הצדיקים שהקב"ה מצדד בהם סודות
עמוקים שלמעלה ושלמטה. והכל ע"י כח התורה. שהרי
התורה מי שמשתרד בה מתעטר בעטרות השם הקדוש.
שהרי התורה שם הקדוש היא. ומי שמתניע בה נרשם
ונתעטר בשם הקדוש. ואי יבין דרכים הנסתרים וסודות
העמוקים שלמעלה ושלמטה. ואינו מפרד לעולם:

(א) **ביומו** תמן שכרו ולא תבא עליו השמש וגו'. א"ר
אלעזר לא תבא עליו השמש. הוזהר שלא
תאסף בשבילו מן העולם מרע שיגיע זמנו להאסף.
כמ"כ (ג) עד אשר לא תחשך השמש וגו'. מכאן למרע
ענין אחר. שמי שמשלים לנפש העני. אפילו אם הגיעו
ימיו להסתלק מן העולם. הקב"ה משלים לנפשו ונותן
לו חיים יותר. ובוא וראה אין לך יום יום שאין שלום
בו יום עליון אחר. ואם הוא אין נותן לו נפש שלו
באותו יום. הרי הוא כמי שפגם ביום עליון ההוא.
ולפיכך ביומו תמן שכרו ולא תבא עליו השמש:

(ג) **כי יהיה ריב בין אנשים וגו'** והלדיקו את הצדיק
והרשיעו את הרשע. למדנו כתוב נצור לשונך
מרע וגו'. מהו מרע. שבשביל לשון הרע הליים יורדים
לעולם. א"ר יוסי כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו
ומכזה אותו נתפס במה שאין בו. שא"ר חייא בשם ר'
חוקיה כל מי שקורא לחברו רשע מורידים אותו לגיהנם.
ויורדים עמו עד לחיו [סח] מלבד אותן המהוצפים נגד
התורה שיותר לו צדקם בקרותם בשם רשע. היה איש
שקלל את חברו. עבר שם רבי יוסא ושמע אמר לו
כרע עשית. הביאו לר' יוסא לפני רבי יהודה. א"ר לא
אסרתי לו שהוא רשע אלא כרע. שנראה דבריו כרע.
ולא

[סד] האבנן שאין לחקור במשמעות הלחשים מ"ס טוב לחבין מעט המשמעות. וכפי הנזכר בכיאווי הוזהר כך משמעותו. עשימא בקסמא.
וו לילית הסעופת הסרין דק רוחני. כי כסו שיש בקדושה סוד אור סקף בן לקוה וזו כצד האוסמא. אורסנת. שהיא שואפת
לחודרן במקום ויג איש ואשתו ליהנות סוה או לחפון איזה כח סוה כאשר התודווגות היא בלי צניעות אלא כמסעת בחסת. שארי
שארי. שכן שכן במקום. לא תועול ולא תנפוק. אל תיבנס לבאן ואל תוציא כל דבר מכאן. לא דידך ולא בעדבך. אין ענין זה
שיך לך ואין הוא כגורלך. טוב טוב. שובי ייבי לבקוסך. ימא אתרנישא גלגלוי ליד קראן. הים רועש וגלוי קראים אותך. כי שם
מקוסך. אבל אנו. בחולקא קדישא אחידנא. אנו מחוברים בחלק הקדושה. בקדושא דמלכא אתעטפנא. אנו מעומקים בקדושה המלך מלכו
של עולם. היינו הקדושה שנקראת אור סקף הסברית לחצונים: [סס] משמע שאין לשבש בגלוי ראש: [סז] פ"י עד ג' ימים אחר
המבילה שיכולה להתעבר באותו חוסן. שיטתו שאין האשה מתעברת אלא מסוד לטבולה: [סח] שיקור מיל הוא ח"י מינוטין: וכן בגמרא
אומרת הלשון עד לחיו. ויען כי נוכל לשנות בזה דחינו חיו משם. כלומר שיותר לו להמיתו. לכן תיקן רבי חייא ואמר בלשון אחר.
נחתין ליה לעלעיו. מלשון לחיו כערונת הבשם. והיינו שמתירין לו לדרת לאוסנותו ולחמיק פנסתו. והמבקרים שנו באן לשונם בחבל:

ולא אמרתי שהוא רשע. בא רבי יהודה ושאל הלכה זו מלפני רבי אלעזר. אמר לו ודאי שאינו נחתויב. מניין שכתוב (ה) היה ה' כאויב ולא אויב. שאם לא כן. לא היה נשאר מישראל שורש בעולם. כדמיון זה (ז) היתה כאלמנה ולא אלמנה. כאלמנה שהלך בעלה לעבר הים והיא תצפה לו. א"ר חייא ומבאן נשמע. הלא משם נשמע שהוא עיקר הבל. שכתוב (ג) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם. כמראה אדם ולא מראה אדם. א"ר יצחק כתוב (ד) כתפוח בעצי הוער וגו'. כתפוח ולא תפוח. כתפוח שנברל משאר פירות בננונו. כי בהגונים תולה הדבר [ספ] א"ר יהודה אילו לא באתי כאן אלא לשמוע דברים אלה די לי:

(ה) **ארבעים** יכנו לא יוסיף. א"ר יהודה ארבעים יכנו. אחמי ארבעים. לקבל ארבע ספרי עלמא. לכל חד טערה. בגין דבר נס מדי ספרי עלמא אסבדי:

(ו) **כי ישבו אחים** יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו וגו' יבמה יבא עליה וגו'. א"ר רבי שמעון מה חזי קב"ה עבד ליה לבר נס כנוונא דלעילא. כלל אהו בחכמתא. דליה לך שיפא ושיפא דבר נס דלא קיימא בחכמתא עלאה. דהא כיון דה' תתן כל נופא בשיפוי דקדא יאום. קב"ה אשתתף בדדיה וא"ל ביה בשמחא קדישא. בגין לאולפא ליה לב"י למצד ב'זרתי דלורייתא ולמישר פקדוי. בגין דיתתקן ב"י דקדא יאום. ובגין דא בעוד דליה ביה בשמחא קדישא מצבי ליה לב"י לאסנא דיוקנא דמלכא עלאה בעלמא. ורוא דא דהא הסוא כסר דגניד ונפיק לא פסקן מימיו לעלמין. וע"ד מצבי ליה לב"י דלא יפסיק נהרא ומקורא דליה בהאי עלמא. הויל ובי"י אהקס לתתא כדונמא דלעילא. מאן דמקירי יבש מלמעבד פירין. כנון דין דלא בעא למיסב אהתא. או כסיב לה דאשדול ואלא יכיל. אלנו מרין ספוכין חנין דא מדא. הסוא דלא בעא למיסב אהתא ולאשדולא כפריה ורביה. וימים מלמעבד פירין. ליה ליה מקנס לעולם (ז) מעות לא יוכל לתקן. והסוא דאשדולא וכסא אהתא ולא יכיל. דא מתתקן בפריקס דקריב ליה דהוא אחוי. וכל זמנא דבי"י לא חללא בהאי עלמא לאוקיס תולידן. קב"ה עקר ליה וכטע ליה בכמה זמנין במלקדמין. דהא הסוא דמית בלא בגין כד כפיק מהאי עלמא לא טאל כפרגודא [ט] ולא כסיל חולק בהסוא עלמא. וכשמחיה לא אשכלילא באתר דכל כשומין אשכלילן ואחנור דיוקניה מתמן. סה"ד ונכרתה הכנס הסוא מלפני. הויל וכדין הוא בלא ליה קב"ה פדוקא דיפרוק ליה מידא דמחבלין. ודא אחוי דקריב ליה. דכתיב כי ישבו אחים יחדו וגו'. בגין דשמחיה לא עלאל קמיא קב"ה. אלל ה' קיימא לבר. בגין דלא זכא לאסנא בהאי עלמא בהאי נופא. מאן דלא זכי בהאי אחר ידך לאתא אחרא ויזכי ביה. אע"א דלליק ובהוריה לא סליק יבסקון ליה ויסלק כסודא ביה ויסיק. אע"א דא אדם. דכתיב (ח) כי האדם עץ השדה. אי אודיון באתתא ולא זכי לבגין. דא הוא אע"א דלליק ובהוריה לא סליק. כלומר נשמחיה לא זכא

ולא אמרתי שהוא רשע. בא רבי יהודה ושאל הלכה זו מלפני רבי אלעזר. אמר לו ודאי שאינו נחתויב. מניין שכתוב (ה) היה ה' כאויב ולא אויב. שאם לא כן. לא היה נשאר מישראל שורש בעולם. כדמיון זה (ז) היתה כאלמנה ולא אלמנה. כאלמנה שהלך בעלה לעבר הים והיא תצפה לו. א"ר חייא ומבאן נשמע. הלא משם נשמע שהוא עיקר הבל. שכתוב (ג) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם. כמראה אדם ולא מראה אדם. א"ר יצחק כתוב (ד) כתפוח בעצי הוער וגו'. כתפוח ולא תפוח. כתפוח שנברל משאר פירות בננונו. כי בהגונים תולה הדבר [ספ] א"ר יהודה אילו לא באתי כאן אלא לשמוע דברים אלה די לי:

(ה) **ארבעים** יכנו לא יוסיף. א"ר יהודה ארבעים יכנו. למה ארבעים. כנגד ארבעה צדדי העולם. לכל אחד עשרה. לפי שהאדם מן ר' צדדי העולם נכרא:

(ו) **כי ישבו אחים** יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו וגו' יבמה יבא עליה וגו'. א"ר שמעון בוא וראה הקב"ה עשה לו לאדם כדמיון שלמעלה. הכל הוא בחכמה. שאין לך אבר ואבר באדם שאינו קיים בחכמה העליונה. שהרי כיון שנתתקן כל הגוף באיבריו כראוי. נשתתף הקב"ה עמו והכניס בו נשמה קדושה. בשביל לשמור לאדם לכתב בדרכי התורה ולשמור מצותיו. כדי שיתתקן האדם כראוי. ולפיכך כל זמן שיש באדם נשמה קדושה צריך לו להפירות ולהרבות צורת מלך העליון בעולם. וסוד הדבר שהרי נהר ההוא שנמשך יורא אין נפסקים מימי לעולם. ולכן נצרך לו לאדם שלא יפסק להנהר והמקור שלו בעולם הזה. מפני שהאדם הוקם למטה כתבנית שלמעלה. כי שמקורו יבש מלעשות פירות. כנון זה שאינו רוצה לישא אשה. או נשוא אשה ועסק בזה ולא יכל. שני אלה שני הפכים הם זה מזה. איש ההוא שלא רצה לישא אשה ולעסוק בפריה ורביה. ונוקן מלהוליד בנים. אין לו תקנה לעולם. (ז) מעות לא יוכל לתקן. וזה שהתייגע ונשא אשה ולא יכל להוליד. הוא יתתקן ע"י נואלו הקרוב אליו שהוא אחיו. וכל זמן שאיש לא הצליח בעולם הזה להקים תולדות. הקב"ה עוקר אותו ונוטעו כמה פעמים כמקדם. שהרי זה שמת בלא בנים כשיוצא מעולם הזה אינו נכנס בהפרכת [ט] ואינו נוטל חלק בעולם ההוא. ונשמחו אינה נכללת בהמקום שכל הנשמות נכללות שנחצבה צורתו משם. וש"כ ונכרתה הנפש ההיא מלפני. וכיון שכן הוא ברא לו הקב"ה נואל שינאל אותו מידי המתבלים. וזה אחיו הקרוב אליו. שנאמר כי ישבו אחים יחדו וגו'. לפי שנשמחו אינה נכנסת לפני הקב"ה. אלא היא עומדת מבחין. לפי שלא זכה להאיר בעולם הזה בגוף ההוא. מי שלא זכה במקום הזה ילך למקום אחר ויזכה בו. עץ השורף ואורו אינו עולה יכתשו לו ויעלה אורו בו ויאיר. עץ זה האדם. שנאמר (ח) כי האדם עץ השדה. אם נזדווג באשה ולא זכה לבנים. זה הוא עץ השורף ואורו אינו עולה. כלומר נשמחו לא זכא

מראה מקומות (א) איכה כ' (ב) שם א' (ג) יחזקאל א' (ד) ירמיה כ' (ה) ירמיה כ' (ו) ירמיה כ' (ז) ירמיה כ' (ח) ירמיה כ' (ט) ירמיה כ'

דיו הזהר

[ספ] טעלת תפוח שהוא בעל ג' גונים. אדם לבן ירוק. הסורים על תהנת העולם במדת הרחמים הכולל של חסד וגבורה: [טז] כן נקרא רמיע הרם שדרך בו נכנסות הנשמות פניהם בקודש:

זכאת בהסוד גופא לאזהרה. אלא אידי כחכא .. ותא
חזי אש"נ דבר נח אשתדל באורייתא ימחא וליילא. ומקוריה
ומבועיה קיימא ביה למנהל. לית ליה אחר לאעלא לפדגודא ..
עליה אחר שלמה (ה) י' אחר ואין שני גם בן ואח אין
לו ואין קץ לכל עמלו וגו'. טובים סגנים מן סאחד וגו'.
יס אחד. דא סאד צ"נ דאיו יחדלי בעלמא. לאו
יחדלי כדקא יאות. אלא דאיו בלא זונגא. ואין שני. דלית עמיס
סמך. גם בן דיוקוס שמיס בישראל לא שצק. ואח לית ליה
לאימא ליה לתקווא. ואין קץ לכל עמלו. דאיו עמל תדיר
ימחא וליילא. גם עינו לא תשבע עושר. ולית ליה לבס
לאשנחא ולחומר למי אני עמל ומחסר את נפשי משיבס.
ואי תימח דבנין דייכול ויפסי ימיר ויעבר משה
בכל יומא תדיר. לאו סכי. דהא נפשא לא אשהני מניה.
אלא ודאי מחסר לנפשיס משיבו דהסורא דעלמא
דאחי. בנין דדא היא נפשא חסרא דלא אשתלימח כדקא יאות..
ט ב"ס סגנים מן האחד אשר י' להס סכר ס"ב בעמלס.
אלין אינין דמשעסקין בהאי עלמא לאולדא בנין. דאינין
בנין דשצקו בניניסון אית להון אגר סב בהסוד עלמא. דאינין
ובניניסון ירמון אצבן דילהון חולקא בהסוד עלמא [ע"ה] תא
חזי כמה חס קב"ה על עובדיו. בנין דקא צני
דימחקן. ולא יתאביר מהסוד עלמא. קב"ה
נפע אלנין בהאי עלמא. אי אללחו יאות. לא אללחו
אעקר לון ושחל לון אצבן כמה אמין. ובג"כ כל ארחיו
דקב"ה כלסו לסב ולאחגא עלמא:

(ג) רבי הייז צני האי דאיו זכא שלימא.
ואשתדל באורייתא יומי וליילא. וכל עובדיו לשמא דקב"ה
הוי. ולא זכא לבנין בהאי עלמא. בנין דאשתדל צבו ולא
זכא. או דהוי ליה ימיתו. מאי אינין לעלמא דאחי. אחר ליה
רבי יוסי עובדיו ויהיא אורייתא קא מניין עליס
בהסוד עלמא. א"ר יתחק עלייכו כתיב (ג) כה אחר ה'
לסריסוס אשר ישמרו את שבתותי ויבחרו באשר חפצתי
ויחזיקו בבריתי. מאי כתיב בהריס. ונתתי לסב בביתי
ובחזיקו יד ושם טוב מבנים ומבנות. שם עולם אתן
לו אשר לא יכרת. בנין דאלין אית לון חולקא לעלמא דאחי.
אל' ר' יוסי יאות הוא וספיר. אבל תא חזי זכא
שליס דהוי כל אלין ביה ואשתלס כדקא יאות. ומית
בלא בנין. והא איסו קא ירית דוכתיה בהסוד עלמא. אחתיה
צניא ליבומי או לא. אי תימח דלצני ליבומי.
הא בריקניא איסו. דהא אחריה קא ירית בהסוד עלמא.
אלא ודאי צניא ליבומי. בנין דלא ידעיין אי
הוי שליס בעובדיו אי לאו. והאי אחתא אי התיבמח
לא הוי בריקניא. בנין דאחר אית ליה לקב"ה להסוד צר
כס דהוי בעלמא ומית בלא בנין. ופרוקא לא הוי ליה
ירית עלמא. כיון דמית הסוד זכא שליס ואיכו אחריה ירית
בהסוד עלמא ואחתיהס אחיבמח. אחא הסוד צ"נ דלא
הוי ליה פרוקא ואשתלס סכא. ובין כך ובין כך
קב"ה זמין ליה אחר בעלמא. עד דמית הסוד זכא
שליס. ויבטלס איסו בעלמא:

(ד) רבי יוסי אחר כתיב (ה) כי פועל אדם ישלם
לו וכארה אדם ימלאנו. האי מלס רזא הוא צדיקין
סמירין דקב"ה. כי פועל אדם ישלם לו.
(לאחזנא)

זכאת באותו הגוף להאיר. אלא שהיא בחשכות .. ובוא
וראה אע"פ שהאדם עמל בתורה יומם ולילה. אם מקורו
ומעורו קיים בו לבטלה. אין לו מקום ליבנס להפרכת ..
עליו אמר שלמה (ה) יש אחד ואין שני גם בן ואח אין
לו ואין קץ לכל עמלו וגו'. טובים השנים מן האחד וגו'.
יש אחד. זה הוא איש שהוא יחיד בעולם. לא שהוא
יחיד כראוי. אלא שהוא בלי זיווג. ואין שני. שאין לו
עזר. גם בן שיקים שמו בישראל לא הגיח. ואח אין לו
להביא לו תקון. ואין קץ לכל עמלו. שהוא עמל תמיד
יומם ולילה. גם עינו לא תשבע עושר. ואין לו לב
להבין ולומר למי אני עמל ומחסר את נפשי מטובה.
ואפשר תאמר שבשכיל שיאכל וישתה הרבה ויעשה משה
בכל יום תמיד. לא כן. שהרי הנפש אינה נהנית מזה.
אלא ודאי שהוא מחסר לנפשו מן האור הטוב של עולם
הבא. לפי שהרי היא נפש חסרה שלא נשתלמה כראוי ..
טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם.
אלו הם העוסקים בעולם הזה להוליד בנים. שבעבור
אותן הבנים שהניחו יש להם שכר טוב בעולם ההוא.
ובזכותם נוחלים אבותיהם חלק לעולם הבא [ע"ה] בוא
וראה כמה חס הקב"ה על מעשיו. לפי שהוא רוצה
שיתתקן כל איש ולא יהיה נאבד מעולם ההוא. הקב"ה
נמע עעים בעולם הזה. אם הצליחו הרי טוב. לא הצליחו
עוקרם ונטע אותם אפילו כמה פעמים. ולפיכך כל דרכי
הקב"ה כלם צמוב ולחיקון העולם:

(ג) שאר רבי חייו זה שהוא צדיק בשלימות.
ועמל בתורה יומם ולילה. וכל מעשיו לשמו של הקב"ה
הוי. ולא זכא לבנים בעולם הזה. בנין שהתיגע בזה ולא
זכא. או שהיו לו ומתו. מה הם לעולם הבא. אמר לו
רבי יוסי מעשיו הטובים והתורה שלמד מבנים עליו
בעולם ההוא. א"ר יצחק עליהם כתוב (ג) כה אמר ה'
לסריסוס אשר ישמרו את שבתותי ויבחרו באשר חפצתי
ויחזיקו בבריתי. מה כתוב אחריו. ונתתי להם בביתי
ובחזקותי יד ושם טוב מבנים ומבנות. שם עולם אתן
לו אשר לא יכרת. לפי שאילו יש להם חלק לעולם הבא.
א"ר ר' יוסי יפה אמרת וכו'. אבל בוא וראה צדיק
תמים שהיו כל אותן המעלות בו ונשתלם כראוי. ומת
בלא בנים. והרי הוא נוחל מקומו בעולם ההוא. צריכה
אשתו להתיבם או לא. אם תאמר שצריכה להתיבם.
הרי לבטלה הוא. כיון שהמת נוחל מקומו בעולם ההוא.
אבל ודאי שצריכה להתיבם. לפי שאין אנו יודעים אם
היה תמים במעשיו או לא. וגם אם תתיבם אשת הצדיק
אין זה לבטלה. לפי שמקום יש לו להקב"ה. עבור איש
כזה שהיה בעולם ומת בלא בנים. ולא היה לו גואל
בעולם הזה. וכיון שמת צדיק תמים שנוהל מקומו בעולם
ההוא ואעפ"כ אשתו מתיבמה. ככן יבוא איש ההוא שלא
היה לו גואל ויתתקן ביבום הזה. ובין כך ובין כך
הקב"ה מכין לו מקום. שיעמוד שם עד שימות צדיק
תמים. ועיי יבום אשתו יתתקן הוא בעולם:

(ד) רבי יוסי אמר כתוב (ה) כי פועל אדם ישלם
לו וכארה איש ימצאנו. מקרא זה סוד הוא בדינים
הנסתרים של הקב"ה. כי פועל אדם ישלם לו. להיות
נירון

מראה בנקומות (ה) קפלת ד' ט יושן קפו: (ג) יעני כ"ד (ד) קרת קפו: (ה) איוב כ"ד

זיו הזהר

[ע"ה] אם הנית בן טוב ולא רשע:

נידון בדינו על אותן המעשים שעשה האיש בעולם הזה. וכארח איש ימצאנו שמעלים אותו לידון כפי מעשיו. להיות נאכר מן העולם [על שלא הניח זרע]. מה כתוב אחריו. מי פקד עליו ארצה ומי שם תבל בלח. מי פקד עליו ארצה. זה הוא אחיו הגואל אותו. ומי שם תבל בלח. שבונה בית אחיו ובונה בנין העולם ותיקונו וישיבו. מה כתוב אחריו. אם ישים אליו לבו. זה האיש שהמנוח עליו יאסף. אם ישים אליו לבו. זה האיש שהמנוח עליו לבנות בנין הזה. צריך לבנות לבו ורצונו עבור תיקון מת ההוא. מכאן נלמד שאם זה האיש יבוא על אותה האשה בשביל יופיה ותאורו אליה. הרי בנין העולם אל יבנה. מפני שרצונו ולבו לא נתכוון עבור תיקון המת. ולפיכך לבנות בנין הזה. צריך לבנות לבו. שיוון ברצון הלב אליו. או כתוב אם ישים אליו לבו. שיהיה נמשך אליו להבנות רוחו ונשמתו אליו יאסף. שיהיה נמשך אליו להבנות בעולם הזה. מה כתוב אחריו. ינוע כל בשר יחד ואדם על עפר ישוב. ינוע כל בשר יחד. שהגוף ההוא וכל הבשר ההוא ירקב בעפר. ועתה אדם על עפר ישוב. היינו התחדשות הבנין במקרה. וישוב על העפר בנין של גוף האחר כמו שהיה בתחלה. וע"כ רוחו ונשמתו בירי הקב"ה. שהוא חס על האנשים שלא יאבדו מעולם הזה ימנעוהו ההוא:

(א) ונגשה יבמתו אליו לענין הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו'. פתח רבי אלעזר ואמר (ג) וזאת לפנינו בישראל על הגאולה ועל התמורה וגו' שלף איש נעלו ונתן לרעהו. מקרא זה יש לעיין בו. אם אותן הקדמונים עשו הסכמה זו עפ"י דין התורה. ובאו האחרונים ובטלוה. מפני מה בטלוה. והרי מי שמבטל דבר מן התורה כאילו החריב עולם שלם. ואם אין הוא ברין התורה אלא הסכמה בלבד מפני מה נעל כאן. אלא ודאי ברין תורה כך היה. ובסוד עליון נעשה הדבר. ולפי שהקדמונים היו חסידים וזאים היה ענין זה בהתנלות ביניהם. ומשרבו רשעים בעולם בטלו דבר זה להיות הקנין באופן אחר [ענ] כדי להסתיר הענינים שהם בסוד עליון [ענ] בוא וראה כתוב ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'. וכי מה ענין של נעל כאן. אלא כך דרשו שפקד עליו על האשה להפרש ממנה. ולהודות במקום אחר של אור הקדוש העליון. והיא השכינה. ונעל ההוא העבירו מעולם הזה והעמידו בעולם האחר [ענ] ולכך כל מה שנותן המת לאיש בחלום הוא טוב [ענ] נוסף כליו מן הבית כענין המנעלים הוא רע. מה המעט. לפי שהעביר רגליו שהן קיום האיש מעולם הזה. ואסף אותם לעולם אחר. מקום שהמיתה שורה בו. וכתוב (ג) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב. וסוד הדבר בין החברים הוא [ענ] וזה כאשר המת נוטלם. אבל בזמן שהחי שולף נעלו ונתנו לאיש אחר בשביל לעשות קנין. זה עושה בגזירה שלמעלה [ענ] נעל של חליצה כרמיון נעל האחר [שלמעלה] והבטל סוד אחד [ענ] בוא וראה מת

מראה מקומות (א) תת קט. ט דות ד' (ג) ש"י

זו הוזהר

לאחרונה בדינים באינון עובדין דבר כס עביר כסאי עלמא. וכארח איש ימצאנו. דסליק ליה לאחרונה כעובדיו. ויתאכיד מעלמא [על דלא שביק זרעא]. מאי כתיב בפר"ה. מי פקד עליו ארצה ומי שם תבל בלח. מי פקד עליו ארצה. זה הוא אחיו הגואל אותו. ומי שם תבל בלח. דבאני ביתא דאחיו יבאני בניין דעלמא ומקווא וישובא. מאי כתיב בפר"ה. אם ישים אליו לבו. רוחו ונשמתו אליו יאסף. אם ישים אליו לבו. הא יבאני בניין דעלמא עליו למבני בנינא דא. בעי לבנות לבא ורעותא לבניה דהסוד מיתא. מכאן דאי הא יבאני בניין דעלמא לא תבאני בנין ספירו ומיאובתא דילא. הא בניין דעלמא לא תבאני דהא רעותא ולבא לא תכחון לבני מיתא. ובני כתיב אם ישים אליו לבו. דכחון דרעותא דלכא לבניה. דכין רוחו ונשמתו אליו יאסף. דתמסך לבניה לאתבאנס כסאי עלמא. מאי כתיב בפר"ה. ינוע כל בשר יחד ואדם על עפר ישוב. ינוע כל בשר יחד. הסוד נוסף וכל הסוד כשרא יתבלי בעפרא. וסמחא אדם על עפר ישוב. הא חתומא דכנינא כמלקדמין. וישוב על עפרא בנינא דנושא אחרא כמה דסוד בקדמיתא. וע"כ רוחא ונשמתא בירי דקב"ה. ומיחם על בני כסא דלא יתאכידו מסאי עלמא ומעלמא אחרא:

(א) ונגשה יבמתו אליו לענין הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו'. פתח רבי אלעזר ואמר (ג) וזאת לפנינו בישראל על הגאולה ועל התמורה וגו' שלף איש נעלו ונתן לרעהו. הא קרא איש לאתבאנס ביה. אי חיוון קדמאי עבדי הסכמה דא. דינא דאורייתא. ואחא בפראי ובסלום. אחאי בפליה. והא מאן דבטיל מלה דאורייתא כאילו חריב עלמא שלם. ואי לאו איכו דינא דאורייתא אלא הסכמה בעלמא אחאי נעל כהא. אלא ודאי דינא דאורייתא סוד. וברוא עלאה אתעבידת מלה. ובנין דהו קדמאי חסיד וזכאי מלה דא אתגליא בימינו. ומדאסניא חייבי בעלמא אטערו הא מלה בנוגה אחרא [ענ] בנין לאתבאנס חלין דליוון ברוא עלאה [ענ] סא חוי כתיב ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'. וכי אחאי נעל כהא. אלא אחמר דפקיד ליה על אחמא לאתפרשא מנה. ולחזוונא דאחר אחר דהכירו קרישא עלאה. ואיכו שכינתא. וסודא נעל אטעב ליה מאי עלמא ואוקים ליה בעלמא אחרא [ענ] וע"כ כל מאי דהייב מיתא לבני בעלמא סב [ענ] כסיל מחליט מן ביתא כנון סגליה בים. מאי סעמא. בנין דאטעב רגליה דליוון קיומא דכ"כ מסאי עלמא. וכניס לון לעלמא אחרא. אחר דמותא שארי בים. וכתיב (ג) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב. ודא דמלה מן בפראי איכו [ענ] ודא כד מיתא כסיל לון. אבל בזמנא דחייא שליף מחליט ויסיב לבני אחרא בנין לקיימא קים. קא עביר בגזירה דלעילא [ענ] נעל דמליה כנוונא דנעל אחרא [דלעילא] וכלא רוא חרא [ענ] סא חוי סודא

[ענ] עכשו נעשה הקנין ע"י כנה בנה. כי כנה נע"ל מספר אחד לכו: [ענ] כי נעל מורה ומרמז על מרת המלכות והשכינה עלמא דנוקבא: [ענ] מ"י שפעולת חלוצת הנעל כאשה הי' למען העבירו מעולם הזה. היינו שלא יתרחק עוד באשה שבעולם הזה. והעמידו בעולם אחר היינו לעילא בעלמא דברוא. לגרום שם השפעת שפע להנעל דלעילא. היינו למרת המלכות והשכינה הקדושה: [ענ] ובמראה איתא חוץ מן העפר: [ענ] בן נדיב היינו השכינה הקדושה: [ענ] מ"י שפעולת זו מראה הסכנה והקונה שכן היא גזירה שלמעלה בגזירה מן השכינה שנקראת נעל שזה העולם סתנה על ידה. והוא כעין שבועה בשם: [ענ] מ"י שזה הנעל רומז ג"כ על הנעל דלעילא השכינה בת נדיב. ובמ"י שיתא הלאה שהם מתקשר באחיו החי ובמקש להתתקן על ידו להקים שמו בישראל. ועיין יוכה לחסות תחת כנפי השכינה

מת הוהא שנחלק מן העולם בלא בנין. בת נדיב הוהא אינה מאספת לאיש הוהא אצלה. והוא הולך להטריד בעולם שלא ימצא מקום. והקב"ה חם עליו ופקד על אחיו שינאל אותו. שישב וייתקן בעפר אחר [עט] כמו שכתוב (ז) ואדם על עפר ישוב. וזה נכתב. ואם זה הנואל אינו רוצה להקים לאחיו בעולם הזה. צריך לקשור נעל אחד ברגלו. ואשה הזאת תתיר אותו ותקבל לאותו הנעל אצלה. מפני מה נעל. אלא לפי שהנעל הזה בשביל המת הוא (ס) וניתן ברנ"ג אחיו החי [שינאלו]. ואשה זו לוקחת אותו הנעל אצלה. להראות שהרי מת הוהא יחזור בין שאר החיים ע"י פעולה זו (סא) והרי זה כהפוך מהנעל הוהא שנוטל המת מן החי. שעכשו זה הנעל נוטל החי מן המת (סב) [להחזיר המת בין החיים]. ובלי הפעולה של חליצת זה הנעל מת הוהא אינו הולך בין שאר החיים (סג) והאשה נוטלתו אצלה להראות שהאשה הרי עמרת בעלך תקחתו ותקבל אותו אצלה (סד) וצריכה להשליך זה הנעל בהכאה על הארץ. להראות שישתכך בקבר נפוש של זה המת. והקב"ה בוסן הוהא או לאחר זה הזמן ירחם עליו ויקבל אותו לעולם אחר. ועוד תרמו הכאת זה הנעל בידו האשה על הארץ. להראות שהרי יבנה מת הוהא בעפר אחר של עולם הזה. ועתה ישוב נפוש לעפרו שבא משם בתחלה (סה) ואז אשה הזאת מותרת לעשות ורע אחר. וזה נכתב:

הוהא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בנין. הוהא כח נדיב לא כניסח ליה להוהא ב"נ לגבה. ואזיל לאתקדרא בעלמא דלא אשכח אחר. וקב"ה חיים עליה ופקד לאחיה למפרק ליה. לאתקדרא ולאסתקא בעפרא אחר [עט] יכנס דכתיב (ז) ואדם על עפר ישוב. ואוקמוס. ולי האו פדוקא לא בעי לקיימא לאחיה ביהאי עלמא. בעי למקשר חד נעל ברנליה. והאי אסתא תשרי ליה ותקבל להאי נעל לגבה. אחאי נעל. אלא בנין דהאי נעל בנין מיתא הוהא (ס) ואחיה ברנליה דחיי אחיה [למשפיקה]. ואסתא מקבלא להאי נעל לגבה. לאתמא דהאי מיתא חייא אסדר בעיבדא דא (סא) והוהא בהסוכא מההוהא נעל דנפיל מיתא מחייה. דהסתא האו נעל נפיל חייא ממיתא (סב) [לאסדר מיתא בין חייא]. ובכלא האו נעל האו מיתא לא אויל בין חייא (סג) ואסתא נפלא ליה לגבה לאתמא דהוהא אסתא עשרת בעלה נפלא ליה ומקבלא ליה לגבה (סד) ובעינא בכסא ליה להאי נעל בארעא. לאתמא דשכיך נוסיה דהאי מיתא. וקב"ה לזוגא דא או לבתר זמנא יחיס עליה ויקבל ליה לעלמא אחר. וזה בטמא דהאי נעל בידא דאסתא בארעא. לאתמא דהאי יבני האו מיתא בעפרא אחר דהאי עלמא. והסתא יתוב לעשריה דהוהא מחמין בקדמיה (סה) וידין האו אסתא תשרי למעבד זרעא אחר. ואוקמוס:

(נ) זכור את אשר עשה לך עמלק וגו'. אמר ר' יצחק מה המעש של זכירה זו. אלא לבן שפרץ נדר ונשכו הבלב. כל זמן שאביו רוצה להוכיח לבנו. היה אומר זכור תזכר כאשר נשך אותך הבלב. (ז) וא"ר יצחק כתוב תמחה את זכר עמלק. וכתוב (ז) כי תמחה אמתה את זכר עמלק מתחת השמים. אלא אמר הקב"ה אתם תמחו וזכרונו למטה. ואני אמתה וזכרונו למעלה: (ה) א"ר אבא כתוב (ו) מי זה בא מארם חמוץ בנדים מבצרה וגו'. מי זה בא מארם. עתיד הקב"ה ללבוש בגדי נקמה על אדום. שהחריבו ביתו ושרפו ההיכל והגלו דכנסת ישראל בין האומות. ויעשה בהם נקמת עולם. עד שיהיו נמצאים כל החרים מן הרי העולם מלאים הרוני עמים. ויקרא לכל עוף השמים עליהם. וכל חיות השרה יזנו מהם י"ב חודש. ועופות השמים שבע שנים. עד שלא תסבל הארץ באשם. וש"כ (ז) בי זכר לה' בבצרה וטבח גדול בארץ אדום. עד שאותן הבגדים יומאסו. וש"כ (ח) וכל מלבושי אנאלתי. חמוץ בנדים מבצרה. לפי שממנה יצאו המוני העולם לצבאו על ירושלים. והם התחילו לשרוף ההיכל. ובני אדום הרסו החומות וערו אבני היסוד. וש"כ (ט) זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד

(נ) זכור את אשר עשה לך עמלק וגו'. אמר ר' יצחק מאי עמלק דא. אלא לבדא דפרץ נדרא ונשכיה כלבא. כל זמנא דאביו בעי לאתקדרא לגביה. הוהא אמר הוהא דכיר כד נשך לך כלבא. (ז) וא"ר יצחק כתיב תמחה את זכר עמלק. וכתיב (ד) כי תמחה אמתה את זכר עמלק מתחת השמים. אלא אמר קב"ה אתם תמחו וזכרונו למטה. ואני אמתה וזכרונו למעלה: (ה) א"ר אבא כתיב (ו) מי זה בא מארם חמוץ בנדים מבצרה וגו'. מי זה בא מארם. זמין קב"ה לגבה לבושי נוקמה על אדום. דאחריבוי ביתיה ואוקדו היכלא וגלו לכנסת ישראל ביני עממיה. ולמעבד בוסן נוקמת עממין. עד דיסתכחון כל טורין חמוצין עלמין חמוצין עמין. ולמקרי לכל עוסא דמחיה עליהו. וכל חיות ברע יתזנו מנייהו הריסר ירחי. ועוסא דמחיה שבע שנים. עד לא תסבל ארעא ניוולא דידהו. הס"ד (ז) בי זכר לה' בבצרה וטבח גדול בארץ אדום. עד דאיוון לבושי יסתאבון. הס"ד (ח) וכל מלבושי אנאלתי. חמוץ בנדים מבצרה. בנין דמחיה נפקי אכלוסין דעלמא לחיילא על ירושלים. ואיוון שרו לאיקדא היכלא יבני אדום חמוצין טורין ורמו אבני יסודא. הס"ד (ט) זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד

מראה מקומות (א) איוב (ז' ג') (ב) נחם (ד' ג') (ג) חנוך (ט' ג') (ד) שמואל (ט' ג') (ה) חנוך (ט' ג') (ו) חנוך (ט' ג') (ז) חנוך (ט' ג') (ח) חנוך (ט' ג') (ט) חנוך (ט' ג')

זיר הזהר

נעל דלעילא: [עט] חיינו בנוף אחר בגלגול: [ס] פי' שזו נעל התליצה סלבר מה שהוא מורה ומרמן על הנעל דלעילא כנוכר לעיל עור וזה מורה גם על המת שהוא מצפה להתחלק ע"י נאולת אחיו. כי ע"י שתתיבם אשתו הוא מוקדם להתגלגל בנקל בזה הולך אחר תלך: [סא] שפועלת חליצת הנעל מורה שניטלה מכאן תקנתו ותקנתו של חמת כנאולת אחיו. ועתה הוא מוכרח לבקש מקום אחר שיוכל להתגלגל בין שאר החיים כפי שיגורו וירחמו עליו מן השמים. וזה לא יתאפשר לו כי אין זה רבר קל וגם יוכל להספיק מן רב: [סב] פי' ביון שהם קשור ברנל אחיו החי בקשר אהבה מה שחולצת תנעל מרגל היובם נחשב כאילו חולצתו מן המת: [סג] כי עד חליצת הוהא מקושר עם אחיו ומצפה להתחלק ע"י נאולתו בנקל ובוסן קרוב: [סד] פי' שהשכינה שאינה נעל דלעילא תרחם עליו לתת לו מקום לעמוד שם עד שישני מקום בין שאר החיים לבוא בגלגול. וזה יתכן לפי רמז הראשון שנוכר לעיל שתנעל מורה על השכינה: [סה] וזה יתכן לפי רמז הב' שנוכר לעיל שתנעל מורה גם על המת:

היסוד בסי. זה חסר בלבושו. באינו לבושי נוקמה דומין לאלבשא. לטעם כדבר כחו. מסו לטעם. מחסר. כמה דכתיב (א) עמים תחתיד יפלו וגו'. אמרו ישראל לישעיה. מן הוא דין דיעבד כל כך. פתח ואמר (ב) אני מדבר בצדקה רב להושיע. זה שהוא רב להושיע. זה שכתוב בו (ג) אוהב צדקה ומשפט. הוא צדקה ממש והוא רב להושיע. וכל כך דמה. לפי שנרמז לכנסת ישראל להיות שוכבת לעפר בגלות ולנפול לארץ. כמו שכתוב (ד) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. ובעבור זה ילבש הקב"ה בגדי נקמה עליהם לסמא אותם בהרג רב. ככתוב וכל מלבושי אנאלי.. לפי שהיא שוכבת לעפר והקב"ה יבקש להקיסה. וש"כ (ה) קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך ורח. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

רעיא מהימנא

(ו) **וענשו** אותו מאה כסף וגו' ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. פקודת דא לדון בדין מוציא שם רע. הס"ד וענשו אותו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. זהו לאחר הנשואין שאומר לא מצאתי לבתך בתולים. ואין כל שם רע שיהיה. כי המרגלים שהוציאו שם רע על הארץ נענשו בשבילה ומתו ולא זכו לה. והאשה קרקע היא בארץ. כמו שדרשו אסתר קרקע עולם היתה. ואין נזכר לומר שם רע עליה שנמסרה באחשורוש. הלא זכתה שיתלבש בה רוח הקודש. כמו שכתוב (ז) ותלבש אסתר מלכות. והרי אמר הקב"ה (ח) אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים. ורוח הקודש היינו השכינה שנקראת ש"ם ונתלבש בו אסתר.. שעל השכינה נאמר על אחשורוש ואומתו. ונאמר בהם (ט) והרגו בשונאיהם [פז] ואפשר תאמר שנתחד עמה שהיו בחדר אחד. חס ושלום. אלא כדמיון שהיה ביוסף שנאמר בו ותנה בגדו אצלה. ולא לבושו אלא בגדו. מלשון (י) בוגדים בגדו. וכן יש סוד גדול [פז] ובשבויל זה אסתר מלשון של טהר. ככתוב אתה סתר לי. השכינה הסתירה לה מאחשורוש. וניתנה לו שירה במקומה. והיא חזרה לשבת בחיקו של מרדכי. ומרדכי שהיה יורע שם המפורש ושבעים לשון עשה כל זה בחכמה. ולפיכך דרשו חכמי המשנה שיש לו לאיש קודם שמתחד עם אשתו לדבר עמה. לפי שאפשר שירה נחלפה באשתו. וכל זה באשה שהיא מעין של עץ הדעת טוב ורע. אבל אם היא מהשכינה אין לה שנוי. וש"כ (יא) אני ה' לא שנית. אני. וו השכינה ואין לה פחד מכל צדדים אחרים. וש"כ (יב) כל הגוים כאין נגדו. ובמקום שהשכינה שם הרבה סגולות שם. ולפי שאסתר נתלבשה בה השכינה. ראויה היתה לעשות עמה כמה סגולות. כדמיון שרה שהקב"ה שמר אותה מפריעה. לבעבור השכינה שהיתה עמה. ואפילו בגדיה

מראה מכוונת (א) תמים מ"ה (ב) יסעי ס"ג (ג) תמים ל"ג (ד) עומס ס' (ה) יסעי ס' (ו) דף סג: (ז) אסתר ס' (ח) יסעי מ"ב (ט) אסתר מ' (י) יסעי ל"ד (יא) מלכ"י ג' (יב) יסעי מ'

זיו הזהר

[פז] מכל זה מוכח שאין לומר כמו שזכר בתלמוד ומרש שאסתר נמסרה באחשורוש ושנתשבה אנוסה וקרקע עולם. אלא שהזהר שיטה אחת לו על פי סוד: [פז] שיוסף וכן אסתר לא היו ביבולתם להנצל מסוממה בלי עצה זו. שהכנים יוסף ע"י שם שר במקומו בתפלתו להרניע לה. ואח"כ נודע לה הדבר. וכן היה באסתר שהכנים מרדכי ע"י שם שירה במקומה בתפלתה להרניע לאחשורוש.

בגדיה ותכשיטיה בכלם עשה הקב"ה מגולות לבקבור
השכינה, ובשכ"ל זה כשבא פרעה לנגוע בסנדלה הכה
אותו, וכמו כן בכל תכשיטין שלה, שבכל הכשיט ותכשיט
שרצה לנגוע בו הכה אותו, עד שנפרש ממנה טמא
הוא והחזירה לבעלה, ואם בתכשיטין שלה כך כל שכן
מי שנוגע בהנף ואפילו באצבע שלה לבקבור יחזר.
על זה כתוב (ח) והור הקרב יומת, שהקב"ה אין נותן
לו רשות לגשת אליה, וש"כ אני ה' הוא שמי ובבורי
לאחר לא אתן, ולפיכך לא כל שם רע שזה, מרגלים
שהוציאו שם רע על ארץ ישראל מתו, ומי שמוציא שם
רע על השכינה (סג) כל שכן שלוקים בנשמותיהם, כי
אלו שהוציאו שם רע על הארץ לקו בגופם, ומיתת גופם
מתו (סס) אבל מי שמוציא שם רע על השכינה הנשמה
שלהם תענש, וזה למי שיועד סוד זה ועניו פתוחות,
אבל מי שעניו סתומות אין לו עונש כל כך, ומה שחכמי
המשנה העמידו הלכה שאשה אנוסה מותרת לבעלה (נ)
וראי איסור והיתר של המשנה אינה מברכת אלא בעניני
איש ואשתו שהיא מעץ הדעת טוב ורע, אבל אשה
שהיא מעץ החיים אין דינה כמו אלו שהן מעץ של
עץ הדעת טוב ורע, שאלו אשר הן מעץ החיים צדיק
וטוב לו, ועליו נאמר (ז) לא יאונה לצדיק כל און, ולא
לבת זוגו הצדקת, כמו שנלמד משרה שהיתה בבית
פרעה, ולא היה לו רשות להתקרב אליה, ומי שהוא
צדיק ורע לו, היינו זה שהוא מעץ הדעת טוב ורע,
שלישי שרע עמו אין צדיק אשר לא יחטא בהוא רע
לאחר שהרע עמו, ישע וטוב לו, זה הוא שנתגבר בו
יצר הרע על יצר הטוב, עליו נדרש וטוב לו, שהטוב
הוא תחת רשותו, ולפי שהרע שולט בו על הטוב רשע
הוא, כי זה שנובר הוא נוטל את השם, רשע ורע לו,
אל אחר סמא"ל, ורע לו, סם המות שלו עבודת כו"מ,
(ז) תמותת רשע רעה, ולפיכך אנוסה אין היא אלא אם
יש בה תעריבות מנשמה ההיא של טוב ורע —
(ד) עמד אלהו ואמר, סיני סיני, ברשות הקב"ה
ושכינתו אני רוצה לדבר דבר אלקי לבבורך, אמר לו
דבר, פתח ואמר, רועה הנאמן זאת הכלה שלך נתן
אותה הקב"ה לאברהם לנדלה בשכ"ל (ח) ולפי שהוא
סמר אותה נקראת בתו, וש"כ וד' כך את אברהם
בכל, ודרשו בת היתה לו לאברהם ובכל שמה, ובה
קיים כל התורה ואפילו ערובי תבשילין, כמו שכתוב
(ה) וישמר משמרתו וגו', והוא היה אליה אומן, כמו
(ו) ויהי אומן את הדסה (נז) והקב"ה ברח אותו בעבורה,
כמש"כ וה' ברח את אברהם בכל, לבקבור שנגלה מכל
מדות טובות וגמל לה חסד, והעלה אותה בגדולה מדרת
החסד של אברהם, והיה כיתו, פתוח לרחוק בעבורה
לגמול חסד עם כל באי עולם, ולפי שהוא גמל חסד
עמה כאשר בניו של אברהם היו ממושכנים במצרים
בשכ"ל הרבה חסאים, אמר הקב"ה אליך רועה הנאמן,
לך

לבושם ותכשיטיה בכלם שוי קב"ה סגולות בני
שכינתא, ובנין דא כד חתא פרעס לסנדלא חתא
ליה, והכי נמי בכל תכשיטין דילה, דבכל תכשיט ותכשיט
דהוה נגע ביה חתא ליה, עד דתתשרש מינה הסוד
סמא ואחור לה לבעלה, ואי בתכשיטין דילה כך כל שכן
מאן דנגע בגופא ואפילו באלבע דילה לסשרא דיוחורא.
ע"ד כתיב (ח) והור הקרב יומת, דקב"ה לא יסב
ליה רשו למקרב לגבה, הס"ד אני ה' הוא שמי ובבורי
לאחר לא אתן, ובנין דא לא כל שם רע שקול, מרגלים
דאפיקו סוס ביש על ארעא דישאל מיתו, ומאן דאפיק סוס
ביש על שכינתא (סג) כל שכן דלקיין בנשמותיהם,
דאלין דאפיקו סוס ביש על ארעא לקי בגופיהם, ומיתת גופיהם
מיתו (סס) אבל מאן דאפיק סוס ביש על שכינתא נשמתא
דלסון לקא, והאי למאן דידע רוא דא ועיניו סתומין,
אבל מאן דעניו סתומין ליה ליה עונש כל כך, ומאי דרבין
דמתניתין שוין קמיהו דתתא אנוסה מותרת לבעלה (נ)
ודאי איסור והיתר דמתניתין לא ממלל אלא במיליה
דבינא ותתיה דאיהו מלינא דעך הדעת טוב ורע, אבל תתא
דאיהו מלינא דמי לא דינא כאלין דאיון מלינא
דעך הדעת טוב ורע, דמי דאילנא דמי ליק
ופיב לו, ועליה חתא (ז) לא יאונה לצדיק כל און, ולא
לבת זוגו לרקת, כדאילנא חתא משרה בביתא
דפרעה, ולא הוה ליה רשו למקרב בגדה, ומאן איהו
לדיק ורע לו, האי דאיהו מלינא דעך טוב ורע,
דיון דרע עמיה אין לדיק אשר לא יחטא בהסוד רע
בחר דאיהו עמיה, רשע וטוב לו, האי דתתגבר ביה
יצר הרע על יצר הטוב, עליה חתא וטוב לו, טוב
איהו תחתו רשותיה, ובנין דרע שלט על טוב רשע
איהו, דהאי דתתגבר כעיל סמא, רשע ורע לו,
אל אחר סמא"ל, ורע לו, סם המות דילה עבודת כו"מ,
(ז) תמותת רשע רע, ובנין דאנוסה לאי איהו אלא אי
איה תעריבות מנשמה נשמתא דטוב ורע —
(ד) קס אליהו ואמר, סיני סיני, ברשות דקב"ה
ושכינתיה אלא בני למללא מלה לגבך ליקרא דילך, אמר ליה
אליהו, סמא ואחור, רעיה מיהמא האי כלס דילך קב"ה
יסב לה לאברהם לנדלא לה לגבך (נז) ובנין דאיהו
נער לה אתקריאת ברתיה, הס"ד וד' כך את אברהם
בכל, ואחמר בת היתה לו לאברהם ובכל שמה, ובה
קיים אורייתא כלל ואפילו ערובי תבשילין, הס"ד
(ה) וישמר משמרתו וגו', ואיהו סוס לגבה אומן, כנון
(ו) ויהי אומן את הדסה (נז) וקב"ה ברח ליה בגינה,
סמ"ד וס' כך את אברהם בכל, בנין דגדיל לס מכל
מדות סבין וגמיל לס חסד, וסליק לס בגדולה במדת
חסד דאברהם, והוה ביהוה בגינה פתוח לרוחם
למגמל חסד עם כל באי עולם, ובנין דאיהו גמיל חסד
עמה כד בני דאברהם סו ממושכנין
בכחם חזיין במצרים, אמר קב"ה לך רעיה מלינא,
ול

מראה מקומות (ח) כמדנר א' (ז) מלי י"ב (ז) תליס ל"ד (ד) דף רע: (ס) כהלית כ"ו (ז) אמת כ' לך

זיו הזהר

(סח) כונתו שהוצאת שם רע על אסתר גונע להשכינה כיון שנתלכשה אסתר בקדושת המלכות שלמעלה: (סס) זה ולא כשיטת התלמוד
בסנהדרין: (נ) ואסתר היתה זה גם על אסתר, ובספר הזהר דלא שייך לו"ס כך על אסתר, אשה שהיא מעץ החיים, אפשר הסבון
שבבחה לקבל הארת קדושה מדרת התפארת, אבל צ"ע, או אפשר כונתו על אשה שהיא בת זוגו של איש הרבוק בעין החיים הריינו
צדיק וטוב לו כמו שבאר לקמן: (נז) שע"י קיומו כל התורה גרם להאיר בה הארת התרי"ג אורות: (נז) רמז על השכינה שנקראת
הר"ס"ה, ה' על שם ה"א אחרונה של שם הוי"ה, ד' על שם ר"ת של אהר, ושנקראת דלה כיון שאין לה הארת עצמה, סה כמספר
השם ארנ"י:

לך ותגמול טובה למי שגמל חסד עמך .. ואתה גמלת חסד עם בניו כמו שהוא גמל עמך .. ואח"כ נאמר כך כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, ובעבור זה נאמר כך וזו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. שאם בגלות לא תוכל להפדר לך ממנה כל הימים. ואיך הוא השם רע שהוצאת עליה. אלא לאחר שניתנה השכינה לישראל כל מי שמוציא שם רע על ישראל כאילו הוציא עליה. והשם רע היה שאמרת להקב"ה (א) למה ה' יחרה אפך בעמך. והקב"ה אמר כיון שאתה הוצאת שם רע על ישראל שעשו את העגל. לך רד כי שחת עמך. הערב רב ודאי שאתה גיירת אותם הם עשו את העגל. ובעבור זה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. לו תהיה לאשה. לא יוכל לשלחה כל ימיו [ג]:

ויל וגמיל סיבו למאן דגמיל חסד עמך .. ואתה גמלת חסד עם בניו כנוול דגמיל הוא עמך .. ולכך דא חסדך כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. ובנין דא חסדך כך ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. דאף בגלות לא תוכל להפדר לך מינה כל ימיו. ואיך הוא שם רע דאפיקת עליה. אלא בחר דלמיהיבית איסי לישראל כל מאן דאפיק שם רע על ישראל כאילו אפיק עליה. ושם רע הוא דאמרת לקב"ה (א) למה ה' יחרה אפך בעמך. וקב"ה אמר כיון דאתה אפיקת שם רע על ישראל דעבדו ית עגל. לך רד כי שחת עמך. ערב רב ודאי דאתה גיירת לון עבדו ית עגלה. ובנין דא כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. לו תהיה לאשה. לא יוכל לשלחה כל ימיו [ג]:

(ג) כי יקח איש אשה חרשה לא יצא בצבא וגו'. ושמה את אשתו אשה לקח. מצוה זו שישמה החתן עם אשתו שנה אחת. שנאמר נקי יהיה לביתו שנה אחת. ואותו י"ב חודש הן משלה. שהרי שנה היינו כלה [ג] ואין כלה אלא עם י"ב חודש. שכתוב (ג) עומד על שנים עשר בקר. והואיל שאין תקון להכלה אלא בשנים עשר. צריך התקן לשמה אותה ואת ביתה. אוהיה ואת תקניה כדמיון שלמעלה. ולכך כתוב ביעקב ויקח מאבני המקום. אבני המקום י"ב היו. ומי שששמה לכלה משמה גם לנערותיה. ונערותיה י"ב הן. והכל הוא סוד של שנה. לפיכך צריך התקן לשמה עם אשתו שנה אחת. והרי ביארנו ששמהה הו' אינה שלו אלא שמה. שנאמר ושמה את אשתו. וישמה את אשתו לא כתוב אלא ושמה. ששמהה להכלה. כדמיון זה אין שמהה להכלה אלא עם גוף ותקונים שלה. ומי משמחן. צד"ק. ולכך נקי יהיה לביתו. נקי שלא יעמול בעניני העולם. למען יהיה בו רצון לשמחנה. נקי מהכל. נקי מן מסים וארנונה וגו' גלות. נקי שלא יצא בצבא להתגבר מלחמה. למען תהי נמצא שמהה למעלה ולמטה. ולעורר שמהה למעלה. וזכאים עם הקודש שרבונו משמה בהם. וזכאים הם בעולם הזה וזכאים הם בעולם הבא:

(ג) כי יקח איש אשה חרשה לא יצא בצבא וגו'. ושמה את אשתו אשה לקח. פקודת דא למחדי החתן בצאתם שמה חתן. דכתיב נקי יהיה לביתו שנה אחת. ואינו י"ב ירחין אינו מדילה. דהא שנה איסי כלה [ג] ולית כלה בר י"ב ירחין. דכתיב (ג) עומד על שנים עשר בקר. והואיל ולית תקונה דכלה בר שנים עשר. אלמדיק חתן למחדי לא ולבית. לס ולתקונה כנוולא דלעילא. וע"ד יעקב כתיב בים ויקח מאבני המקום. אבני המקום י"ב הו'. ומאן דחדי לכלה חדי לעולמיתא. ועולמיתא י"ב הו'. וכלל איסור רזא דשנה. בנ"כ אלמדיק לחתן למחדי בצאתם שנה אחת. והא אוקימנא דחדו דא לאו דליה הו' אלא דילס. דכתיב ושמה את אשתו. וישמה את אשתו לא כתיב אלא ישמה. יחדי לכלה. כנוולא דא לאו חדו לכלה בר בנוסא ותקונה. ומאן חדי לון. צד"ק. וע"ד נקי יסיס לביתו. נקי דלא יעמול בעניני העולם. דיהא בים רעוא למחדי לס. נקי מהכל. נקי למסין ולארנונין וגו' גלות. נקי דלא יסוק לחילא לאנחא קרבא. בנין לאשמהה חדוה עילא ותתא. ולאשמהה חדוה לעילא. וזכאין עמא קדישא דמאריסון חדי כסון. וזכאין אינון כהאי עולמא וזכאין אינון בעולמא דלמתי:

(ד) ארבעים יכנו לא יוסף וגו'. מצוה זו להכות לרשע שהוא סמא"ס. שעתיד הקב"ה להכותו חמשים מכות. מפני שעשה עצמו אלה. יבוא הייחוד שמיחדים בו ישראל בכל יום בכ"ה כ"ה אותיות [ג] ויכה עמהם למי שעשה עצמו אלה. ואין הוא אלא עבר נתעב. ואלו שחטאו באות ה' [ג] עתיד הקב"ה להכותם בי"ד ה"א וא". שהן ארבעים חסר אחת. ובשם הזה הבה הקב"ה עשרה מלקיות לאדם. ועשרה לחיה. ועשרה לנחש. ותשעה לארץ. לפי שכלם חטאו באות ה' [ג] וז"ל כי עשית זאת:

(ד) ארבעים יכנו לא יוסף וגו'. פקודת דא לסלקות לרשע דליהו סמא"ס. דעמיד קב"ה למחאס ליה חמסין מחסין. בנין דעבד גרמיה אלוס. ייסי יחודא דמייחדן בים ישראל בכל יומא כב"ה אשתו [ג] וימחי כסון למאן דסוי גרמיה אלוס. ולאן איסור אלא עבד מסוקף. ואלין דסרכו בך [ג] זמין קב"ה למחאס לון בי"ד ס"א וא". דאינון ארבעין חסר חד. וזכאין שמה מחאס קב"ה עשרה מכתשין לאדם. ועשרה לחוס. ועשרה לנחש. ומשע לארעא. בנין דכלשו סרכו באת ה' [ג] סה"ד כי עשית זאת:

(ה) כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו'. יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה. מצוה זו ליבם אשת האח. סוד זה הרי נתבאר שהוא עושה חסד ואמת עם אחיו המת. שלא יהיה נכרת מעולם ההוא

(ה) כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו'. יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה. פקודת דא ליבם אשת האח. סה"ס. רזא דא אוקימנא דליה עבד סיבו וקשט עס אחוסי מיתא. דלא יסתלי מהסוה עולמא

מראה בקומות (א) שמות ל"ב (ג) דף רעו: (ג) מלכס ח"ד (ד) דף רס: (ה) תוספת

דיו הזהר

[ג] ש"י שנתחייב להיות תמיד רבוק עם ישראל. כמו שאמרנו אתפשותא דמשה בכל דרא ודרא: [ג] שנה היינו מלכות. שעל ידי י"ב חרשים של היקף הלבנה ניכר חשבון השנה. אבל בעלמא דברורא חרתי השמש לא ניכר חשבון של שנה: [ג] שאומרים עשמים בכל יום ששם ישראל: [ג] הן אלה שאמנותם לבתלי לחשוב האות ה'. היינו ה'. והן אלה שאמנותם לחשוב האות ה' לאליה בלבדה. היינו ה': [ג] חטאם היה שחשבו האות ה' לאליה בלבדה:

ההוא. לפי שזה האיש שמת בלי בנים אין יכול לעבור חומת הברזל ליכנס לתוך היכל המלך. לפי שחומת ברזל קיימת בין עולם הזה לעולם האחר. ולאחורי חומת ההיא קיימים אלף ששים רבוא מלאכי חבלה. וכלם נקראים שרי עונשין שרי יללות. חרבות שנונים של אש ליהם בידיהם. ובתוך החומה ההיא יש ששים אלף היכלות. וכל אותן שלא זכו לבנים בעולם הזה. כאשר יוצאים ממנו הולכים ליכנס לעולם אחר ההוא ופוגעים באותה החומה. או יוצאים כל אותן שרי עונשין ומגרשים אותם ומביאים אותם לתוך אותן היכלות. ויושבים שם עד שנגאלים. ובכל יום ויום מועמים שעם גיהנם. אף זה שהוא זכאי. מלבד אם יש לו זכות גדול ויש לו זכות אבות. וכל זה בא"ה שהתניעו להעמיד תולדות ולא יכלו. לפי שכל אותן שלא נפשטה מהם הצורה שלמעלה להניח בעולם הזה [ז"ה] אין יכולים ליכנס תוך עולם ההוא. אבל אלה שלא רצו להתניע בעולם הזה להוליד בנים. כאשר יוצאים מעולם הזה קרבים אל החומה ההיא. יוצאים אותן שרי העונשין ומעצרים אותן באש ליהם. ותוך אותן היכלות יש היכל אחד. והיכל ההוא נקרא היכל פועלי און. נוטלים אותו ומכניסים אותו בהיכל ההוא. ושם נענש בכל יום. וזה קשה מעונש הגיהנם. אם יש לו גואל הרי טוב. ואם לא אין יוצא משם לעולם. וע"כ כתוב (א) אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם וגו' :

כאשר יש להם גואל לאותן שלא זכו לבנים. נצרך הוא לאשה הזאת ממש שהמת הניחה שם. הוא המקום שנפשו ורצונו היה משים בו תמיד. ונדרב בו ברצון והשוקה. וכאשר ישתמש במקום הזה אחיו של המת. אותו כח הרבקות של תשוקת הנפש שהניח המת במקום הזה נתעורר בהתעוררת אשתו שתתעורר לכה ההוא. ובהתעוררת אחיו החי שישים רצונו ומחשבתו באחיו המת כשהוא באותו המקום. או אלו ההתעוררות יפעלו לעורר אותו המת שבאותן היכלות ויוצא משם. וממנה אחד מאותן שרי העונשין בא עמו. וחזר זה האיש לאותו המקום וישב לימי עלומיו. ממנה ההוא קורא עליו וי שיצא שכרו בהפסדו. מי שהיה זקן החזר להיות ילד לצחק בו. ועל כל זה הקב"ה רצונו לעשות עמו טובה לחקנו בעולם הזה. וזה הוא אם רבונו רוצה בו : נער מן י"ג שנה והלאה שלא השלים לעשרים ולא נשא אשה ומת. או שהוא עלם כזה שלא היה בכח לישא אשה ומת. עוקרו הקב"ה ונוטע אותו אח"כ בצד של אביו בקוש [נפ] זהו אינו הולך לחומה ההיא. בין נ ערן וניהם יש סלע אחד. והוא נקרא סלע המחלוקת. מפני מה נקרא כך. לפי שכל בני העולם עושים מחלוקת על רבונם בשביל אותו הגער [ה] אבל הקב"ה רואה בו שלא יצלה. שאם יוקן ויתקשה לא יוכל להנעם בנטיעה יפה. ועכשיו שעוד הוא רך וראוי להתקצר נעקר והקב"ה נוטעו במקום אחר. וכאשר נעקר הוא נכנס אצל סלע ההוא. ושם היכלות ידועים מובנים לאלה. והרבה חילות ומחנות

עלמא. בנין דהאי בר נש דמית בלא בנין לא אעבר כותלא דפרולא למיעל גו פלגין דמלכא. בנין דכותלא דפרולא קיימא בין האי עלמא לעלמא אחרא. ובתרי ההוא כותלא קיימא אלף שתיין ריבוא לעלמא אחרא. וכלסו אקרין מארי תריסין מארי דכזו. סיסיי שגנן דגורא מלכסן בידיהו. וגו' ההוא כותלא אימא שתיין אלפי היכלין דהסוכא. וכל היכלא והיכלא אימא ביה כוין פתיחן לגיהנס. וכל אינון דלא זכו בבנין דהאי עלמא. כד נפקין מיניה אוליין לאעלא לסהא עלמא אחרא ופגעין בהסוכא כותלא. קדין נפקין כל אינון מארי תריסין ופרדין לון ועללין לון גו אינון היכלין. ויתביין תמן עד דיתפרקון. ובכל יומא יומא סעמין סעמא דגיהנס. אע"ג דהיו זכאס. בר אי זכותיה סגי וכותא דאכסן ליה. וכל הני אי אינון אשתדלו ביה ולא יכלו. בנין דכל אינון דלא אשתדלו מנסון דיוקנא דעלמא ביה עלמא [נפ] לא עללין גו ההוא עלמא. וכל אינון דלא אשתדלו ביה עלמא לאולדא בנין. כד נפקין מארי עלמא קריבו גו ההוא כותלא. ונפקין סנסו מארי תריסין ופרדין לון בגורא מלכסא. וגו' אינון היכלין אימא היכלא חדא. וההוא היכל הקרי היכל פועלי און. ונקלין ליה ועללין ליה בהסוכא היכלא. ותמן יתפריד בכל יומא. ודא קסא מניהנס. אי אימא ליה פרוקא ימא. ואי לאו לא נפיק תתמן לעלמין. ופ"ד כתיב (ה) אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם וגו' :

כד אימא לון פרוקא לאינון דלא זכו. אלגריין להאי אמתא מחש דהוא סבך תמן. אחר דנפשיה ורעותיה הוה סוי ביה תדיר. ואידבק ביה בדרותא ומיאובתא. וכד אשתמש ביה אחר אחרא דמיתא. ההוא דביקו דתיאובתא דנפשא דסבך ביה אחר איתער באתערותא דאתתיה דאתער לניהם. ובאתערותא דאתתיה דסוי רעותיה באתתיה באתתיה מיתא ביה אחר. וכדון אתער דא איתער להאי מיתא באינון היכלין ונסק תתמן. וחד ממנה מאינון מארי תריסין אחי עמיס. ואתהדר בר נש לסהא אחר וישב לימי עלומיו. ההוא ממנה קרי עליו ווי דנפיק אנריס בתיקליס. מאן דהוה סוב אתהדר רביא לחיכא ביה. ועל כל דא קב"ה רעותיה למעבד עמיס סיבו לאתקנא ליה ביה עלמא. ודא אימא דמאריס אחרעיי ביה : רביא מתליסר שניין דלא אשליס לעשרין ולא נסיב ומית. או דהיו רביא דלא יכיל למיסב ומית. קב"ה אעבר ליה ושתיל ליה לבתר בסערא דאבי בקשו [נפ] ודא לא איל לסהא כותלא. בין נ ערן וניהם אימא חד סינרא. ודא היא סינרא דמחלוקת. אחאי אקרי הכי. בנין דכל בני עלמא עבדין פליגא במאריסון על הסוכא רביא [ה] וקב"ה חמי ביה דלא יללח. דאי יתקשי לא יתנסע בנטיגא ססיר. ונסתא דהיו רכיכא ויאות לאתקנא איתקנא ושתיל ליה קב"ה. וכד אתקנא עלא לגבי ההוא סינרא. ותמן היכלין ידועין לאלין. ומילין ומשריין סינריין

מראה מקומות (א) תלים ק"ו

זיו הזהר

[נפ] כי צורת התולדות נמצאת מן צורות אבותם : [נפ] שילור פקס שנית ע"י אביו או ע"י האחים : [ק] שאינם מבינים מה חסאו שמת כשבילו אם אינו עדיין בר עונשין :

סניאין קיימין תמן וממונה עלייהו. וכלהו בחשבנא קיימי. וקיימי תמן עד דלחשדקו כספא דאביו. ולי לא אביו זמנין דקיימא לחמשין שנין. ועבד ביה קב"ה מינו ואיפרק בקריבא דקריב ליה או בלחש. וכמה פרוקי זמנין קדשא בריך הוא להסוה בר כס: גופא קדמאס מאי תסא מניס. סלמא דא שאלו קמי חכריא. אי יתקייס. סהסא עובדי אי לאו. אי תימא דלא יתקייס. וכי ייבדון עובדי ידיו דקב"ה. אי סוס חייבא סני ולא תחזיו לאתקיימא לא שאלנא. דולאי תחזיד ולא תתקייס. אבל כמה אינון דלחשדו להאי עלמא ותתקנו. גופא קדמאס מאי תסא מניס. סהסא גופא לא תחזיד. דא קב"ה לא יאבד עובדי ידיו. וברין זמנין למעבד מניסו. ואינון יסוו גופין דלחשדון בלא רוחא [קא] וכד זמין קב"ה לחיילא תסא אלן יתבדון ויקומין ארבעין יומין בלא רוחא. וקב"ה חס עליהו ומשדו עליהו רוחא דנשיב בגמא דעין ויקומין בקיומיו. ויסו שמשין דלדיקא דלחשדון בלחשדא. ואלן ימותון כמלקדמין. ולבתר קיימון לון. וע"ד כמיב (ח) ושכח אי את תמתיס שכר מתו. מקדמת בלא. וכד יקומין ינדעון למחריסון ידיעא דלא ברחא כסאר בני כסא [קא] ואלן יסון שמשין דמא קדישא — : ובתרא רוא דסמרא תמאר פקודא דא ליבס אשת אח. (ג) דלשת אח איסי ד. ועס אה איסי אחר [קא] ואס חס ושלום לבזי לאו איסי למיימי אה על ד. דאיסי תמתיס בת וזניס דאח [קא] עבדי פרודה ועאל סמאל אל אחר בלחשדא. ותמאר ביה (ג) ושחת ארסא לבלתי כון זרע לחיו. דלחשדא קילא דאח ד מן אחר. ובנין דא ויהי אס בל אל אשת אחיו ושחת ארסא לבלתי כון זרע לחיו. והשחתת זרע מונע ממנו הרבה ברכות וגורם פרווד היחוד. ולפיכך יהי זרע בכר יהודה רע בעיני ה' וימיתו ה'. והיחוד של אה עם ד' ע"י צדיק הוא. ובעזר לפי שהתנבר על יצרו נקרא צדיק. וזהו בוע"ה. ב"ו ע"ה. תקוף ביצרו — :

ומחנות נמצאים שם ויש ממונה עליהם. וכלם עומדים במספר. ונמצאים שם עד שנמצאים בצד אביהם. ואם לא אביהם קיימים שם למעמים עד נ' שנה. והקב"ה עושה עמו טובה להנאל ע"י גואלו הקרוב אליו או באחיו. והרבה נאולות הכין הקב"ה לאנשים כאלה :

גוף הראשון מה יהיה סופו. שא"ל זו נשאלה לפני החברים. אם יקום אותו הגוף בתחיית המתים או לא. אם תאמר שלא יקום. וכי יאבדו מעשי ידיו של הקב"ה. ואם היה רשע גרוע שאינו ראוי לקום לא שאלתי. שבודאי יאבד ולא יקום. אבל יש הרבה שחוזרים לעולם הזה רק להתתקן בבנים. גוף הראשון מה יהיה ממנו. הנה גוף ההוא לא יאבד. שהרי אין הקב"ה מאבד מעשי ידיו. ובריות עתידות להעשות מהם. והם יהיו גופים החוזרים בלי רוח [קא] וכשיגיע הזמן שהקב"ה יהיה המתים יבנה אלו הגופים ויעמדו ארבעים יום בלי רוח. והקב"ה עליהם וישלח להם רוח הנושב בגן העדן ויעמדו בקיום. ויהיו משמשים לצדיקים העוסקים בתורה. ואלה ימיתו כמקדם. ואח"כ יקמו בתחיה. וע"ז כתוב (ח) ושכח אני את המתים שכבר מתו. מקדמת בלא. וכאשר יקמו ידעו את רבונם בידיעה שאינה ברוחה כשאר אנשים [קא] והם יהיו משמשים לעם הקדוש — : ועל דרך הסוד נתבאר מצוה זו ליבס אשת אח. (ג) כי אשת אח היינו ד. ועס אה נעשה אחר [קא] ואם חס ושלום אין האדם סכין כלבו לייחד אה עם ד. שהיא אשתו בת זוגו של אה [קא] הוא עושה פרווד ומכניס לסמאל אל אחר באמצע. ועליו נאמר (ג) ושחת ארסא לבלתי נתן זרע לאחיו. ונפתלק הקין של אות ד מן אחר. ולפיכך כתוב והי אס בא אל אשת אחיו ושחת ארסא לבלתי נתן זרע לאחיו. והשחתת זרע מונע ממנו הרבה ברכות וגורם פרווד היחוד. ולפיכך יהי זרע בכר יהודה רע בעיני ה' וימיתו ה'. והיחוד של אה עם ד' ע"י צדיק הוא. ובעזר לפי שהתנבר על יצרו נקרא צדיק. וזהו בוע"ה. ב"ו ע"ה. תקוף ביצרו — :

(ד) ונגששה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו'. פקודא דא לחלוץ את יבמתו. הא תמאר סואיל וליס רעותא דהאי או דהאי. ולא תתקן בחביבו אית לחלוץ. והאי איסי חליט רוחא מהאי גופא דכעי לאתנהג עמיס כאל. וסווא קסורא דלחשדא עם לחוס מתיר מניס. וסווא רוחא אויל כע וגד עד דלשכת פרוקא. כמה דכתיב (ה) או דודו או בן דודו יגאלנו או משאר בשרו וגו'. ואי לא אשכח והשיגה ידו וגאל. כמורא ההולך ממקום למקום. או כעבד שהולך אסור באויקים על צווארו. עד שימצא פדיון מאדונו על חטאתו. וי צמי שלא הניח בן גנאל אותו. ואם יש לו מליץ טוב שימליץ עליו לפני הקב"ה שירחם עליו. הקב"ה חס עליו נתן לו עונש ופודה אותו. אבל אינו נכנס לתוך המקדש. ומקום מתוקן להם מחוץ לגן העדן. ושם עומדים

(ד) ונגששה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו'. מצוה זו לחלוץ את יבמתו. הרי אמרו כי הואיל שאין כאן הרצון של זה או של זה. ואין מתוקנים להחיות בחביבות יש לחלוץ. וזו היא חליצת רוח המת מגוף הזה שהיה צריך להתנהג עמו כאח. ואותה ההתקשרות של אח עם אחיו יתקן ממנו. ורוח ההוא הולך נע וגד עד שימצא גואל. כמו שכתוב (ה) או דודו או בן דודו יגאלנו או משאר בשרו וגו'. ואם לא ימצא קרוב והשיגה ידו וגאל. כמורא ההולך ממקום למקום. או כעבד שהולך אסור באויקים על צווארו. עד שימצא פדיון מאדונו על חטאתו. וי צמי שלא הניח בן גנאל אותו. ואם יש לו מליץ טוב שימליץ עליו לפני הקב"ה שירחם עליו. הקב"ה חס עליו נתן לו עונש ופודה אותו. אבל אינו נכנס לתוך המקדש. ומקום מתוקן להם מחוץ לגן העדן. ושם עומדים

מראה מסומות (ה) קהל ד' (ג) דף כס: (ג) בלחשית ב"ח (ד) דף כסא. (ה) ויקרא כ"ה

זיו הזהר

[קא] כי הרוח שלחם נתגלגל כבר בגוף אחר: [קא] פ' שיהיו בשאר אנשים פשוטים שלא מתו עוד. משמע שאותן השאר שיעמדו בתחיית המתים. הגוף עם גשם רוח נגשמה שלו שהיו כחמלה יחדיו. הם ידעו את רבונם כמדינה גדולה: [קא] א' בתר ח' היינו ח' הספירות חכמה בינה חסד נבונה תפארת נצח הוד יסוד. ד' היינו מלכות. וזהו יחוד קודשא בריך הוא ויבחייתו: [קא] אלא כאמנות ה' או כאמנות הים:

עומדים ומשכחים להקב"ה. ורואים אותו מרחוק. ואותו האור והענג של הצדיקים בנן הערן רואים ממקומם ומתביישים במעשיהם. וכאים הם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא:

(א) והיה בהניה ה' אליהו וגו' תמחה את זכר עמלק וגו' מצוה זו להבדיל זרעו של עמלק. שהרי נשבע הקב"ה שלא יהזור על כסאו עד שימול נקמה ממנו. פתח רועה הנאמן ואמר. וראי בעבוד זה היו מהלכים במדבר ועל הים. ולא יכנסו בארץ ישראל עד שינטל נקמה מן עמלק. עמלק מי הוא למעלה. שהרי אנו רואים שבלעם ובלק משם היו הנשמות שלהם. ובעבור זה היו שונאים לישראל יותר מכל אומה ולשון. ולכך נרשם עמלק בשמותם. ע"ם מן בלעם. ל"ק מן בלק. וזכר ונקמה הם אותן העמלקים [קה] ועליהם נאמר (ג) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל. כדמיון שיש בישראל ארבעה פנים. יעקב ישראל רחל לאה. ישראל עם לאה. יעקב עם רחל. כנגד (ג) לפני נשר לארבעתם. כך יש ארבעה פנים לעמלק. קסם ונחש. עמל ואון. עמל נרשם בעמלק. והמן שהיה מצד של עמלק (ד) ישוב עמלו בראשו. וכל אלוף עשו מעמלק היה. ולמעלה עמלק סמאל. עמל נחש און ומרמה. קס"ם. ק' מן עמלק ס"ם מן סמאל. המפתח לו לאדם לחטוא דהקב"ה. ועתיד הקדוש ברוך הוא להעבירם מן העולם. כמ"ש (ה) לא יוסף יבא כך עוד ערל ומטא. איוה ערל ואיוה טמא. אלא הכל אחד [קו] ערל ומטא. זה הוא שנתפתח בו והלכו אחריו אדם ואשתו. וגרמו מיתה לכל העולם עד היום. והוא שיעבידנו הקב"ה מן העולם. וכמו שבנלות מצרים היה בא המלך להוציא לכנסת ישראל שהיתה שם. כמ"ש (ו) ועברתי בארץ מצרים וגו' אני ה'. שבשביל כבוד השכינה בא אליה להקדשה לרת דה ידו ולזקוף אותה. אף כך עתיד הקב"ה לעשות בסוף גלות אדם. שיבוא הוא להקים את השכינה ולנער אותה מעפר. וי למי שימצא שם לפניו בשעה שיאמר (ז) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים התפתחי מוסרי צוארך. מי הוא המלך והעם שיתיצבו לפניו. אשרי חלקם של ישראל שהקב"ה בחר בהם מכל העמים עכ"ם. מפני שבכלם כתוב (ח) הכל המה מעשה תעותועם בעת פקודתם יאבדו. בשעה שיבא הקב"ה לבקר אותם מן העולם וישאר הוא בלבדו. ככתוב (ט) ונשנב ה' לבדו ביום ההוא. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

קיימין ואודן ומשכנן לקב"ה. ומחאן לים מרחיק. וסחא נסירו ועדונא ולדיקא בננתא דערן מחאן ואכסיוו בעובדין דלסון. זכאן אינון לדיקא בעלמא דין ובעלמא דלמי:

(א) והיה בהניה ה' אליהו וגו' תמחה את זכר עמלק וגו'. פקודה דא להכרית זרעו של עמלק. דהא קב"ה אומי דלא יחזור על כרסיה עד דיוטול נוקמא מניה. פתח רעיא מהימנא ואמר. ודאי בנין דא סוו אזני במדברא ועל ימא. ולא יעלון בארעא דישראל עד דיוטול נוקמא מניה דעמלק. עמלק מחאן סוו לעילא. דהא חזינן דבלעם ובלק מתמין סוו נשמתין דלסון. ובנין דא סוו שנאין לישראל יתיר מכל אומה וליסן. ופ"ד עמלק רש"ס בשמיהו. ע"ס מן בלעם. ל"ק מן בלק. ודכר ונוקבא אינון עמלקים [קה] ועליהו אהמר (ג) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל. כגוונא דלית בישראל ארבע אנפין. יעקב ישראל רחל לאה. ישראל עם לאה. יעקב עם רחל. לקבל (ג) לפני נשר לארבעתם. הכי אית ארבע אנפין לעמלק. קסם ונחש. עמל ואון. עמל רש"ס בעמלק. יסון דסוס מסערה דעמלק (ד) ישוב עמלו בראשו. וכל אלוף עשו מעמלק סוו. ולעילא עמלק סמאל. עמל נחש און ומרמה. קס"ם. ק' מן עמלק ס"ם מן סמאל. דמפתי ליה לבר נש למחסי לקודשא ברוך הוא. וזמין קב"ה לאעברא לון מעלמא. כד"א (ה) לא יוסף יבא כך עוד ערל ומטא. מחאן ערל ומחאן טמא. אלא כלל חד [קו] ערל ומטא. דא סוו דאחפתא ביה ואויל אבתיא אדם ואנתים. וגרמיו מוחא לכל עלמא עד סהא זמנא דיעבר לים קב"ה מעלמא. וכמה דבגלותא דמזרים מלכא סוו אחי לאפקא למשרוניחא דהפן תמן. כד"א (ו) ועברתי בארץ מצרים וגו' אני ה'. דבנין יקרא דמשרוניחא אחי לנבא לאקמא לה למיכב לה ידא ולזקפא לה. אף הכי זמין קב"ה למעבד בסוף גלותא דאדם. דיימי איהו לאקמא למשרוניחא ולנער לה מעפרא. ווי למחא דיערע תמן קמיה בשעתא דיימא (ז) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים התפתחי מוסרי צוארך. מחאן סוו מלכא ועמא דיקום קמיה. וזכאן חילקין דישראל דקב"ה אהרעי בסו מכל עמין עכו"ם. בנין דבכלסו כתיב (ח) הכל המה מעשה תעותועם בעת פקודתם יאבדו. בשעתא דקב"ה זמין לבער לון מן עלמא ויסתאר סוו בלמודיו. כד"א (ט) ונשנב ה' לבדו ביום ההוא. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

מראה מקומות (א) דף רמ"א (ב) במדבר כ"ג (ג) יחזקאל א' (ד) תלוי א' (ה) יעשי' כ"ב (ו) שמות י"ב (ז) יעשי' כ"ב (ח) ירמיה' א' (ט) יעשי' כ"ב

זיו הזהר

[קס] מ' שנה לעומת זה עשה אלהים. וכן יש בצד המוטא זכר ונקמה סמאל ולידית. ושם שורש עמלק: [קו] הנם שערל חיינו נ' ומטא חיינו מ'. מכל מקום הכל אחד אלה כאלה שני אחרי צד המוטא. ואלה כאלה ינערו מארץ הקדושה כשתהיה מחיית עמלק מן השמים. ואז יתקיים הכתוב ונשנב ה' לבדו ביום ההוא:

מורי ורבותי! כבר היה מספיק

עד מתי? בואו נתעורר?

- v מאנשים שהתפוצצו ממכוניות תופת רח"ץ.
- v מאנשים שהתפוצצו בעקבות מתאבדים רח"ץ.
- v מאנשים שקיבלו חולֵי הידוע רח"ץ.
- v מאנשים שנעלמו עקבותיהם תחת הריסות בנין רח"ץ.
- v מאנשים שהשאירו יתומים ואִלֵּמנות רח"ץ.
- v מאנשים שנפטרו לְעוֹלָמָם רח"ץ.
- v מאנשים שאינם בריאים פיזית רח"ץ.
- v מאנשים שאינם בריאים נפשית רח"ץ.
- v מאנשים שאבדו פרנסתם רח"ץ.
- v מאנשים שהסתבכו במשפטים קשים רח"ץ.
- v מאנשים שמתייגעים ואין להם ילדים רח"ץ.
- v מאנשים שילדיהם אינם גדלים כפי רצון ההורים רח"ץ.
- v מאנשים שמתייגעים בשידוכים רח"ץ.
- v מאנשים שמסתובבים עם חובות לאלפים ורבבות רח"ץ.
- v מאנשים שבתיהם נשברו רח"ץ.

העט לא יוכל לתאר את הכאב ואת הזעקה
האילמת מלב כואב של כל אלו הנזכרו לעיל

אבל רבותי! בואו נחשוב, במה יכולים האנשים הסובלים לעזור לעצמם,
ומה יכולים אחרים לעשות בעדם לפדותם ממצבם הקשה.

– יש לנו עצה קלה בשיבילכם –

למדו כל יום ויום ספר "זוהר הקדוש"

אנשים מעידים שהם רואים בחוש

שיזעות בכל הענינים

ספר "זוהר הקדוש" מחולק בחנם

לימוד הזוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממגפה ושערורות. (אמרי פנחס שער ו אות עג)

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגזרות
קשות ורעות ומותנא וחרבא וביזה מעלמא. (רבני ירושלים תרפ"א)

אלו שלא עוסקים בלימוד הזוהר, אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם
רח"ל, וגורמים שמסתלק רוח המשיח. (תיקוני זוהר)

על ידי זה שתעזרו לפרסם את ספר הזוהר הזה בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום
אשר דבר המלך ודתו מגיע, יזכו לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.